ΙΕΡΑΤΙΚΟΝ

Γ΄

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΩΝ

ΕΚΔΟΣΙΣ
ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΣΙΜΩΝΟΣ ΠΕΤΡΑΣ
ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

ΙΕΡΑΤΙΚΟΝ Γ΄

IC XC
Ο Ν
Ο ΜΕΓΑΣ ΑΡΧΙΕΡΕΥΣ

ΙΕΡΑΤΙΚΟΝ

Γ΄

περιέχον ἅπασαν τὴν τοῦ Ἱερέως διάταξιν

εἰς τὸν Ἑσπερινόν, τὸν Ὄρθρον καὶ τὴν

ΘΕΙΑΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ

ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΩΝ

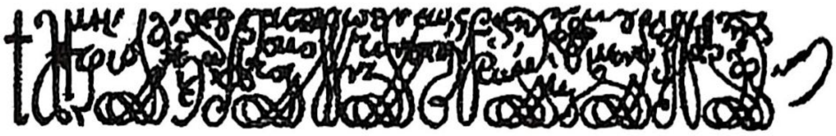
Ὡς καὶ εἰς ἑτέρας ἱερὰς ἀκολουθίας καὶ τελετὰς

Η΄ Ἔκδοσις βελτιωμένη

ΕΚΔΟΣΙΣ

ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΣΙΜΩΝΟΣ ΠΕΤΡΑΣ

ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ 2020

'Οσιώτατοι ὅ τε 'Ηγούμενος 'Αρχιμανδρίτης κύριος Αἰμιλιανός καί οἱ λοιποί Πατέρες τῆς ἐν 'Αγίῳ Ὄρει 'Ιερᾶς καθ' ἡμᾶς Πατριαρχικῆς καί Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Σίμωνος Πέτρας, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά τῆς ἡμῶν Μετριότητος, χάρις εἴη τῇ ὑμῶν 'Οσιότητι καί εἰρήνη παρά Θεοῦ.

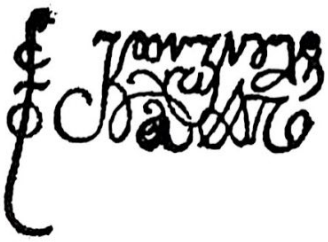
Χριστός 'Ανέστη!

'Ασμένως ἐλάβομεν καί ἀνέγνωμεν τό ἀπό τῆς ιε΄ Φεβρουαρίου ἐ.ἔ. γράμμα τῆς ἀγαπητῆς ἡμῖν 'Οσιότητος ὑμῶν, ὑποβαλλούσης, ἐν λεπτομερείαις, περί τῆς προγραμματιζομένης καί λίαν συντόμως ἐκδοθησομένης τύποις τριτόμου Λειτουργικῆς Φυλλάδος, ἥτις θά περιλαμβάνῃ τάς καθ' ἡμέραν ἱεράς ἀκολουθίας, συμφώνως τῷ ἐπικρατοῦντι ἔκπαλαι ἐν τῷ Ὄρει τῷ 'Αγίῳ τυπικῷ, πρός χρῆσιν ὑπό τῶν αὐτόθι καί ἁπανταχοῦ λειτουργῶν.

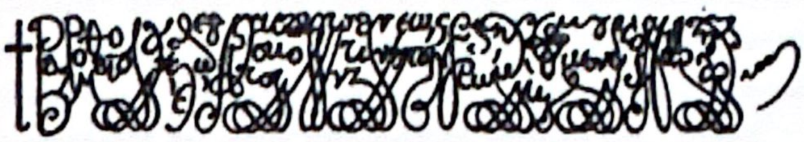
Μετά πολλῆς χαρᾶς καί πατρικῆς συγκινήσεως προαγόμεθα διά τῶν μετά χεῖρας Πατριαρχικῶν ἡμῶν Γραμμάτων ἵνα ἐκφράσωμεν τῇ 'Οσιότητι ὑμῶν θερμά συγχαρητήρια ἐπί τῇ ὄντως θεαρέστῳ πρωτοβουλίᾳ ταύτῃ, λίαν δέ ἐποικοδομητικῇ διά τήν ἀρτιωτέραν διακονίαν τοῦ 'Ιεροῦ Θυσιαστηρίου τόσον ἐντός ὅσον καί ἐκτός τοῦ 'Ιεροῦ Ἄθω , καί ἅμα τόν δίκαιον ἔπαινον καί τήν ἐπί τούτῳ εὐαρέσκειαν τῆς Μητρός 'Εκκλησίας καί ἡμῶν προσωπικῶς, ἰδιαιτέρως τῷ κοπιάσαντι ἀδελφῷ ὑμῶν 'Ιερολογιωτάτῳ καί ἀγαπητῷ ἡμῖν Διακόνῳ 'Ιερωνύμῳ καί τοῖς λοιποῖς συνεργάταις αὐτοῦ.

Θερμῶς εὐχαριστοῦντες τῇ προσφιλεῖ 'Οσιότητι ὑμῶν καί ἐπί τῇ ἀποστολῇ πέντε ἀντιτύπων τῆς β' ἐκδόσεως τοῦ 'Ιεροδιακονικοῦ, ἀπονέμομεν ὑμῖν ὁλόθυμον τήν Πατριαρχικήν καί πατρικήν ἡμῶν εὐλογίαν, ἐπευχόμενοι ὅπως ὁ 'Αναστάς παντοκράτωρ Κύριος καί ἡ Κυρία Θεοτόκος, ἔφορος τῆς Πόλεως καί τοῦ 'Ιεροῦ Τόπου, διαφυλάττουν πάντας ὑμᾶς ἐν τῇ θεοφιλεῖ νυχθημέρῳ διακονίᾳ τῶν αὐτόθι ἱερῶν καί ὁσίων.

͵αϡϟα' Μαΐου ιδ'.

διάπυρος πρός Θεόν εὐχέτης

Ὁσιώτατοι ὅ τε Ἡγούμενος Ἀρχιμανδρίτης κύριος Αἰμιλιανός καί οἱ λοιποί Πατέρες τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς καί Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Σίμωνος Πέτρας, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά τῆς ἡμῶν Μετριότητος, χάρις εἴη τῇ ὑμῶν Ὁσιότητι καί εἰρήνη παρά Θεοῦ.

Κομισάμενοι μετά πολλῆς πατρικῆς ἀγάπης ἀλλά καί συγκινήσεως ἀνέγνωμεν τό ἀπό τῆς ε' Μαρτίου ἐ.ἔ. γράμμα τῆς ἀγαπητῆς ἡμῖν Ὁσιότητος ὑμῶν, δι' οὗ αὕτη τό μέν ὑποβάλλει φιλοστόργως τῇ ἡμετέρᾳ Μετριότητι περί τῆς πρόφρονος ἀποστολῆς πέντε σειρῶν τοῦ τύποις ἐκθοθέντος τριτόμου "Ἱερατικοῦ", ἐπιμελείᾳ τοῦ καί τό Ἱεροδιακονικόν προηγουμένως μετά πολλῆς ἐπιτυχίας ἐπιμεληθέντος ἐκ τῶν σύν ὑμῖν ἀδελφῶν Ὁσιολογιωτάτου Ἱερομονάχου π. Ἱερωνύμου, τό δέ αἰτεῖται εὐλαβῶς καί τήν ἡμετέραν ἐπί τῇ τοιαύτῃ ἐπιμεμελημένῃ ἐκδόσει εὐλογίαν εἰς ἀνανέωσιν τρόπον τινά τῆς ἥν καί ὁ ἀοίδιμος προκάτοχος ἡμῶν μακαριστός ἐν Πατριάρχαις Δημήτριος εἶχεν ἐπιδαψιλεύσει διά τήν μετά χεῖρας ἔκδοσιν σεπτῆς αὐτοῦ εὐλογίας.

Ἐπί τήν ἀπάντησιν οὖν ἥκοντες ἐπιθυμοῦμεν ἵνα πρῶτον μέν εὐχαριστήσωμεν θερμῶς ἐπί τῇ πνευματικῇ προσφορᾷ ταύτῃ τῆς καθ' ὑμᾶς περιπύστου Ἱερᾶς Μονῆς, συγχαίροντες ἅμα καί ἐπί τῇ νέᾳ εὐλογημένῃ περί τά καθ' ἡμᾶς λειτουργικά γράμματα μερίμνῃ καί ἐπιδόσει, ἐν συνεχείᾳ δέ βεβαιώσωμεν ὑμᾶς περί τῆς ὀφειλετικῆς προστασίας ἐκ μέρους ἡμῶν προσωπικῶς καί τῆς Μητρός Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας τῶν ἐκδόσεων τούτων, τῶν ὁποίων τήν ἀπόκτησιν εὐχαρίστως συνιστῶμεν τῷ ἱερῷ κλήρῳ ἐπί μεγαλυτέρᾳ τῆς θείας λατρείας προαγωγῇ.

Ἡ σπουδαιότης, ἄλλωστε, τῶν ἐν προκειμένῳ ἐκδόσεων τυγχάνει ἀφ' ἑαυτῆς δεδομένη ὡς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου εἰς ὅ αὗται ἀναφέρονται, τήν ὀρθήν δηλαδή καί θεοπρεπῆ τέλεσιν τῆς θείας λατρείας, ἀποτελούσης τό ἱερόν κέντρον καί τήν ἁγιάζουσαν πηγήν πάσης ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ δράσεως καί ζωῆς, καθότι ἡ ἱερατική ἐν γένει τάξις τυγχάνει αὐτή αὕτη ἡ θεόσδοτος δωρεά, δι' ἧς ὁ Κύριος ἡμῶν ηὐδόκησεν ἵνα ἁγιάζηται καί καθοδηγῆται εἰς σωτηρίαν

ὁ κόσμος μέχρι τῆς δευτέρας Αὐτοῦ καί φρικτῆς Παρουσίας, καί μάλιστα διότι ὁ ἄνθρωπος οὐδεμίαν ἄλλην δύναμιν ἔχει τόσον δραστικήν καί σωτήριον ὅσον τήν προσευχήν καί τήν λατρείαν.

Ὅθεν, ἀπό καρδίας συγχαίρομεν τόσον τῇ Ὁσιότητι ὑμῶν διά τάς ἑκάστοτε ἀναλαμβανομένας τοιαύτας εὐρύτερον ἐπωφελεῖς πρωτοβουλίας, ὅσον καί ειδικώτερον τῷ ὁτηρῷ ἀδελφῷ τῆς Ἱερᾶς ὑμῶν Μετανοίας Ὁσιολογιωτάτῳ Ἱερομονάχῳ κυρίῳ Ἱερωνύμῳ, τῷ μετά τοσαύτης ἐπιμελείας συνεργασθέντι μετά τοῦ διαπρεποῦς Λειτουργιολόγου καί Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Πατριαρχικοῦ Ἱδρύματος Πατερικῶν Μελετῶν Ἄρχοντος Μ. Χαρτουλαρίου τῆς καθ' ἡμᾶς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας Ἐντιμολογιωτάτου κυρίου Ἰωάννου Φουντούλη, εἰς ἐπίτευξιν τῆς λαμπρᾶς ἐκδόσεως, ἥτις μέλλει ἵνα ἀποτελέσῃ σταθμόν εἰς τά καθ' ἡμᾶς λειτουργικά πράγματα.

Ἀπονέμοντες δ' ἐπί τούτοις τῇ προσφιλεῖ Ὁσιότητι ὑμῶν ὁλόθυμον τήν πατρικήν καί Πατριαρχικήν ἡμῶν εὐλογίαν, ἐπικαλούμεθα ἐπ' αὐτήν τήν χάριν, τό ἄπειρον ἔλεος καί τά δωρήματα τοῦ ἀγαθοδότου Μυσταγωγοῦ καί Μεγάλου Ἀρχιερέως Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

͵αϡϟβ´ Ἰουλίου ιε´.

† ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης.

Πρόλογος

Καθημερινῶς καί, ἰδίᾳ, κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἑορτασίμους ἡμέρας βλέπομεν νὰ συναθροίζωνται οἱ πιστοὶ διὰ νὰ κυκλώσουν τὰ θυσιαστήρια «ἕως τῶν κεράτων» αὐτῶν. Τοῦτο δὲ συνιστᾷ μίαν ποιμαντικὴν εὐθύνην διὰ τοὺς λειτουργοὺς τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ ὅσον πληροῦνται οἱ ναοί μας, τοσοῦτον οἱ χριστιανοί μας ἐν συγκινητικῇ ἀποδοχῇ ἀναμένουν τὸν ἄρτον καὶ τὸν οἶνον, τὸν αἶνον καὶ τὸν λόγον, τὸν ἐνόντα Θεόν.

Ὡσαύτως εἶναι κοινὴ ἀναγνώρισις τῆς ἀνάγκης, ὅσον ἔνεστι, κριτικωτέρας ἐκδόσεως τύποις τῶν λειτουργικῶν κειμένων. Τοῦτο χρειάζεται ἐκκλησιαστικὸν σεβασμόν, ὥστε νὰ κρατηθῇ ἀλώβητος ἡ λειτουργικὴ παράδοσις, ὡς διετηρήθη ἕως σήμερον, ἐμφοροῦσα τοὺς τύπους καὶ τὴν οὐσίαν τῆς πολιᾶς ἀρχαιότητος, βάσει τῶν ἀρχαίων λειτουργικῶν κωδίκων καὶ τῶν κατὰ καιρὸν τυπωθεισῶν ἱερατικῶν φυλλάδων, κατά τε τὴν ἁγιορειτικὴν τάξιν καὶ τὴν ἐν τῷ κόσμῳ καὶ δὴ ἐν τῇ πατριαρχικῇ τάξει τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος.

Εἰς τὴν παροῦσαν ἔκδοσιν ἐχρησιμοποιήθησαν κυρίως κώδικες τοῦ Ἁγίου Ὄρους, τοῦ θεοβαδίστου ὄρους Σινᾶ καὶ τῶν Μετεώρων. Ἐλάβομεν ἐπίσης ὑπ' ὄψει τὴν Διάταξιν τῆς θείας Λειτουργίας τοῦ ἁγίου Φιλοθέου τοῦ Κοκκίνου, τῶν Τυπικῶν Δμητριέφσκυ καὶ Γκόαρ, τῆς κριτικῆς ἐκδόσεως τῶν τριῶν θείων Λειτουργιῶν τοῦ ἀειμνήστου καθηγητοῦ Π. Τρεμπέλα, τῶν κειμένων τοῦ λειτουργιολόγου καθηγητοῦ κ. Ἰωάννου Φουντούλη κ.ἄ.

Τὸ ἀνὰ χεῖρας τρίτομον Ἱερατικὸν περιέχει: Α΄ τόμος - θ. Λειτουργία τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Β΄ τόμος - θ. Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου, Γ΄ τόμος - θ. Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων. Ἕκαστος ἐκ τῶν τριῶν τόμων περιλαμβάνει τὴν μίαν ἐπώνυμον Λειτουργίαν μετὰ τῶν συνεπομένων ἱερῶν ἀκολουθιῶν, διατάξεων καὶ εὐχῶν. Ἡ ἔκδοσις, ἐγκρίσει τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν διευκόλυνσιν τῶν λειτουργῶν τοῦ ἱεροῦ θυσιαστηρίου διὰ τοῦ εὐχρήστου σχήματος καὶ τῆς σαφοῦς κατατάξεως τῆς ὕλης.

Ἑκάστη Λειτουργία ἔχει τὸν ἑαυτῆς χαρακτῆρα καὶ προσδίδει ἓν ἴδιον βίωμα. Ἐπὶ παραδείγματι ἡ θ. Λειτουργία τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου εἶναι ἡ εὐχρηστοτέρα καθημερινὴ καὶ ζωηρά, ἄνετος, οἰκεία, τρέχουσα καὶ γέμουσα πνευματικοῦ ἡλιόφωτος. Ἡ τοῦ Μ. Βασιλείου σοῦ δημιουργεῖ μίαν λογικὴν καὶ διαυγῆ ἀνάνηψιν, μία βασιλοπρεπῆ πορείαν εὐμενῶς περικυκλοῦσαν τοὺς ἀγαθούς, τοὺς πονηρούς, τὰ νήπια, τὴν νεότητα, τὸ γῆρας, τοὺς ὀλιγοψύχους, τοὺς ἐσκορπισμένους, τοὺς πεπλανημένους, τοὺς ἀβοηθήτους, τοὺς ἀπηλπισμένους καὶ πάντας τοὺς δεομένους τῆς μεγάλης τοῦ Θεοῦ εὐσπλαγχνίας. Καὶ ἡ λεγομένη θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων εἶναι ἡ πλέον ἐπίκαιρος καὶ πρόσφορος καταφυγὴ τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸν Θεὸν διὰ τῆς ἐμπιστοσύνης εἰς αὐτὸν καὶ τῆς οὐρανίου δωροδοσίας. Ἐν αὐτῇ ὁ ἄνθρωπος γεύεται γλυκείας καὶ λυτρωτικῆς θαλπωρῆς, δέχεται ἀγωγὴν θεϊκὴν καὶ χαίρεται τὴν καθημερινὴν μεταστροφήν του, ἄχρι τῆς ἐν καινότητι «Ἀναστάσεως ἡμέρας».

Ἡ προσπάθεια καὶ ἡ ἐπιμέλεια ὀφείλεται εἰς τὸν ἡμέτερον ἱερομόναχον π. Ἱερώνυμον, ὅστις ἀνέλαβε τὴν μελέτην τῶν πηγῶν καὶ τῶν βοηθημάτων, ὥστε νὰ πραγματοποιηθῇ τὸ ἐκδοτικὸν τοῦτο ἐγχείρημα.

Μεγάλως ὅμως ἐβοήθησεν, ὡς εἰκός, ὁ ἐλλογιμώτατος διαληφθεὶς ἔμπειρος καθηγητὴς κ. Ἰω. Φουντούλης, ἐκθύμως σχολιάσας εἰσαγωγικῶς τὴν ἔκδοσιν, βοηθήσας καὶ ἐποπτεύσας αὐτὴν ἐκ τοῦ περισσεύματος τῶν γνώσεών του ἀπὸ τὰς ὡς διφήτορος ἐρεύνας, πρὸς ὃν ἐκφράζομεν καὶ τὴν πολλὴν εὐχαριστίαν ἡμῶν.

Ὁ προφήτης Ὡσηὲ μετὰ πολλῆς ποτὲ θλίψεως ἐσημείωσεν: «Ἔκρυψαν ἱερεῖς ὁδὸν Κυρίου» (στ΄, 9). Τουτέστιν, ἔκρυψαν καὶ διέστρεψαν τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου. Αὐτὰ τότε.

Σήμερον ὅμως ἠμποροῦμεν νὰ λέγωμεν: Εὐλογητὸς ὁ Θεός. Διότι οἱ ἱερεῖς ὁσημέραι καλλιεργοῦν τὴν λειτουργικὴν ζωήν, ἀναπτύσσουν θαρραλέον φρόνημα, ἀναπυρσεύουν τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν καὶ προσδίδουν θαλερότητα καὶ ὡρίμανσιν εἰς τὸ ἐκκλησίασμα, τὸ ὁποῖον ἐμπνέεται καὶ αἰσθάνεται, ὅτι «Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν».

Ὅθεν, εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ, μεταλλάσσομεν φιλοθέρμως τὴν φράσιν τοῦ προφήτου μας: Ἂς ἀποκαλύπτωμεν ἐκφαντορικῶς - οἱ ἱερεῖς - τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου.

Ἔγραφον τῇ 13ῃ Νοεμβρίου 1991, ἑορτῇ τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κων/λεως τοῦ Χρυσοστόμου.

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σίμωνος Πέτρας

Ἀρχιμανδρίτης Αἰμιλιανὸς

Εἰσαγωγικόν σημείωμα

Ἡ «θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων Δώρων» ἢ ἁπλούστερον ἡ «Προηγιασμένη» ἢ ἡ «Λειτουργία τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς», ὅπως συνηθέστατα ἀποκαλεῖται εἰς τὰς πηγάς, ἐπενοήθη ἀπὸ τοὺς ἁγίους πατέρας ὡς λύσις λειτουργικοῦ ἀδιεξόδου. Δι' αὐτῆς ἐθεραπεύετο ἡ ἀνάγκη τῆς προσελεύσεως εἰς τὴν θείαν κοινωνίαν κατὰ τὰς λειτουργικῶς ἀπράκτους ἡμέρας, οἷαι εἶναι αἱ ἡμέραι τῶν ἁγίων νηστειῶν. Τὸ πασχάλιον μυστήριον τῆς θείας εὐχαριστίας δὲν ἦτο μὲν δυνατὸν νὰ τελεσθῇ κατ' αὐτάς, τὸ καλὸν ὅμως καὶ σωτήριον ἔθος τῆς συχνῆς θείας μεταλήψεως ἱκανοποιεῖτο διὰ τῆς κοινωνίας προηγιασμένων. Εἰς τὴν κοινωνίαν προσήρχετο ὁ πιστὸς λαὸς «πρὸς ἑσπέραν» μετὰ πλήρη νηστείαν καθ' ὁλόκληρον τὴν διαρρεύσασαν ἡμέραν, διὸ καὶ πάντοτε ἡ λειτουργία τῶν Προηγιασμένων συνυφαίνετο ἢ μᾶλλον συνήπτετο εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ἑσπερινοῦ. Παρὰ τὴν ἐν τῷ μεταξὺ ἐπελθοῦσαν χαλάρωσιν τῶν ἀρχαίων ἐθῶν, καὶ οἱονεὶ εὐχομένη τὴν ἐπιστροφὴν εἰς αὐτά, ἡ Ἐκκλησία δὲν ἔπαυσε νὰ τελῇ τὴν Προηγιασμένην, μὴ ἀρκουμένη εἰς τὰς κατὰ Σάββατον καὶ Κυριακὴν παρεχομένας διὰ τῆς τελέσεως τῆς θείας λειτουργίας εὐκαιρίας κοινωνίας. Ὁμοίως δὲν ἀπεδέσμευσεν αὐτὴν ἀπὸ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ἑσπερινοῦ, καίτοι ἐν τῇ πράξει μετετέθη εἰς τὰς πρωϊνὰς ὥρας, καὶ πάλιν δεικνύουσα τὸ ἐν τῇ θεωρίᾳ ὀρθόν, πρὸς τὸ ὁποῖον ἔπρεπεν ὀψέποτε νὰ συντονισθῇ καὶ ἡ πρᾶξις.

★

Ἡ λειτουργία τῶν Προηγιασμένων ἀρχικῶς ἐτελεῖτο καθ' ὅλας τὰς νηστίμους ἡμέρας τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, μηδ' αὐτῆς τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἐξαιρουμένης, τὴν

Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν τῆς ἑβδομάδος τῆς Τυροφάγου, τὰς τρεῖς πρώτας ἡμέρας τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος καὶ τὴν Μεγάλην Παρασκευήν. Τὰ σήμερον ἐν χρήσει τυπικὰ διὰ μὲν τὴν ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, κατὰ τὸν νβ´ κανόνα τῆς ἐν Τρούλλῳ Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου (692), προβλέπουν τὴν τέλεσιν τῆς θείας λειτουργίας τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου, τὴν Τετάρτην δὲ καὶ Παρασκευὴν τῆς Τυρινῆς ὡς καὶ τὴν Μεγάλην Παρασκευήν, πιθανῶς κατ' ἐπίδρασιν τοῦ Τυπικοῦ τοῦ Ἁγίου Σάβα, θεωροῦν πλήρως ἀπράκτους καὶ ὡς πρὸς τὴν Προηγιασμένην. Τὸ τυπικὸν ἀφ' ἑτέρου τοῦ Τριῳδίου, καὶ αὐτὸ Ἁγιοσαβιτικόν, μεταφέρει τὸ ἰδιόμελον τῶν ἀποστίχων τῶν Ἑσπερινῶν ἑκάστης Τετάρτης καὶ Παρασκευῆς πρῶτον εἰς τὴν σειρὰν τῶν στιχηρῶν τοῦ «Κύριε ἐκέκραξα» ἀκριβῶς διότι κατ' αὐτὰς προβλέπει τακτικὴν τέλεσιν Προηγιασμένης. Ἀντιθέτως πρᾶττον εἰς τὰς ἄλλας τρεῖς ἐνδιαμέσους νηστίμους ἡμέρας, Δευτέραν, Τρίτην καὶ Πέμπτην, πλὴν τῆς τοῦ Μεγάλου Κανόνος, παραθέτον δι' αὐτὰς δηλαδὴ ἀπόστιχα, ὑπονοεῖ τὴν μὴ κατ' αὐτὰς τελεσιουργίαν Προηγιασμένης. Ἄλλως ὅμως ἔχουν ἄλλα Τυπικά, πιστότερον στοιχοῦντα πρὸς τὸν κανόνα τῆς ἐν Τρούλλῳ Συνόδου. Ἡ τέλεσις Προηγιασμένης προβλέπεται ἀπὸ τὸ ἐν χρήσει τυπικὸν καὶ κατὰ τὰς μνήμας ἁγίων τὰς ἐμπιπτούσας ἐντὸς τῆς Τεσσαρακοστῆς, καὶ ἑορταζομένας κατ' ἐξαίρεσιν καὶ παρὰ τὸν να´ κανόνα τῆς ἐν Λαοδικείᾳ Συνόδου, οἷον τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους, τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα καὶ ἐνίων τοπικῶν ἁγίων. Τούτων καὶ ἄλλων ἡ μνήμη ὀρθῶς παλαιότερον, εὐκαιριακῶς ἢ μονίμως, μετετίθετο κατὰ τὰ Σάββατα καὶ τὰς Κυριακὰς τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς.

★

Ἡ ἀποκτήσασα τέλεσις τῆς λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων κατὰ τὴν Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν τῆς Τυροφάγου

διεφοροποιεῖτο τῶν τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, τὸ μὲν διότι εἶχεν ἓν μόνον παλαιοδιαθηκικὸν ἀνάγνωσμα, τὸ δὲ διότι ἀντὶ τοῦ «Κατευθυνθήτω» ἐψάλλετο τὸ προκείμενον «Ἐλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον» (Ψαλμ. ργ΄ 3). Ὁμοίως τὸ «Κατευθυνθήτω» δὲν ἐψάλλετο κατὰ τὴν Μεγάλην Παρασκευήν, ἀνεγινώσκοντο δὲ πλείονα ἐκ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἀναγνώσματα. Ἀνάλογος διαφοροποίησις γίνεται καὶ κατὰ τὰς Προηγιασμένας τῶν τριῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος, εἰς τὰ παλαιοδιαθηκικὰ ἀναγνώσματα τῶν ὁποίων προστίθεται καὶ εὐαγγελικὸν (καὶ συνεπῶς ἡ εἴσοδος γίνεται μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου). Εἰς τὰς Προηγιασμένας δὲ εἰς μνήμας ἁγίων προστίθεται ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον καὶ ἡ εἴσοδος ὁμοίως γίνεται μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου.

Κατὰ παλαιὸν ἐπίσης ἔθος ἡ λειτουργία τῶν Προηγιασμένων ἐτελεῖτο κατὰ τὴν Ὕψωσιν τοῦ τιμίου Σταυροῦ, καθὼς καὶ καθ' ὅλας τὰς Τετάρτας καὶ Παρασκευὰς τοῦ ἐνιαυτοῦ. Μετὰ πλήρη νηστείαν περὶ τὸ τέλος τῆς ἡμέρας ἐγίνετο ἡ ἑσπερινὴ σύναξις, ἀνεγινώσκοντο ἀναγνώσματα καὶ προσεφέρετο ἡ θεία κοινωνία, εἴτε εἰς τὰ πλαίσια τῆς Προηγιασμένης ἢ ἄλλης τινὸς παρομοίας ἀκολουθίας. Περὶ τὸν Ι΄ αἰῶνα εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν διετηρεῖτο τὸ ἔθος τελέσεως Προηγιασμένης κατὰ τὰς Τετάρτας καὶ Παρασκευὰς τοῦ ἔτους, ἦτο ὅμως ἤδη προαιρετικόν. Εἰς τὸ τέλος τοῦ Τυπικοῦ τῆς Ἁγίας Σοφίας τοῦ Θ΄-Ι΄ αἰῶνος παρατίθενται αἱ «ἀρχοτέλειαι τῶν σταυρωσίμων (περικοπῶν) τοῦ ἀποστόλου καὶ τοῦ εὐαγγελίου εἰς τὸν θέλοντα τετράδα καὶ παρασκευὴν λειτουργίας ἐπιτελεῖν, εἴτε καὶ προηγιασμένην εἴτε καὶ τελείας». Κατ' αὐτάς, ὡς φαίνεται, δὲν ἀνεγινώσκοντο παλαιοδιαθηκικὰ ἀναγνώσματα, ἀλλὰ μόνον ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον, καὶ δὲν θὰ ἐψάλλετο τὸ εἰς τὴν Μεγάλην Τεσσαρακοστὴν προσιδιάζον «Κατευθυνθήτω».

Τέλος ἰδιόμορφός τις Προηγιασμένη εἶχε δημιουργηθῆ περὶ τὸ τέλος τῆς βυζαντινῆς περιόδου, ὡς μαρτυρεῖται ἀπὸ τοὺς χειρογράφους κώδικας, διὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ γάμου, ὡς μεταβατικὸν στάδιον τῆς παλαιᾶς συνδέσεως αὐτοῦ πρὸς τὴν θείαν λειτουργίαν καὶ τῆς μεταγενεστέρας τελείας ἀποδεσμεύσεως αὐτοῦ ἀπ' αὐτῆς. Αὕτη δὲν εἶχε βεβαίως κατανυκτικὸν χαρακτῆρα. Τὴν θέσιν τοῦ Ἑσπερινοῦ κατεῖχεν ἡ ἱερολογία τοῦ γάμου εἵποντο ὁ ἀπόστολος καὶ τὸ εὐαγγέλιον, τὰ τοῦ γάμου, ἡ ἐκτενής, τὸ «Καταξίωσον...» καὶ τὰ λοιπά τῆς Προηγιασμένης.

★

Εἰς τὸν ἀνὰ χεῖρας Γ´ τόμον τοῦ «Ἱερατικοῦ» περιλαμβάνεται ἡ Προηγιασμένη ὡς καὶ πάντα τὰ ἀφορῶντα εἰς αὐτὴν καὶ τὸν λειτουργικὸν περίγυρον αὐτῆς, δηλαδὴ τὴν Μεγάλην Τεσσαρακοστήν, κατὰ τὴν Ἁγιορετικὴν τάξιν καὶ ἀκριβῆ παράδοσιν.

Ἰωάννης Μ. Φουντούλης
Καθηγητὴς τῆς Λειτουργικῆς
Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

«Ἀνὰ μέσον τῆς κρηπῖδος τοῦ θυσιαστηρίου κλαύσονται οἱ ἱερεῖς οἱ λειτουργοῦντες Κυρίῳ καὶ ἐροῦσι· φεῖσαι, Κύριε, τοῦ λαοῦ Σου...».

(Ἰωὴλ Β΄, 17)

«Ἡ προηγιασμένη λειτουργία ἄνωθεν καὶ ἐκ τῶν διαδόχων τῶν ἀποστόλων ἐστίν, ὡς καὶ αἱ εὐχαὶ μαρτυροῦσι, καὶ ἡ παράδοσις αὐτὴ ἀρχαία οὖσα, καὶ ἀληθῶς τῶν Ἀποστολων εἶναι ταύτην πιστεύομεν, ἐξ ἀρχῆς γεγενημένην δι᾽ αὐτὴν τὴν νηστείαν· ὥστε πενθεῖν καὶ μὴ ἑορτάζειν ἡμᾶς ἐν ταῖς τοῦ πένθους ἡμέραις...».

(Ἅγιος Συμεὼν Θεσ/νίκης, PG 155, 351 A)

«Ὅταν γὰρ ἴδῃς τὸν Κύριον τεθυμένον καὶ κείμενον, καὶ τὸν ἱερέα ἐφεστῶτα τῷ θύματι καὶ ἐπευχόμενον, καὶ πάντας ἐκείνῳ τῷ τιμίῳ φοινισσομένους αἵματι, ἆρα ἔτι μετ᾽ ἀνθρώπων εἶναι νομίζεις καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ἑστάναι, ἀλλ᾽ οὐκ εὐθέως ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς μετανίστασαι καὶ πᾶσαν σαρκικὴν διάνοιαν τῆς ψυχῆς ἐκβαλών, γυμνῇ τῇ ψυχῇ καὶ τῷ νῷ καθαρῷ περιβλέπεις τὰ ἐν οὐρανοῖς;».

(Ἅγιος Ἰωάννης Χρυσόστομος, PG 48, 642)

«Τίς γὰρ φύσις κτιστὴ τῶν τοῦ Θεοῦ ἀξία χαρίτων; Αἱ πρῶται τῶν ἄνω τάξεις τρέμουσι, συστέλλονται, φρίττουσιν, αὐτὰ τὰ δι᾽ ἡμῶν ἐνεργούμενα καθορῶσαι. Καὶ γὰρ μᾶλλον θαυμάζουσι, τὸ πολυποίκιλον τῆς τοῦ Θεοῦ σοφίας διὰ τῆς Ἐκκλησίας καταμανθάνουσαι, ὡς ὁ Παῦλός φησι».

(Ἅγιος Συμεὼν Θεσ/νίκης, PG 155, 311 C)

«Τελευταῖον δὲ πᾶς ἱερουργὸς καὶ κληρικὸς ἔχει χρέος πᾶσαν ἡμέραν νὰ ἀποδίδῃ τῷ Θεῷ αὐτοῦ τὰς συνήθεις εὐχὰς ἤγουν νὰ ἀναγινώσκῃ ὅλην τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀκολουθίαν, νυκτερινὴν καὶ ἡμερινήν, μὲ εὐλάβειαν καὶ ἐπιμέλειαν, καὶ δι᾽ αὐτά ὅλα, θέλει ἀξιωθῇ παρὰ Θεοῦ μεγάλην χάριν καὶ τέλος τὴν οὐράνιόν του βασιλείαν».

(Καλλίνικος Δ΄, Πατριάρχης Κπόλεως 1757)

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ
ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΝ
ΤΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

Ἐπιστάντος τοῦ καιροῦ τοῦ Ἑσπερινοῦ, ἀπέρχεται ὁ Ἱερεὺς σὺν τῷ Διακόνῳ καὶ ποιοῦσι μετάνοιαν τῷ Προεστῶτι, τουτέστιν τῷ Ἡγουμένῳ, ἤ, ἀπόντος, εἰς τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ εἰσέρχονται διὰ τῆς πλαγίας εἰς τὸ ἅγιον βῆμα. Καὶ προσκυνήσαντες τρὶς πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης ἀσπάζεται ὁ Ἱερεὺς τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν· καὶ λαβὼν τὸ ἐπιτραχήλιον εὐλογεῖ καὶ περιβάλλεται αὐτό.

Εἶτα ἱστάμενος ἀσκεπὴς πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης, ἀνοιγέντος τοῦ καταπετάσματος, ἐκφωνεῖ:

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ μετὰ τὸ Ἀμὴν ὁ Προεστὼς ἀναγινώσκει τὸν προοιμιακόν. Ὁ δὲ Ἱερεὺς εὐλογῶν τὰ τοῦ Διακόνου ἄμφια λέγει τὸ αὐτό Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν... ὡς ἄνω· καὶ ἀναγινώσκει τὰς εὐχὰς τοῦ λυχνικοῦ·

Εὐχὴ α΄

Κύριε, οἰκτίρμον καὶ ἐλεῆμον, μακρόθυμε καὶ πολυέλεε, ἐνώτισαι τὴν προσευχὴν ἡμῶν καὶ πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεως ἡμῶν· ποίησον μεθ' ἡμῶν σημεῖον εἰς ἀγαθόν· ὁδήγησον ἡμᾶς ἐν τῇ ὁδῷ σου, τοῦ πορεύεσθαι ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· εὔφρανον τὰς καρδίας ἡμῶν εἰς τὸ φοβεῖσθαι τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον· διότι μέγας εἶ σὺ καὶ ποιῶν θαυμάσια· σὺ εἶ Θεὸς μόνος καὶ οὐκ ἔστιν ὅμοιός σοι ἐν θεοῖς, Κύριε, δυνατὸς ἐν ἐλέει καὶ ἀγαθὸς ἐν ἰσχύϊ, εἰς τὸ βοηθεῖν καὶ παρακαλεῖν καὶ σῴζειν πάντας τοὺς ἐλπίζοντας εἰς τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον.

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ β΄

Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς ἡμᾶς, μηδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσῃς ἡμᾶς, ἀλλὰ ποίησον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπιείκειάν σου, ἰατρὲ καὶ θεραπευτὰ τῶν ψυχῶν ἡμῶν· ὁδήγησον ἡμᾶς ἐπὶ λιμένα θελήματός σου· φώτισον τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν καρδιῶν ἡμῶν εἰς ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας· καὶ δώρησαι ἡμῖν τὸ λοιπὸν τῆς παρούσης

ἡμέρας εἰρηνικὸν καὶ ἀναμάρτητον καὶ πάντα τὸν χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν· πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων.

Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ γ΄

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, μνήσθητι ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ἀχρείων δούλων σου, ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαι ἡμᾶς τὸ ἅγιον ὄνομά σου, καὶ μὴ καταισχύνῃς ἡμᾶς ἀπὸ τῆς προσδοκίας τοῦ ἐλέους σου, ἀλλὰ χάρισαι ἡμῖν, Κύριε, πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα· καὶ ἀξίωσον ἡμᾶς ἀγαπᾶν καὶ φοβεῖσθαί σε ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ ποιεῖν ἐν πᾶσι τὸ θέλημά σου.

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ δ΄

Ὁ τοῖς ἀσιγήτοις ὕμνοις καὶ ἀπαύστοις δοξολογίαις ὑπὸ τῶν ἁγίων δυνάμεων ἀνυμνούμενος, πλήρωσον τὸ στόμα ἡμῶν τῆς αἰνέσεώς

σου, τοῦ δοῦναι μεγαλωσύνην τῷ ὀνόματί σου τῷ ἁγίῳ· καὶ δὸς ἡμῖν μερίδα καὶ κλῆρον μετὰ πάντων τῶν φοβουμένων σε ἐν ἀληθείᾳ καὶ φυλασσόντων τὰς ἐντολάς σου· πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου.

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ ε΄

Κύριε, Κύριε, ὁ τῇ ἀχράντῳ σου παλάμῃ συνέχων τὰ σύμπαντα, ὁ μακροθυμῶν ἐπὶ πάντας ἡμᾶς καὶ μετανοῶν ἐπὶ ταῖς κακίαις ἡμῶν, μνήσθητι τῶν οἰκτιρμῶν σου καὶ τοῦ ἐλέους σου· ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ σῇ ἀγαθότητι καὶ δὸς ἡμῖν διαφυγεῖν καὶ τὸ λοιπὸν τῆς παρούσης ἡμέρας ἐκ τῶν τοῦ πονηροῦ ποικίλων μηχανημάτων καὶ ἀνεπιβούλευτον τὴν ζωὴν ἡμῶν διαφύλαξον, τῇ χάριτι τοῦ παναγίου σου Πνεύματος.

Ἐλέει καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ ς´

Ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ θαυμαστός, ὁ ἀνεκδιηγήτῳ ἀγαθωσύνῃ καὶ πλουσίᾳ προνοίᾳ διοικῶν τὰ σύμπαντα· ὁ καὶ τὰ ἐγκόσμια ἀγαθὰ ἡμῖν δωρησάμενος καὶ κατεγγυήσας ἡμῖν τὴν ἐπηγγελμένην βασιλείαν διὰ τῶν ἤδη κεχαρισμένων ἡμῖν ἀγαθῶν· ὁ ποιήσας ἡμᾶς καὶ τῆς νῦν ἡμέρας τὸ παρελθὸν μέρος ἀπὸ παντὸς ἐκκλῖναι κακοῦ, δώρησαι ἡμῖν καὶ τὸ ὑπόλοιπον ἀμέμπτως ἐκτελέσαι ἐνώπιον τῆς ἁγίας δόξης σου, ὑμνοῦντάς σε τὸν μόνον ἀγαθὸν καὶ φιλάνθρωπον Θεὸν ἡμῶν.

Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ ζ´

Ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ ὕψιστος, ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον· ὁ πᾶσαν τὴν κτίσιν ἐν σοφίᾳ δημιουργήσας· ὁ διαχωρίσας ἀνὰ μέσον τοῦ φωτὸς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σκότους καὶ τὸν μὲν ἥλιον θέμενος εἰς ἐξουσίαν τῆς ἡμέρας, σελήνην δὲ καὶ ἀστέρας εἰς ἐξουσίαν τῆς νυκτός· ὁ καταξιώσας ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ ἐπὶ τῆς παρούσης ὥρας προφθάσαι τὸ πρόσωπόν σου ἐν ἐξομολογήσει καὶ τὴν ἑσπερινήν σοι δοξολογίαν

προσαγαγεῖν· αὐτός, φιλάνθρωπε Κύριε, κατεύθυνον τὴν προσευχὴν ἡμῶν ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου καὶ πρόσδεξαι αὐτὴν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας. Παράσχου δὲ ἡμῖν τὴν παροῦσαν ἑσπέραν καὶ τὴν ἐπιοῦσαν νύκτα εἰρηνικήν· ἔνδυσον ἡμᾶς ὅπλα φωτός· ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ φόβου νυκτερινοῦ καὶ ἀπὸ παντὸς πράγματος ἐν σκότει διαπορευομένου· καὶ δὸς ἡμῖν τὸν ὕπνον, ὃν εἰς ἀνάπαυσιν τῇ ἀσθενείᾳ ἡμῶν ἐδωρήσω, πάσης διαβολικῆς φαντασίας ἀπηλλαγμένον. Ναί, Δέσποτα τῶν ἁπάντων, τῶν ἀγαθῶν χορηγέ· ἵνα, καὶ ἐπὶ ταῖς κοίταις ἡμῶν κατανυγόμενοι, μνημονεύωμεν ἐν νυκτὶ τοῦ ὀνόματός σου, καὶ τῇ μελέτῃ τῶν σῶν ἐντολῶν καταυγαζόμενοι, ἐν ἀγαλλιάσει ψυχῆς διαναστῶμεν πρὸς δοξολογίαν τῆς σῆς ἀγαθότητος, δεήσεις καὶ ἱκεσίας τῇ σῇ εὐσπλαγχνίᾳ προσάγοντες ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτημάτων καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου, ὃν ταῖς πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου ἐν ἐλέει ἐπίσκεψαι.

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Πληρωθέντος δὲ τοῦ προοιμιακοῦ ψαλμοῦ λέγει ὁ Διάκονος ἤ, μὴ ὄντος αὐτοῦ, ὁ Ἱερεύς, πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης, τὴν μεγάλην συναπτήν, ἤτοι τὰ εἰρηνικά·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἑνώσεως τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος), τοῦ τιμίου πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ θεοφυλάκτων βασιλέων ἡμῶν, παντὸς τοῦ παλατίου καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ συμπολεμῆσαι καὶ ὑποτάξαι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ Πατρὸς ἡμῶν (δεῖνος) ἱερομονάχου καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἁγίας Μονῆς (ἢ τῆς πόλεως) ταύτης, πάσης μονῆς, πόλεως, χώρας καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶτα τὸ Μακάριος ἀνήρ, οὗ πληρωθέντος λέγει ὁ Διάκονος ἢ ὁ Ἱερεὺς τὴν μικρὰν συναπτήν·

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ψαλλομένου δὲ τοῦ Κύριε ἐκέκραξα, εἰ οὐκ ἔστι Διάκονος, ἐνδύεται ὁ Ἱερεὺς τὸ φελώνιον καὶ εὐλογῶν τὸ θυμίαμα λέγει·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ μετὰ τὴν εὐλογίαν, εἰς τὰς λέξεις ὡς θυμίαμα τοῦ Κατευθυνθήτω, θυμιᾷ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν κύκλῳ, τὸ ἱερατεῖον ὅλον (πρόθεσιν, ἱερὸν βῆμα)· καὶ ἐξερχόμενος διὰ τῆς βορείου πύλης, θυμιᾷ τὰς ἁγίας εἰκόνας ἀνὰ τρίς, τὸν λαὸν καὶ τὸν ναὸν ἅπαντα κατὰ τὸ ἔθος τῶν ἁγίων Ἐκκλησιῶν, ὑποστρέφων καὶ πάλιν διὰ τῆς νοτίου πύλης ἐν τῷ Βήματι.

Ὅταν δὲ ψάλλωσι τὸ Δόξα, καὶ νῦν, ποιοῦσιν ὁμοῦ ὅ τε

Διάκονος καὶ ὁ Ἱερεὺς εἴσοδον, πρότερον ἐνδυθεὶς τὸ φελώνιον. Λέγει δὲ ὁ Διάκονος·

Εὐλόγησον, δέσποτα, τὸ θυμίαμα.

Ὁ Ἱερεὺς εὐλογῶν αὐτὸ ὡς συνήθως λέγει·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε...

Καὶ ἐξέρχονται ἅμα διὰ τοῦ βορείου κλίτους, προπορευομένου τοῦ Διακόνου· καί, ἱσταμένων καταντικρὺ τῶν ἁγίων θυρῶν, λέγει ὁ Διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς κλίνας τὴν κεφαλὴν λέγει ἠρέμα τὴν εὐχὴν τῆς εἰσόδου·

Ἑσπέρας καὶ πρωῒ καὶ μεσημβρίας αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν, εὐχαριστοῦμεν καὶ δεόμεθά σου, Δέσποτα τῶν ἁπάντων, φιλάνθρωπε Κύριε. Κατεύθυνον τὴν προσευχὴν ἡμῶν ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου καὶ μὴ ἐκκλίνῃς τὰς καρδίας ἡμῶν εἰς λόγους ἢ εἰς λογισμοὺς πονηρίας, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν θηρευόντων τὰς ψυχὰς ἡμῶν· ὅτι πρὸς σέ, Κύριε, Κύριε, οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν καὶ ἐπὶ σοὶ ἠλπίσαμεν· μὴ καταισχύνῃς ἡμᾶς, ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος·

Εὐλόγησον, δέσποτα, τὴν ἁγίαν εἴσοδον.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς εὐλογεῖ κατὰ ἀνατολάς, λέγων·

Εὐλογημένη ἡ εἴσοδος τῶν ἁγίων σου, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος· Ἀμήν.

Εἶτα, μὴ ὄντος Διακόνου, ὁ Ἱερεὺς θυμιᾷ τρὶς τὴν ἁγίαν εἰκόνα τὴν εἰς τὸν τόπον τοῦ Προεστῶτος καὶ αὐτὸν τὸν Προεστῶτα τρίς, τὰς εἰκόνας ἀνὰ τρίς, καὶ τὸν λαόν· καὶ ἵσταται ἐκεῖσε ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ ἀναμένων τὴν τοῦ τροπαρίου ἐκπλήρωσιν. Πληρωθέντος δὲ αὐτοῦ, χαράξας σταυρὸν μετὰ τοῦ θυμιατηρίου ἕως κεφαλῆς, ἐκφωνεῖ ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος·

Σοφία· ὀρθοί.

Καὶ εἰσέρχονται διὰ τῆς ὡραίας πύλης ἐν τῷ ἁγίῳ βήματι, τοῦ ἔχοντος τὸν θυμιατὸν θυμιῶντος τὴν ἁγίαν Τράπεζαν. Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Φῶς ἱλαρόν, πρὸς τὸν λαὸν θεωρῶν λέγει ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος·

Ἑσπέρας προκείμενον.

Καὶ ψάλλεται τὸ προκείμενον.

Εἶτα, ἐὰν ὑπάρχωσι προφητικὰ ἀναγνώσματα, ὁ Ἱερεύς, ἱστάμενος πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης καὶ βλέπων πρὸς τὸν λαόν, ἢ ὁ Διάκονος, ἐκφωνεῖ·

Σοφία· πρόσχωμεν.

Ἐὰν δὲ ἀποστολικά·

Πρόσχωμεν, Σοφία, Πρόσχωμεν.

Εἰ δὲ οὐκ ἔστιν, εὐθὺς μετὰ τὸ προκείμενον ὁ Ἱερεύς, πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης, λέγει τὴν μεγάλην ἐκτενῆ ἢ

ὁ Διάκονος·

Εἴπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ἡμῶν εἴπωμεν.

Κύριε παντοκράτορ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος).

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Πατρὸς ἡμῶν (δεῖνος) ἱερομονάχου καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων καὶ μοναχῶν καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν τῶν κατοικούντων καὶ παρεπιδημούντων ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, τῶν ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων, συνδρομητῶν καὶ ἀφιερωτῶν τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας ταύτης.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων καὶ ἀοιδίμων κτιτόρων τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν προαναπαυσαμένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐνθάδε εὐσεβῶς κειμένων καὶ ἁπανταχοῦ, ὀρθοδόξων.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν τῷ ἁγίῳ καὶ πανσέπτῳ ναῷ τούτῳ, κοπιώντων, ψαλλόντων καὶ ὑπὲρ τοῦ περιεστῶτος λαοῦ, τοῦ ἀπεκδεχομένου τὸ παρὰ σοῦ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος.

Ἔτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν ἐν ταῖς διακονίαις ὄντων καὶ πάντων τῶν διακονούντων καὶ διακονησάντων ἐν τῇ ἁγίᾳ Μονῇ ταύτῃ.

Ἐκφώνως ὁ Ἱερεύς·

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

Μετὰ δὲ τὸ Καταξίωσον λέγει τὰς αἰτήσεις, ἤτοι τὰ πληρωτικά,

ὁ Διάκονος·

Πληρώσωμεν τὴν ἑσπερινὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τὴν ἑσπέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικὰ καὶ καλὴν ἀπολογίαν τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ αἰτησώμεθα.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρ-

θένου Μαρίας μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς εὐλογῶν τὸν λαὸν λέγει·

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος·

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει τὴν εὐχὴν τῆς κεφαλοκλισίας·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κλίνας οὐρανοὺς καὶ καταβὰς ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ἔπιδε ἐπὶ τοὺς δούλους σου καὶ ἐπὶ τὴν κληρονομίαν σου· σοὶ γὰρ τῷ φοβερῷ καὶ φιλανθρώπῳ κριτῇ οἱ σοὶ δοῦλοι ὑπέκλιναν τὰς κεφαλάς, τοὺς δὲ αὐτῶν ὑπέταξαν αὐχένας, οὐ τὴν ἐξ ἀνθρώπων ἀναμένοντες βοήθειαν, ἀλλὰ τὸ σὸν περιμένοντες ἔλεος καὶ τὴν σὴν ἀπεκδεχόμενοι

σωτηρίαν· οὓς διαφύλαξον ἐν παντὶ καιρῷ καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν ἑσπέραν καὶ τὴν προσιοῦσαν νύκτα ἀπὸ παντὸς ἐχθροῦ, ἀπὸ πάσης ἀντικειμένης ἐνεργείας διαβολικῆς καὶ διαλογισμῶν ματαίων καὶ ἐνθυμήσεων πονηρῶν.

Ἐκφώνως·

Εἴη τὸ κράτος τῆς βασιλείας σου εὐλογημένον καὶ δεδοξασμένον τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

Εἶτα ψάλλονται τὰ ἀπόστιχα. Καὶ μετὰ τὸ Νῦν ἀπολύεις, τὸ Τρισάγιον καὶ τὸ Πάτερ ἡμῶν ἐκφωνεῖ ὁ Ἱερεύς·

Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

Μετὰ δὲ τὸ ἀπολυτίκιον λέγει ὁ Διάκονος·

Σοφία.

Ὁ χορός· Εὐλόγησον.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς ἔνδοθεν·

Ὁ ὢν εὐλογητός, Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

Καί, μετὰ τὸ Στερεῶσαι Κύριος ὁ Θεός... καὶ Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβίμ, ὁ Ἱερεὺς ἐπὶ τῆς ὡραίας πύλης ἱστάμενος καὶ βλέπων πρὸς τὸν λαὸν λέγει·

Δόξα σοι, Χριστὲ ὁ Θεός, ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ὁ χορός· Δόξα, καὶ νῦν, Κύριε, ἐλέησον (γ΄), Πάτερ ἅγιε, εὐλόγησον.

Ὁ δὲ Ἱερεύς, χαλάσας τὸ φελώνιον, ποιεῖ τὴν μεγάλην ἀπόλυσιν· καὶ ἐν μὲν τῷ Σαββάτῳ ἄρχεται λέγων Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν ἢ ἐν Δεσποτικῇ ἑορτῇ τὸ χαρακτηριστικὸν αὐτῆς, ἐν ἄλλῃ δὲ ἡμέρᾳ·

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός· δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ· προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων δυνάμεων Ἀσωμάτων· ἱκεσίαις τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων μαρτύρων· τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμῶν· τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης· τοῦ ἁγίου (τῆς ἡμέρας), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Καὶ στρεφόμενος πρὸς ἀνατολὰς λέγει τό·

Δι᾽ εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ
ΤΟΥ
ΑΝΕΥ ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΗΣ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΥ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ
ΕΝ ΤῊ ΑΓΙᾼ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛῌ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤῌ

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς Θ΄ Ὥρας ποιεῖ ὁ Ἱερεὺς μετάνοιαν τῷ Προεστῶτι καί, ἐλθὼν ἔμπροσθεν τῆς ὡραίας πύλης, εὐλογεῖ συνήθως καὶ ἐνδύεται τὸ ἐπιτραχήλιον. Εἶτα, ἀνοιγέντος τοῦ καταπετάσματος, ἐκφωνεῖ τὸ Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Καὶ μετὰ τὸ Ἀμὴν ὁ Προεστὼς ἀναγινώσκει τὸν προοιμιακόν. Ὁ δὲ Ἱερεὺς εὐθὺς ἀναγινώσκει τὰς εὐχὰς τοῦ λυχνικοῦ. Πληρωθέντος δὲ τοῦ προοιμιακοῦ ψαλμοῦ ὁ Ἱερεὺς ἔμπροσθεν τῆς ὡραίας πύλης ἱστάμενος λέγει τὴν μεγάλην συναπτήν, ἤτοι τὰ εἰρηνικά. Μετὰ δὲ τὴν πλήρωσιν τῆς στιχολογίας τοῦ Ψαλτηρίου λέγει ἐκ τοῦ ἰδίου τόπου τὴν μικρὰν συναπτὴν Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ καὶ τὴν ἐκφώνησιν Ὅτι σὸν τὸ κράτος.

Εἶτα εἰσέρχεται διὰ τῆς νοτίου πύλης ἐν τῷ ἱερατείῳ, ἔνθα προσκυνεῖ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν.

Ψαλλομένου δὲ τοῦ Κύριε ἐκέκραξα εὐλογεῖ συνήθως τὸ θυμίαμα ὁ Ἱερεύς, φέρων μόνον ἐπιτραχήλιον, καὶ εἰς τὰς λέξεις, ὡς θυμίαμα τοῦ Κατευθυνθήτω θυμιᾷ κατὰ τὴν τάξιν. Καὶ ἀποθέσας τὸ ἐπιτραχήλιον ἵσταται ἔξω ἐν τῷ στασιδίῳ αὐτοῦ. Εἴσοδος οὐ γίνεται.

Μετὰ τὸ Φῶς ἱλαρὸν ἐκφωνεῖ ἐκ τοῦ στασιδίου·

Ὁ Ἱερεύς· Ἑσπέρας.

Ὁ ἀναγνώστης ἀπαγγέλλει τὸ προκείμενον καὶ τὸν στίχον αὐτοῦ.

Ὁ Ἱερεύς· Σοφία.

Ὁ ἀναγνώστης τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ ἀναγνώσματος τῆς Γενέσεως.

Ὁ Ἱερεύς· Πρόσχωμεν.

Πληρωθέντος τοῦ πρώτου ἀναγνώσματος ὁ ἀναγνώστης ἐκφωνεῖ τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ δευτέρου ἀναγνώσματος ἐκ τῶν Παροιμιῶν.

Ὁ Ἱερεύς· Σοφία· πρόσχωμεν.

Μετὰ τὸ Καταξίωσον, Κύριε, ἔξωθεν τῶν βημοθύρων ἱστάμενος ὁ ἱερεύς, μετὰ ἐπιτραχηλίου, λέγει τὰ πληρωτικά·

Πληρώσωμεν τὴν ἑσπερινὴν δέησιν ἡμῶν...

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον...

Τὴν ἑσπέραν πᾶσαν, τελείαν...

Ἄγγελον εἰρήνης...

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν...

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα...

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον...

Χριστιανὰ τὰ τέλη...

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου...

Ἐκφώνησις·

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς εὐλογῶν τὸν λαὸν λέγει·

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Ἱερεύς·

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει τὴν εὐχὴν τῆς κεφαλοκλισίας·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κλίνας οὐρανοὺς καὶ καταβὰς ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ἔπιδε ἐπὶ τοὺς δούλους σου καὶ ἐπὶ τὴν κληρονομίαν σου· σοὶ γὰρ τῷ φοβερῷ καὶ φιλανθρώπῳ κριτῇ οἱ σοὶ δοῦλοι ὑπέκλιναν τὰς κεφαλάς, τοὺς δὲ αὐτῶν ὑπέταξαν αὐχένας, οὐ τὴν ἐξ ἀνθρώπων ἀναμένοντες βοήθειαν, ἀλλὰ τὸ σὸν περιμένοντες ἔλεος καὶ τὴν σὴν ἀπεκδεχόμενοι σωτηρίαν· οὓς διαφύλαξον ἐν παντὶ καιρῷ καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν ἑσπέραν καὶ τὴν προσιοῦσαν νύκτα ἀπὸ παντὸς ἐχθροῦ, ἀπὸ πάσης ἀντικειμένης ἐνεργείας διαβολικῆς καὶ διαλογισμῶν ματαίων καὶ ἐνθυμήσεων πονηρῶν.

Ἐκφώνως·

Εἴη τὸ κράτος τῆς βασιλείας σου εὐλογημένον καὶ δεδοξασμένον τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

Καὶ ἀποθέσας τὸ ἐπιτραχήλιον ἵσταται ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ. Μετὰ δὲ τὰ ἀπόστιχα, τὸ Νῦν ἀπολύεις, τὸ Τρισάγιον καὶ τὸ Πάτερ ἡμῶν ὁ Ἱερεὺς ἐκ τοῦ στασιδίου αὐτοῦ ἐκφωνεῖ τὸ Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία.

Εἶτα ψάλλονται τὰ τροπάρια Θεοτόκε Παρθένε, Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ, Ἱκετεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν, ἐν οἷς ποιοῦμεν ἀνὰ μίαν μετάνοιαν, καὶ ἀναγινώσκεται τὸ τροπάριον Ὑπὸ τὴν σὴν εὐσπλαγχνίαν. Μεθ᾽ ὃ τὸ Κύριε ἐλέησον (μ´), Δόξα, καὶ νῦν, Τὴν τιμιωτέραν, Ἐν ὀνόματι Κυρίου, εὐλόγησον, πάτερ.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς κάτωθεν τῆς ὡραίας πύλης ἱστάμενος καὶ βλέπων πρὸς τὸν λαὸν ἐκφωνεῖ·

Ὁ ὢν εὐλογητός, Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

Καὶ ὁ Προεστὼς τὸ Ἐπουράνιε βασιλεῦ, μεθ᾽ ὅ, ὁ Ἱερεύς, στραφεὶς πρὸς ἀνατολὰς καὶ ποιῶν ἀνὰ μίαν μεγάλην μετάνοιαν εἰς τὸ τέλος ἑκάστου στίχου, λέγει τὴν

εὐχὴν τοῦ ὁσίου Ἐφραίμ·

Κύριε καὶ δέσποτα τῆς ζωῆς μου, πνεῦμα ἀργίας, περιεργείας, φιλαρχίας καὶ ἀργολογίας μή μοι δῷς.

Πνεῦμα δὲ σωφροσύνης, ταπεινοφροσύνης, ὑπομονῆς καὶ ἀγάπης χάρισαί μοι τῷ σῷ δούλῳ.

Ναί, Κύριε βασιλεῦ, δώρησαί μοι τοῦ ὁρᾶν τὰ ἐμὰ πταίσματα καὶ μὴ κατακρίνειν τὸν ἀδελφόν μου, ὅτι εὐλογητὸς εἶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα πάλιν τὸ Τρισάγιον, Παναγία Τριάς, Πάτερ ἡμῶν καὶ ὁ Ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία. Μετὰ ταῦτα τὸ Κύριε, ἐλέησον (ιβ΄) καὶ ἡ εὐχὴ παρὰ τοῦ Προεστῶτος Παναγία Τριάς, μεθ' ἣν τὸ Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον παρὰ τοῦ ἀναγνώστου, τὸ Δόξα, καὶ νῦν, ὁ ψαλμὸς Εὐλογήσω τὸν Κύριον καί, ἐὰν ἕπεται τὸ ἄριστον, τὸ Ὑψώσω σε, ὁ Θεός μου.

Μετὰ τοῦτο ὁ ἀναγνώστης τὸ Δόξα, καὶ νῦν, Κύριε, ἐλέησον (γ΄), Πάτερ ἅγιε, εὐλόγησον.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς μετὰ ἐπιτραχηλίου, κάτωθεν τῆς ὡραίας πύλης ἱστάμενος καὶ βλέπων πρὸς τὸν λαόν, ποιεῖ τὴν μικρὰν ἀπόλυσιν λέγων·

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευ-

φήμων Ἀποστόλων, τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμῶν, τοῦ ἁγίου (τοῦ ναοῦ καὶ τῆς ἡμέρας), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Εἶθ' οὕτω στραφεὶς πρὸς ἀνατολὰς λέγει τό·

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς.

ὁ ὢν
Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ
ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου

ΤΡΙΤΟΝ
ΤΟΥ
ΕΝ ΤΑΙΣ ΚΥΡΙΑΚΑΙΣ ΚΑΤΑΝΥΚΤΙΚΟΥ

Ε Σ Π Ε Ρ Ι Ν Ο Υ

Ἰστέον ὅτι κατὰ τὸν ἐν ταῖς Κυριακαῖς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς ψαλλόμενον κατανυκτικὸν Ἑσπερινὸν τηρεῖται ὑπὸ τοῦ Ἱερέως ἡ αὐτὴ τάξις ὡς καὶ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ τοῦ Σαββάτου. Ὁ Ἱερεὺς ποιεῖ εἴσοδον μετὰ θυμιατοῦ καὶ ψάλλεται τετράκις τὸ ἐνδιάτακτον μέγα προκείμενον.

Μεθ' ὃ λέγει ὁ Ἱερεὺς ἁπάσας τὰς αἰτήσεις τῆς ἐκτενοῦς καὶ μετὰ τὸ Καταξίωσον, Κύριε τὰ πληρωτικά, τὸ Εἰρήνη πᾶσι, Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν, τὴν εὐχὴν τῆς κεφαλοκλισίας καὶ τὴν ἐκφώνησιν Εἴη τὸ κράτος τῆς βασιλείας σου.

Εἶτα τὰ ἀπόστιχα καὶ ἀπαραλλάκτως ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τοῦ καθημερινοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς, ὡς προγέγραπται, ἄχρι καὶ τῆς εὐχῆς τοῦ ὁσίου Ἐφραίμ, μεθ' ἣν λέγει ὁ ἀναγνώστης τὸ Δόξα, καὶ νῦν, Κύριε, ἐλέησον (γ΄), Πάτερ ἅγιε, εὐλόγησον καὶ ὁ Ἱερεὺς ποιεῖ τὴν μεγάλην ἀπόλυσιν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ὡς καὶ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ τῶν ἑορτῶν προγέγραπται.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΠΟΔΕΙΠΝΟΥ

Ἰστέον ὅτι ἡ ἀκολουθία αὕτη τελεῖται ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς παρεκτὸς Παρασκευῆς, Σαββάτου καὶ Κυριακῆς ὡς καὶ ταῖς παραμοναῖς τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως καὶ τῶν Θεοφανείων πρὸ τῆς ἀκολουθίας τῆς Λιτῆς.

Ἐπιστάντος τοῦ καιροῦ τοῦ Μ. Ἀποδείπνου, ποιήσας ὁ Ἱερεὺς μετάνοιαν τῷ Προεστῶτι, ἐλθών, ἵσταται πρὸ τῆς ὡραίας πύλης, κεκλεισμένου ὄντος τοῦ καταπετάσματος, καί, βαλὼν ἐπιτραχήλιον, ἐκφωνεῖ·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Εἶτα ὁ Προεστὼς τὸ Βασιλεῦ οὐράνιε καὶ ὁ ἀναγνώστης τὸ Τρισάγιον, Παναγία Τριάς, Πάτερ ἡμῶν, ὁ δὲ Ἱερεὺς ἐκφωνεῖ·

Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μεθ' ὃ ἀποθέσας τὸ ἐπιτραχήλιον ἵσταται ἐν τῷ στασιδίῳ αὐτοῦ.

Καὶ ὁσάκις λέγει ὁ ἀναγνώστης τὸ Πάτερ ἡμῶν ὁ Ἱερεὺς ἐκφωνεῖ ἐκ τοῦ στασιδίου αὐτοῦ τὸ Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία, ὁσάκις δὲ λέγει τὸ Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ, λέγει ὁ Ἱερεὺς καὶ αὖθις ἐκ τοῦ στασιδίου αὐτοῦ τό·

Δι᾽ εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς.

Εἰς δὲ τὸ τελευταίως ὑπὸ τοῦ ἀναγνώστου λεγόμενον μετὰ τὴν εὐχήν. Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ καὶ πάσῃ ὥρᾳ ..., Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ, ἐκφωνεῖ ὁ Ἱερεύς·

Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς καὶ εὐλογήσαι ἡμᾶς· ἐπιφάναι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐφ᾽ ἡμᾶς καὶ ἐλεήσαι ἡμᾶς.

Καὶ εὐθὺς ἀμέσως ὁ Ἱερεύς, ποιῶν ἀνὰ μίαν μεγάλην μετάνοιαν εἰς ἕκαστον στίχον, λέγει τὴν εὐχὴν τοῦ ὁσίου Ἐφραὶμ Κύριε καὶ δέσποτα τῆς ζωῆς μου.

Καί, ὅταν ὁ ἀναγνώστης πληρώσῃ τὴν εὐχὴν τοῦ ἁγίου Ἰωαννικίου Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου ... φύλαξόν με ὑπὸ τὴν σκέπην σου, ὁ Ἱερεύς, ἐλθὼν ἔμπροσθεν τῆς ὡραίας πύλης καὶ φέρων ἐπιτραχήλιον, στραφεὶς πρὸς τὸν λαὸν καὶ εὐλογῶν ἐκφωνεῖ·

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Ἱερεύς·

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ χορός· Σοί, Κύριε.

Καὶ εὐθὺς ὁ Ἱερεύς, κεκλικὼς τὴν κεφαλήν, λέγει·

Δέσποτα πολυέλεε, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς παναχράντου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ· προστασίαις τῶν τιμίων καὶ ἐπουρανίων δυνάμεων Ἀσωμάτων· ἱκεσίαις τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων μαρτύρων· τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμῶν· τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης· τοῦ ἁγίου (τῆς ἡμέρας), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων· εὐπρόσδεκτον ποίησον τὴν δέησιν ἡμῶν· δώρησαι ἡμῖν τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων ἡμῶν· σκέπασον ἡμᾶς ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου· ἀποδίωξον ἀφ' ἡμῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον· εἰρήνευσον ἡμῶν τὴν ζωήν· Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς καὶ τὸν κόσμον σου καὶ σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς στραφεὶς πρὸς ἀνατολὰς λέγει·

Εὐξώμεθα ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ κόσμου.

Ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν.

Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος).

Ὑπὲρ τοῦ Πατρὸς ἡμῶν (δεῖνος) ἱερομονάχου καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ θεοφυλάκτων βασιλέων ἡμῶν.

Ὑπὲρ εὐοδώσεως καὶ ἐνισχύσεως τοῦ φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ.

Ὑπὲρ τῶν ἀπολειφθέντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν.

Ὑπὲρ τῶν διακονούντων καὶ διακονησάντων ἡμῖν.

Ὑπὲρ τῶν μισούντων καὶ ἀγαπώντων ἡμᾶς.

Ὑπὲρ τῶν ἐντειλαμένων ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις εὔχεσθαι ὑπὲρ αὐτῶν.

Ὑπὲρ ἀναρρύσεως τῶν αἰχμαλώτων.

Ὑπὲρ τῶν ἐν θαλάσσῃ καλῶς πλεόντων.

Ὑπὲρ τῶν ἐν ἀσθενείαις κατακειμένων.

Εὐξώμεθα καὶ ὑπὲρ εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς.

Καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν προαναπαυσαμένων

πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐνθάδε εὐσεβῶς κειμένων καὶ ἁπανταχοῦ, ὀρθοδόξων.

Δι᾽ εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Εἶθ᾽ οὕτω, στραφεὶς πρὸς δυσμὰς ὁ Ἱερεὺς ποιεῖ μετάνοιαν ἐπὶ γῆς, λέγων τοῖς ἀδελφοῖς·

Εὐλογεῖτε, πατέρες ἅγιοι, συγχωρήσατέ μοι τῷ ἁμαρτωλῷ.

Καὶ οἱ ἀδελφοί· Ὁ Θεὸς συγχωρήσαι σοι, πάτερ ἅγιε.

Καί, λαβόντες οἱ πάντες συγχώρησιν ἀπὸ τοῦ Προεστῶτος, ἀπέρχονται ἐν τοῖς κελλίοις.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΤΟΥ ΚΑΘ' ΗΜΕΡΑΝ ΜΕΣΟΝΥΚΤΙΚΟΥ

ΕΝ Τῌ͂ ΑΓΙᾼ͂ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛῌ͂ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤῌ͂

Ὁ Ἱερεύς, ἐνδεδυμένος τὸ ἐπιτραχήλιον καὶ ἔμπροσθεν τῆς πύλης τῆς λιτῆς ἱστάμενος, λέγει τὸ Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν καί, ἀναμένων ἐκεῖσε, μετὰ τὸ Πάτερ ἡμῶν λέγει τὴν ἐκφώνησιν Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία, μεθ' ἥν, ἀποθέσας τὸ ἐπιτραχήλιον, ἵσταται ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ.

Μετὰ τὸ Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, τὸ Τρισάγιον καὶ τὸ Πάτερ ἡμῶν λέγει ἐκ νέου ἐκ τοῦ στασιδίου αὐτοῦ τὸ Ὅτι σοῦ ἐστιν· καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ, καὶ τὸ Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ, λέγει ὁ Ἱερεύς·

Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς καὶ εὐλογήσαι ἡμᾶς· ἐπιφάναι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐλεήσαι ἡμᾶς.

Καὶ εὐθὺς ὁ Ἱερεύς, ποιῶν ἀνὰ μίαν μεγάλην μετάνοιαν εἰς ἕκαστον στίχον, λέγει τὴν εὐχὴν τοῦ ὁσίου Ἐφραίμ Κύριε καὶ δέσποτα τῆς ζωῆς μου.

Μετὰ τὴν πλήρωσιν τοῦ ψαλμοῦ Ἰδοὺ δὴ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον, τὸ Τρισάγιον, Πάτερ ἡμῶν λέγει ὁ Ἱερεὺς καὶ αὖθις ἐκ τοῦ στασιδίου αὐτοῦ τὸ Ὅτι σοῦ ἐστιν.

Μετὰ τὴν εὐχὴν Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου ἢ τὸ τροπάριον Τῆς εὐσπλαγχνίας τὴν πύλην, ὁ Ἱερεὺς περιβληθεὶς τὸ ἐπιτραχήλιον, πρὸ τῆς πύλης τῆς λιτῆς ἱστάμενος καὶ βλέπων πρὸς ἀνατολάς, λέγει ἐκφώνως·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν ἁγίαν Μονὴν ταύτην καὶ πᾶσαν μονήν, πόλιν καὶ χώραν ἀπὸ λοιμοῦ, λιμοῦ, σεισμοῦ, καταποντισμοῦ, πυρός, μαχαίρας, ἐπιδρομῆς ἀλλοφύλων, ἐμφυλίου πολέμου καὶ αἰφνιδίου θανάτου· ὑπὲρ τοῦ ἵλεων, εὐμενῆ καὶ εὐδιάλλακτον γενέσθαι τὸν ἀγαθὸν καὶ φιλάνθρωπον Θεὸν ἡμῶν, τοῦ ἀποστρέψαι καὶ διασκεδάσαι πᾶσαν ὀργὴν καὶ νόσον τὴν καθ’ ἡμῶν κινουμένην καὶ ῥύσασθαι ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐπικειμένης δικαίας αὐτοῦ ἀπειλῆς καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς.

Ἔτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν Θεὸν φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς.

Ἐπάκουσον ἡμῶν ὁ Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπὶς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς καὶ τῶν ἐν θαλάσσῃ μακράν, καὶ ἵλεως, ἵλεως γενοῦ ἡμῖν, Δέσποτα, ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν καὶ ἐλέησον ἡμᾶς· ἐλεήμων γὰρ καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμὴν καὶ εὐθύς·

Δόξα, καὶ νῦν, Κύριε ἐλέησον (γ΄), Πάτερ ἅγιε, εὐλόγησον· καὶ ὁ Ἱερεὺς στραφεὶς πρὸς δυσμὰς ποιεῖ μικρὰν ἀπόλυσιν λέγων·

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων, τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμῶν, τοῦ ἁγίου (τοῦ ναοῦ καὶ τῆς ἡμέρας), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Καὶ αὖθις βλέπων πρὸς ἀνατολὰς λέγει τὸ Εὐξώμεθα ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ κόσμου καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἀποδείπνου ἄχρι καὶ τοῦ Δι' εὐχῶν.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
ΤΟΥ ΟΡΘΡΟΥ
ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΝ
ΤΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Μεσονυκτικοῦ ὁ Ἱερεύς, ποιήσας τὴν συνήθη μετάνοιαν τῷ Προεστῶτι, εἰσέρχεται ἐν τῷ ἁγίῳ βήματι καὶ προσκυνεῖ τρὶς ἐνώπιον τῆς ἁγίας Τραπέζης· εἶτα βαλὼν ἐπιτραχήλιον ἐκφωνεῖ·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ εὐλογήσας ὡς συνήθως τὸ θυμίαμα ἄρχεται θυμιᾶν τὸ ἱερατεῖον καὶ τὸν ναὸν ἅπαντα κατὰ τὸ ἔθος, τοῦ ἀναγνώστου ἀναγινώσκοντος τοὺς ψαλμοὺς Ἐπακούσαι σου Κύριος καὶ Κύριε ἐν τῇ δυνάμει σου, τὸ Τρισάγιον καὶ τὸ Πάτερ ἡμῶν, φροντίζων ὅπως εὑρεθῇ κάτωθεν τοῦ μεγάλου πολυελαίου ἵνα ἐκφωνήσῃ τό·

Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ εἰσελθὼν ἐν τῷ Βήματι ἀποτίθησι τὸ θυμιατήριον· καὶ ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης ἱστάμενος, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν τροπαρίων Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου, Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ καὶ τὸ Προστασία φοβερὰ λέγει εὐθὺς ὁ Ἱερεύς·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ θεοφυλάκτων βασιλέων ἡμῶν, παντὸς τοῦ παλατίου καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν.

Ἐκφώνησις·

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν. Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ.

Καὶ εὐθὺς ἐκφωνεῖ ὁ Ἱερεύς·

Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ καὶ ζωοποιῷ καὶ ἀδιαιρέτῳ Τριάδι, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καί, λεγομένου τοῦ ἑξαψάλμου, ὁ Ἱερεὺς ἀναγινώσκει, ἱστάμενος πρῶτον μὲν ἀσκεπὴς πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης, ἀπὸ δὲ τοῦ Δόξα Πατρί, μετὰ τοὺς τρεῖς πρώτους ψαλμούς, ἐξελθὼν διὰ τῆς βορείου πύλης, πρὸ τῆς εἰκόνος τοῦ Χριστοῦ τὰς ἑωθινὰς εὐχάς·

Εὐχὴ α´

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τῷ ἐξαναστήσαντι ἡμᾶς ἐκ τῶν κοιτῶν ἡμῶν καὶ ἐμβαλόντι εἰς τὸ στόμα ἡμῶν λόγον αἰνέσεως, τοῦ προσκυνεῖν καὶ ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον· καὶ δεόμεθα τοῖς σοῖς οἰκτιρμοῖς, οἷς πάντοτε ἐχρήσω περὶ τὴν ἡμετέραν ζωήν. Καὶ νῦν ἐξαπόστειλον τὴν βοήθειάν σου ἐπὶ τοὺς ἑστῶτας πρὸ προσώπου τῆς ἁγίας δόξης σου καὶ ἀπεκδεχομένους τὸ παρὰ σοῦ πλούσιον ἔλεος καὶ δὸς αὐτοῖς μετὰ φόβου καὶ ἀγάπης πάντοτέ σοι λατρεύειν, αἰνεῖν, ὑμνεῖν, προσκυνεῖν, τὴν ἀνεκδιήγητόν σου ἀγαθότητα.

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ β´

Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμα ἡμῶν πρὸς σέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, διότι φῶς τὰ προστάγματά σου ἐπὶ τῆς γῆς· δικαιοσύνην καὶ ἁγιασμὸν ἐπιτελεῖν ἐν τῷ φόβῳ σου, συνέτισον ἡμᾶς· σὲ γὰρ δοξάζομεν τὸν ὄντως ὄντα Θεὸν ἡμῶν. Κλῖνον τὸ οὖς σου καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν· καὶ μνήσθητι, Κύριε, τῶν συμπαρόντων καὶ συνευχομένων ἡμῖν πάντων κατ' ὄνομα καὶ σῶσον αὐτοὺς τῇ

δυνάμει σου· εὐλόγησον τὸν λαόν σου καὶ ἁγίασον τὴν κληρονομίαν σου· εἰρήνην τῷ κόσμῳ σου δώρησαι, ταῖς ἐκκλησίαις σου, τοῖς ἱερεῦσι, τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν καὶ παντὶ τῷ λαῷ σου.

Ὅτι ηὐλόγηται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ γ΄

Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμα ἡμῶν πρὸς σέ, ὁ Θεός, διότι φῶς τὰ προστάγματά σου. Δίδαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τὴν δικαιοσύνην σου, τὰς ἐντολάς σου καὶ τὰ δικαιώματά σου· φώτισον τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν διανοιῶν ἡμῶν, μήποτε ὑπνώσωμεν ἐν ἁμαρτίαις εἰς θάνατον· ἀπέλασον πάντα ζόφον ἀπὸ τῶν καρδιῶν ἡμῶν· χάρισαι ἡμῖν τὸν τῆς δικαιοσύνης ἥλιον καὶ ἀνεπηρέαστον τὴν ζωὴν ἡμῶν διαφύλαξον ἐν τῇ σφραγῖδι τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος· κατεύθυνον τὰ διαβήματα ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης· δὸς ἡμῖν ἰδεῖν τὸν ὄρθρον καὶ τὴν ἡμέραν ἐν ἀγαλλιάσει, ἵνα σοι τὰς ἑωθινὰς ἀναπέμπωμεν εὐχάς.

Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ δ´

Δέσποτα ὁ Θεός, ὁ ἅγιος καὶ ἀκατάληπτος, ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι, ὁ ἀναπαύσας ἡμᾶς ἐν τῷ τῆς νυκτὸς ὕπνῳ καὶ διαναστήσας πρὸς δοξολογίαν καὶ ἱκεσίαν τῆς σῆς ἀγαθότητος, δυσωπούμενος ὑπὸ τῆς ἰδίας σου εὐσπλαγχνίας, πρόσδεξαι ἡμᾶς καὶ νῦν προσκυνοῦντάς σε καὶ κατὰ δύναμιν εὐχαριστοῦντάς σοι καὶ δώρησαι ἡμῖν πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα· ἀνάδειξον ἡμᾶς υἱοὺς φωτὸς καὶ ἡμέρας καὶ κληρονόμους τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν. Μνήσθητι, Κύριε, ἐν τῷ πλήθει τῶν οἰκτιρμῶν σου καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου, τῶν συμπαρόντων καὶ συνευχομένων ἡμῖν καὶ πάντων τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐν γῇ, τῶν ἐν θαλάσσῃ, τῶν ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας σου δεομένων τῆς σῆς φιλανθρωπίας καὶ βοηθείας, καὶ πᾶσι χορήγησον τὸ μέγα σου ἔλεος.

Ἵνα, σεσωσμένοι ψυχῇ τε καὶ σώματι πάντοτε διαμένοντες, μετὰ παρρησίας δοξάζωμεν τὸ θαυμαστὸν καὶ εὐλογημένον ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ ε΄

Ἀγαθῶν θησαυρέ, πηγὴ ἀέναος, Πάτερ ἅγιε, θαυμαστοποιέ, παντοδύναμε καὶ παντοκράτορ, πάντες σὲ προσκυνοῦμεν καὶ σοῦ δεόμεθα, τὰ σὰ ἐλέη καὶ τοὺς σοὺς οἰκτιρμοὺς ἐπικαλούμενοι εἰς βοήθειαν καὶ ἀντίληψιν τῆς ἡμετέρας ταπεινώσεως. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν σῶν ἱκετῶν· πρόσδεξαι πάντων ἡμῶν τὰς ἑωθινὰς δεήσεις, ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου, καὶ μηδένα ἡμῶν ἀδόκιμον ποιήσῃς, ἀλλὰ πάντας ἡμᾶς περιποίησαι διὰ τῶν οἰκτιρμῶν σου. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἀγρυπνούντων καὶ ψαλλόντων εἰς δόξαν σὴν καὶ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν καὶ τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος. Γενοῦ αὐτῶν βοηθὸς καὶ ἀντιλήπτωρ· πρόσδεξαι αὐτῶν τὰς ἱκεσίας εἰς τὸ ὑπερουράνιον καὶ νοερόν σου θυσιαστήριον.

Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ ς΄

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς τῶν σωτηρίων ἡμῶν, ὅτι πάντα ποιεῖς εἰς εὐεργεσίαν τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἵνα διὰ παντὸς πρὸς σὲ ἀποβλέπωμεν, τὸν σωτῆρα καὶ εὐεργέτην τῶν ἡμετέ-

ρων ψυχῶν· ὅτι διανέπαυσας ἡμᾶς ἐν τῷ παρελθόντι τῆς νυκτὸς μέτρῳ καὶ ἐξήγειρας ἡμᾶς ἐκ τῶν κοιτῶν ἡμῶν καὶ ἔστησας εἰς προσκύνησιν τοῦ τιμίου ὀνόματός σου. Διὸ δεόμεθά σου, Κύριε· δὸς ἡμῖν χάριν καὶ δύναμιν, ἵνα καταξιωθῶμεν ψάλλειν σοι συνετῶς καὶ προσεύχεσθαι ἀδιαλείπτως ἐν φόβῳ καὶ τρόμῳ, τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργαζόμενοι, διὰ τῆς ἀντιλήψεως τοῦ Χριστοῦ σου. Μνήσθητι, Κύριε, καὶ τῶν ἐν νυκτὶ πρὸς σὲ βοώντων· ἐπάκουσον αὐτῶν καὶ ἐλέησον καὶ σύντριψον ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν τοὺς ἀοράτους καὶ πολεμίους ἐχθρούς.

Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης καὶ σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ ζ΄

Ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ἐξαναστήσας ἡμᾶς ἐκ τῶν κοιτῶν ἡμῶν καὶ ἐπισυναγαγὼν ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς, δὸς ἡμῖν χάριν ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματος ἡμῶν καὶ πρόσδεξαι ἡμῶν τὰς κατὰ δύναμιν εὐχαριστίας· καὶ δίδαξον ἡμᾶς τὰ δικαιώματά σου, ὅτι προσεύξασθαι καθ' ὃ δεῖ οὐκ οἴδαμεν, ἐὰν μὴ σύ, Κύριε, τῷ Πνεύματί σου τῷ ἁγίῳ

ὁδηγήσῃς ἡμᾶς. Διό, δεόμεθά σου· εἴ τι ἡμάρτομεν μέχρι τῆς παρούσης ὥρας, ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ κατὰ διάνοιαν, ἑκουσίως ἢ ἀκουσίως, ἄνες, ἄφες, συγχώρησον· ἐὰν γὰρ ἀνομίας παρατηρήσῃς, Κύριε, Κύριε, τίς ὑποστήσεται; ὅτι παρὰ σοὶ ἡ ἀπολύτρωσις. Σὺ εἶ μόνος ἅγιος, βοηθός, κραταιὸς ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς ἡμῶν καὶ ἐν σοὶ ἡ ὕμνησις ἡμῶν διαπαντός.

Εἴη τὸ κράτος τῆς βασιλείας σου εὐλογημένον καὶ δεδοξασμένον, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ η´

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν τοῦ ὕπνου ῥᾳθυμίαν ἀποσκεδάσας ἀφ᾽ ἡμῶν, καὶ συγκαλέσας ἡμᾶς κλήσει ἁγίᾳ, τοῦ καὶ ἐν νυκτὶ ἐπάραι τὰς χεῖρας ἡμῶν καὶ ἐξομολογεῖσθαί σοι ἐπὶ τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου, πρόσδεξαι τὰς δεήσεις ἡμῶν, τὰς ἐντεύξεις, τὰς ἐξομολογήσεις, τὰς νυκτερινὰς λατρείας· καὶ χάρισαι ἡμῖν, ὁ Θεός, πίστιν ἀκαταίσχυντον, ἐλπίδα βεβαίαν, ἀγάπην ἀνυπόκριτον· εὐλόγησον ἡμῶν εἰσόδους καὶ ἐξόδους, πράξεις, ἔργα, λόγους, ἐνθυμήσεις· καὶ δὸς ἡμῖν καταντῆσαι εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἡμέρας, αἰνοῦντας, ὑμνοῦντας, εὐλογοῦντας τῆς σῆς ἀφράστου χρηστότητος τὴν ἀγαθότητα.

Ὅτι ηὐλόγηται τὸ πανάγιόν σου ὄνομα καὶ δεδόξασταί σου ἡ βασιλεία, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ θ΄

Λάμψον, Δέσποτα φιλάνθρωπε, ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν τὸ τῆς σῆς θεογνωσίας ἀκήρατον φῶς καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν ὀφθαλμοὺς διάνοιξον εἰς τὴν τῶν εὐαγγελικῶν σου κηρυγμάτων κατανόησιν. Ἔνθες ἡμῖν καὶ τὸν τῶν μακαρίων σου ἐντολῶν φόβον, ἵνα πάσας τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας καταπατήσαντες, πνευματικὴν πολιτείαν μετέλθωμεν, πάντα τὰ πρὸς εὐαρέστησιν τὴν σὴν φρονοῦντες καὶ πράττοντες.

Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ ι΄

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν διὰ μετανοίας ἄφεσιν τοῖς ἀνθρώποις δωρησάμενος καὶ τύπον ἡμῖν ἐπιγνώσεως ἁμαρτημάτων καὶ ἐξομολογήσεως τὴν τοῦ προφήτου Δαυῒδ μετάνοιαν πρὸς συγχώρησιν ὑποδείξας· αὐτός, Δέσποτα,

πολλοῖς ἡμᾶς καὶ μεγάλοις περιπεπτωκότας πλημμελήμασιν, ἐλέησον κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος, καί, κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου, ἐξάλειψον τὰ ἀνομήματα ἡμῶν· ὅτι σοὶ ἡμάρτομεν, Κύριε, τῷ καὶ τὰ ἄδηλα καὶ κρύφια τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων γινώσκοντι καὶ μόνῳ ἔχοντι ἐξουσίαν ἀφιέναι ἁμαρτίας. Καρδίαν δὲ καθαρὰν κτίσας ἐν ἡμῖν καὶ πνεύματι ἡγεμονικῷ στηρίξας ἡμᾶς καὶ τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου σου γνωρίσας ἡμῖν, μὴ ἀπορρίψῃς ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ προσώπου σου· ἀλλ' εὐδόκησον, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος, μέχρι τῆς ἐσχάτης ἡμῶν ἀναπνοῆς προσφέρειν σοι θυσίαν δικαιοσύνης καὶ ἀναφορὰν ἐν τοῖς ἁγίοις σου θυσιαστηρίοις.

Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ ια΄

Ὁ Θεός, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὰς νοερὰς καὶ λογικὰς ὑποστησάμενος δυνάμεις τῷ σῷ θελήματι, σοῦ δεόμεθα καὶ σὲ ἱκετεύομεν, πρόσδεξαι ἡμῶν μετὰ τῶν κτισμάτων σου πάντων τὴν κατὰ δύναμιν δοξολογίαν καὶ ταῖς πλουσίαις τῆς σῆς ἀγαθότητος ἀντάμειψαι δωρεαῖς· ὅτι σοὶ

κάμπτει πᾶν γόνυ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων καὶ πᾶσα πνοὴ καὶ κτίσις ὑμνεῖ τὴν ἀκατάληπτόν σου δόξαν· μόνος γὰρ εἶ Θεὸς ἀληθινὸς καὶ πολυέλεος.

Ὅτι σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν,* τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ ιβ΄

Αἰνοῦμεν, ὑμνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ εὐχαριστοῦμεν σοι, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ὅτι παρήγαγες τὴν σκιὰν τῆς νυκτὸς καὶ ἔδειξας ἡμῖν πάλιν τὸ φῶς τῆς ἡμέρας· ἀλλ᾽ ἱκετεύομεν τὴν σὴν ἀγαθότητα· ἱλάσθητι ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν καὶ πρόσδεξαι τὴν δέησιν ἡμῶν ἐν τῇ μεγάλῃ σου εὐσπλαγχνίᾳ, ὅτι πρὸς σὲ καταφεύγομεν, τὸν ἐλεήμονα καὶ παντοδύναμον Θεόν· λάμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν τὸν ἀληθινὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης σου· φώτισον τὸν νοῦν ἡμῶν καὶ τὰς αἰσθήσεις ὅλας διατήρησον, ἵνα, ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατοῦντες τὴν ὁδὸν τῶν ἐντολῶν σου, καταντήσωμεν εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον· ὅτι παρὰ σοί ἐστιν ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς καὶ ἐν ἀπολαύσει γενέσθαι καταξιωθῶμεν τοῦ ἀπροσίτου φωτός.

*(Σημ. Ἐπιμελητοῦ: βλ. ἐνδεικτικῶς χφ, ἀριθμ. 159β, Ἱερατικὸν Ἱ. Μ. Σίμωνος Πέτρας, α΄ ἥμισυ 19ου αἰ., ὡς καὶ εἰς πλείστας ἐκδόσεις Ἁγιασματαρίων Βενετίας ὡς π.χ. τῶν ἐτῶν: 1779, 1793, 1838, καὶ πολλῶν ἑτέρων.)

Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καί, ἀσπασάμενος τὴν δεσποτικὴν εἰκόνα, εἰσέρχεται διὰ τῆς νοτίου πύλης ἐν τῷ ἱερῷ βήματι. Πληρωθέντος δὲ τοῦ ἑξαψάλμου, λέγει ὁ Ἱερεύς, ἐνώπιον τῆς ἁγίας Τραπέζης, τὰ εἰρηνικά·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἑνώσεως τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος), τοῦ τιμίου πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ θεοφυλάκτων βασιλέων ἡμῶν, παντὸς τοῦ παλατίου καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ συμπολεμῆσαι καὶ ὑποτάξαι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ Πατρὸς ἡμῶν (δεῖνος) ἱερομονάχου καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἁγίας Μονῆς (ἢ τῆς πόλεως) ταύτης, πάσης μονῆς, πόλεως, χώρας καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ἐκφώνησις·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν ποιεῖ ὁ Ἱερεὺς μικρὰν συναπτὴν λέγων·

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ἐκφώνησις·

Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ τὴν β΄ στιχολογίαν καὶ αὖθις τὴν μικρὰν συναπτήν·

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον...
Τῆς Παναγίας, ἀχράντου...

Ἐκφώνησις·

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ τὰ εὐλογητάρια ἢ τὸν πολυέλεον λέγει ὁ Ἱερεὺς μικρὰν συναπτὴν ὡς ἀνωτέρω·

Ἔτι καὶ ἔτι... Ἀντιλαβοῦ... Τῆς Παναγίας...

Καὶ ἡ ἐκφώνησις·

Ὅτι ηὐλόγηταί σου τὸ ὄνομα καὶ δεδόξασταί σου ἡ βασιλεία, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ψαλλομένων τῶν ἀναβαθμῶν εἰσέρχεται ὁ Ἱερεὺς ἅμα τῷ Διακόνῳ ἐντὸς τοῦ ἁγίου βήματος· καί, ἐνδυθεὶς ἐπιτραχήλιον καὶ φελώνιον, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἀντιφώνων καὶ τοῦ προκειμένου ἐκφωνεῖ ὁ Ἱερεὺς πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης ἢ ὁ Διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι ἅγιος εἶ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἐν ἁγίοις ἐπαναπαύῃ καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ δὲ τὸ Πᾶσα πνοὴ ἐκφωνεῖ

ὁ Διάκονος·

Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς τῆς ἀκροάσεως τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἱκετεύσωμεν.

Ὁ χορός· Κύριε, ἐλέησον (γ΄).

Ὁ Διάκονος·

Σοφία· ὀρθοὶ ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου.

Ὁ Ἱερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ἐκ τοῦ κατὰ (δεῖνα) ἁγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα.

Ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν.

Καὶ ἀναγινώσκει ὁ Ἱερεὺς τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὄρθρου, κατὰ μὲν τὰς Κυριακὰς τὸ ἑωθινόν, ἱστάμενος ἐν τῇ δεξιᾷ πλευρᾷ τῆς ἁγίας Τραπέζης, κατὰ δὲ τὰς ἄλλας ἡμέρας ἢ ἑορτὰς ἀπὸ τῆς ὡραίας πύλης.

Εἶτα, ἐν Κυριακῇ, τοῦ χοροῦ ψάλλοντος τὸν στίχον Ἰδοὺ γὰρ ἀλήθειαν ἠγάπησας τοῦ Ν΄ ψαλμοῦ, ὁ Ἱερεύς, χαλάσας τὸ φελώνιον καὶ βαστάζων τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον ἔμπροσθεν τοῦ στήθους ἐξέρχεται ἐκ τῆς ὡραίας πύλης καὶ ἵσταται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ, ἔνθα γίνεται ὁ ἀσπασμὸς αὐτοῦ· μεθ᾽ ὃν εἰσέρχεται ἐν τῷ Βήματι καὶ αὖθις διὰ τῆς ὡραίας πύλης καὶ ἀποτίθησι τοῦτο ἐπὶ τῇ ἁγίᾳ Τραπέζῃ.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν συνήθως ψαλλομένων τροπαρίων ὁ Ἱερεὺς πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης ἱστάμενος ἤ, εἰ πάρεστι, ὁ Διάκονος λέγει μεγαλοφώνως·

Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου, ἐπίσκεψαι τὸν κόσμον σου ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς, ὕψωσον κέρας χριστιανῶν ὀρθοδόξων καὶ κατάπεμψον ἐφ᾽ ἡμᾶς τὰ ἐλέη σου τὰ πλούσια· πρεσβείαις τῆς παναχράντου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ· προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων δυνάμεων Ἀσωμάτων· ἱκεσίαις τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· *τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν μεγάλων ἱεραρχῶν καὶ οἰκουμενικῶν διδασκάλων Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου, Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας, Νι-*

κολάου τοῦ ἐν Μύροις, Σπυρίδωνος ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος τῶν θαυματουργῶν· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων μαρτύρων· *τῶν ἁγίων ἐνδόξων μεγάλων μαρτύρων Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου καὶ Δημητρίου τοῦ μυροβλύτου, Θεοδώρου τοῦ τήρωνος καὶ τοῦ στρατηλάτου·* τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμῶν· τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης· τοῦ ἁγίου (τῆς ἡμέρας), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων· ἱκετεύομέν σε, μόνε πολυέλεε Κύριε, ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν δεομένων σου καὶ ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὁ χορός· Κύριε, ἐλέησον (ιβ΄).

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἀρχομένων τῶν κανόνων ψάλλεσθαι ὁ Ἱερεύς, εὐλογήσας ὡς συνήθως τὸ θυμίαμα, θυμιᾷ τό τε ἱερατεῖον καὶ τὸν ναὸν ἅπαντα ὡς ἔθος, εἰ οὐ πάρεστι Διάκονος.

Μετὰ τὸ τέλος τῆς γ΄ ᾠδῆς λέγει

ὁ Διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι... Ἀντιλαβοῦ... Τῆς Παναγίας...

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ τὴν στ´ ᾠδὴν ποιεῖ ὁ Ἱερεὺς αὖθις μικρὰν συναπτήν·

Ἔτι καὶ ἔτι... Ἀντιλαβοῦ... Τῆς Παναγίας...

Ἐκφώνησις·

Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης καὶ σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Τῆς η´ ᾠδῆς πληρωθείσης, βλέπων πρὸς τὸν λαὸν ἐκ τῆς ὡραίας πύλης λέγει μεγαλοφώνως ὁ Ἱερεὺς ἤ, εἰ ἔστι, ὁ Διάκονος·

Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτὸς ἐν ὕμνοις τιμῶντες μεγαλύνωμεν.

Καὶ εὐθὺς θυμιᾷ κατὰ τὴν τάξιν τὸ ἱερατεῖον καὶ ἅπαντα τὸν ναόν. Πληρωθείσης δὲ τῆς θ´ ᾠδῆς ποιεῖ μικρὰν συναπτὴν λέγων ὁ Διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι... Ἀντιλαβοῦ... Τῆς Παναγίας...

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν,* τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

* (Ὅρα σημείωσιν σελ. 62).

Μετὰ τὴν δοξολογίαν καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας, πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης ἱστάμενος, λέγει τὴν ἐκτενῆ ὁ Ἱερεύς, ἢ ὁ Διάκονος·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος).

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Πατρὸς ἡμῶν (δεῖνος) ἱερομονάχου καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων καὶ μοναχῶν καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, πάντων τῶν εὐσεβῶν

καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν τῶν κατοικούντων καὶ παρεπιδημούντων ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, τῶν ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων, συνδρομητῶν καὶ ἀφιερωτῶν τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας ταύτης.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων καὶ ἀοιδίμων κτιτόρων τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν προαναπαυσαμένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐνθάδε εὐσεβῶς κειμένων καὶ ἁπανταχοῦ, ὀρθοδόξων.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν τῷ ἁγίῳ καὶ πανσέπτῳ ναῷ τούτῳ, κοπιώντων, ψαλλόντων καὶ ὑπὲρ τοῦ περιεστῶτος λαοῦ, τοῦ ἀπεκδεχομένου τὸ παρὰ σοῦ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος.

Ἔτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν ἐν ταῖς διακονίαις ὄντων καὶ πάντων τῶν διακονούντων καὶ διακονησάντων ἐν τῇ ἁγίᾳ Μονῇ ταύτῃ.

Ἐκφώνως ὁ Ἱερεύς·

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶτα τὰ πληρωτικά·

Πληρώσωμεν τὴν ἑωθινὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικὰ καὶ καλὴν ἀπολογίαν τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ αἰτησώμεθα.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι Θεὸς ἐλέους, οἰκτιρμῶν καὶ φιλανθρωπίας ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος·

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἱερεὺς κλινόμενος ἐπεύχεται τὴν εὐχὴν τῆς κεφαλοκλισίας·

Κύριε ἅγιε, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν καὶ τῷ παντεφόρῳ σου ὄμματι ἐπιβλέπων ἐπὶ πᾶσαν τὴν κτίσιν, σοὶ ἐκλίναμεν τὸν αὐχένα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος

καὶ δεόμεθά σου, ἅγιε ἁγίων· ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου τὴν ἀόρατον ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου καὶ εὐλόγησον πάντας ἡμᾶς· καὶ εἴ τι ἡμάρτομεν ἑκουσίως ἢ ἀκουσίως, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς συγχώρησον, δωρούμενος ἡμῖν τὰ ἐγκόσμια καὶ ὑπερκόσμια ἀγαθά σου.

Ἐκφώνως·

Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σῴζειν ἡμᾶς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Σοφία.

Ὁ χορός· Εὐλόγησον.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς ἔνδοθεν·

Ὁ ὢν εὐλογητός, Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ λέγεται τὸ Στερεώσαι Κύριος ὁ Θεός, ὁ δὲ Ἱερεὺς ἐπὶ τῆς ὡραίας πύλης ἱστάμενος καὶ βλέπων πρὸς τὸν λαὸν λέγει·

Δόξα σοι, Χριστὲ ὁ Θεός, ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ὁ χορός· Δόξα, καὶ νῦν, Κύριε, ἐλέησον (γ΄), Πάτερ ἅγιε, εὐλόγησον.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς χαλάσας τὸ φελώνιον ποιεῖ τὴν μεγάλην ἀπόλυσιν· καὶ ἐν μὲν τῇ Κυριακῇ ἄρχεται λέγων Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν ἢ ἐν δεσποτικῇ ἑορτῇ τὸ χαρακτηριστικὸν αὐτῆς, ἐν ἄλλῃ δὲ ἡμέρᾳ·

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός· δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ· προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων δυνάμεων Ἀσωμάτων· ἱκεσίαις τοῦ τιμίου, ἐνδόξου προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων μαρτύρων· τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμῶν· τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης· τοῦ ἁγίου (τῆς ἡμέρας), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεήσαι καὶ σώσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Καὶ στρεφόμενος πρὸς ἀνατολὰς λέγει τό·

Δι᾽ εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΤΟΥ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΥ ΟΡΘΡΟΥ

ΕΝ Τῌ͂ ΑΓΙᾼ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛῌ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤῌ

Ἐν ταῖς καθημεριναῖς ἡμέραις τῆς ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ὁ Ἱερεύς, εἰσελθὼν καὶ προσκυνήσας συνήθως ἐν τῷ Βήματι, ἐνδύεται ἐπιτραχήλιον καὶ ἐκφωνεῖ τὸ Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ ἀναμένει ἐκεῖσε ἄχρι τῆς ὑπὸ τοῦ ἀναγνώστου πληρώσεως τοῦ Τρισαγίου, Παναγία Τριάς, Πάτερ ἡμῶν, μεθ᾽ ἃ καὶ ἐκφωνεῖ τὸ Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία.

Εἶτα εὐλογεῖ ὡς συνήθως τὸ θυμίαμα καὶ θυμιᾷ κατὰ τὴν τάξιν, ὡς καὶ ἐν τῷ Ὄρθρῳ τῶν ἑορτῶν γέγραπται. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἑωθινῶν εὐχῶν, ἵσταται ἔξωθεν τῶν βημοθύρων καὶ λέγει ἔμπροσθεν τῆς ὡραίας πύλης τὰ εἰρηνικά. Αἱ μετὰ τὴν α´ καὶ β´ στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου αἰτήσεις οὐκ ἐκφωνοῦνται ἐν τῷ Ὄρθρῳ τούτῳ, ἀλλὰ μόνον αἱ μετὰ τὰς γ´, στ´ καὶ θ´ ᾠδὰς τοιαῦται ἐκφωνοῦνται ἔξωθεν τῶν βημοθύρων. Εὐαγγέλιον οὐκ ἀναγινώσκεται, οὐδὲ τὸ Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου ἐκφωνεῖται. Εἰς τὴν θ´ ᾠδὴν θυμιᾷ ὁ Ἱερεὺς κατὰ τὸ ἔθος.

Μετὰ τὴν μικρὰν δοξολογίαν λέγει ἐκ τῆς προρρηθείσης θέσεως τὰ πληρωτικά·

Πληρώσωμεν τὴν ἑωθινὴν δέησιν ἡμῶν...

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον...

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν...

Ἄγγελον εἰρήνης...

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν...

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα...

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον...

Χριστιανὰ τὰ τέλη...

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου...

Ἐκφώνησις·

Ὅτι Θεὸς ἐλέους, οἰκτιρμῶν καὶ φιλανθρωπίας ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Ἱερεύς·

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἱερεὺς κλινόμενος ἐπεύχεται τὴν

εὐχὴν τῆς κεφαλοκλισίας·

Κύριε ἅγιε, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν καὶ τῷ παντεφόρῳ σου ὄμματι ἐπιβλέπων ἐπὶ πᾶσαν τὴν κτίσιν, σοὶ ἐκλίναμεν τὸν αὐχένα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος καὶ δεόμεθά σου, ἅγιε ἁγίων· ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου τὴν ἀόρατον ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου καὶ εὐλόγησον πάντας ἡμᾶς· καὶ εἴ τι ἡμάρτομεν ἑκουσίως ἢ ἀκουσίως, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς συγχώρησον, δωρούμενος ἡμῖν τὰ ἐγκόσμια καὶ ὑπερκόσμια ἀγαθά σου.

Ἐκφώνως·

Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σῴζειν ἡμᾶς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

Μετὰ τὰ ἀπόστιχα καὶ τὸ Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι, τὸ Τρισάγιον καὶ τὸ Πάτερ ἡμῶν λέγει ἐκ τοῦ στασιδίου αὐτοῦ τὸ Ὅτι σοῦ ἐστιν. Μετὰ δὲ τὸ ἀπολυτίκιον Ἐν τῷ ναῷ ἑστῶτες τῆς δόξης σου, τὸ Κύριε, ἐλέησον (μ´), Τὴν τιμιωτέραν καὶ τὸ Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ, λέγει ὁ Ἱερεύς·

Ὁ ὢν εὐλογητός, Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶτα τὸ Ἐπουράνιε βασιλεῦ παρὰ τοῦ Προεστῶτος καὶ εὐθὺς καὶ αὖθις ὁ Ἱερεύς, ποιῶν ἀνὰ μίαν μεγάλην μετάνοιαν εἰς ἕκαστον στίχον, λέγει τὴν εὐχὴν τοῦ ὁσίου Ἐφραὶμ Κύριε καὶ δέσποτα τῆς ζωῆς μου.

Εἶτα ἄρχεται εὐθὺς ἡ Α΄ Ὥρα, μεθ' ἣν γίνεται καὶ ἡ μικρὰ ἀπόλυσις τοῦ Ὄρθρου οὕτως·

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων, τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμῶν, τοῦ ἁγίου (τοῦ ναοῦ καί τῆς ἡμέρας), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πἁντων τῶν Ἁγίων, ἐλεήσαι καὶ σώσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Καὶ τέλος τὸ Δι' εὐχῶν.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΩΝ ΩΡΩΝ

ΕΝ Τῌ ΑΓΙᾼ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛῌ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤῌ

Ἐν πάσαις ταῖς Ὥραις, ἤγουν τῇ Α´, Γ´, ΣΤ´ καὶ Θ´, τὰ τοῦ Ἱερέως τὰ αὐτά εἰσι.

Εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Γ´ ἢ Θ´ Ὥρας καὶ ὅτε ἡ Α´ Ὥρα οὐκ ἐπισυνάπτεται τῷ Ὄρθρῳ καὶ ἡ ΣΤ´ τῇ Γ´ Ὥρᾳ (ὡς π.χ. ἐν ταῖς Μεγάλαις Ὥραις τῶν παραμονῶν τῶν Χριστουγέννων καὶ ἄλλων Δεσποτικῶν ἑορτῶν) ὁ Ἱερεὺς ποιεῖ τὴν ἔναρξιν τῆς ἀκολουθίας λέγων·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁσάκις ὁ ἀναγνώστης λέγει τὸ Πάτερ ἡμῶν, ὁ Ἱερεὺς ἐκφωνεῖ τό·

Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ὁσάκις ὁ ἀναγνώστης λέγει μετὰ τὴν εὐχὴν Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ τὸ Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ ὁ Ἱερεὺς λέγει τό·

Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς καὶ εὐλογήσαι ἡμᾶς· ἐπιφάναι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐφ᾽ ἡμᾶς καὶ ἐλεήσαι ἡμᾶς.

Εὐθὺς δ᾽ ἀμέσως λέγει ὁ Ἱερεύς, ποιῶν ἀνὰ μίαν μεγάλην μετάνοιαν εἰς ἕκαστον στίχον, τὴν εὐχὴν τοῦ ὁσίου Ἐφραίμ.

Ἰστέον ὅτι ἐν τῇ Θ´ Ὥρᾳ εἰς τὸ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν Μακαρισμῶν ὑπὸ τοῦ ἀναγνώστου λεγόμενον Κύριε, ἐλέησον (μ´), Δόξα καὶ νῦν, Τὴν τιμιωτέραν, Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ ὁ Ἱερεὺς ἐκφωνεῖ τὸ Δι᾽ εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν... ἀντὶ τοῦ Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς.

Εἰς τὸ τέλος τῆς Α´, ΣΤ´ ἢ Θ´ Ὥρας ποιεῖ ὁ Ἱερεὺς μικρὰν ἀπόλυσιν λέγων οὕτως·

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων, τοῦ ἁγίου (τοῦ ναοῦ καί τῆς ἡμέρας), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεήσαι καὶ σώσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Δι᾽ εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ
ΠΕΡΙ ΤΗΣ
Θ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΩΝ
Πότε τελεῖται

Αὕτη ἡ θεία Λειτουργία τελεῖται, παρεκτὸς Σαββάτου καὶ Κυριακῆς, ἐν πάσαις ταῖς τῶν νηστειῶν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς ἡμέραις, ἐξαιρέτως τὴν Τετάρτην καὶ Παρασκευήν, τῇ Πέμπτῃ τοῦ Μεγάλου Κανόνος, ταῖς μνήμαις, ἐὰν αὗται δὲν μετατεθῶσιν ἐν Σαββάτῳ ἢ Κυριακῇ, τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (10 Φεβρουαρίου), τῆς α´ καὶ β´ εὑρέσεως τῆς κεφαλῆς τοῦ τιμίου Προδρόμου (24 Φεβρουαρίου), τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα μαρτύρων (9 Μαρτίου), ἐν ἑτέρᾳ τοπικῇ ἑορτῇ, τῇ Δευτέρᾳ, Τρίτῃ καὶ Τετάρτῃ τῆς Μ. Ἑβδομάδος καὶ ὅτε ἄλλοτε ὑπὸ τοῦ Τυπικοῦ προβλέπεται.

Ἐν δὲ τῇ ἑορτῇ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, ἐν οἱᾳδήποτε ἡμέρᾳ εἰ τύχοι, παρεκτὸς τῶν ἡμερῶν ἐν αἷς προβλέπεται ἡ θ. Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου, τελεῖται ἡ θ. Λειτουργία τοῦ ἁγίου Χρυσοστόμου.

Τελεῖται πάντοτε ἐπισυναπτομένη μετὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ, μετὰ τὴν Τριθέκτην καὶ Ἐνάτην Ὥραν καὶ τὴν τῶν Τυπικῶν ἀκολουθίαν.

Πότε καὶ πῶς προσκομίζονται οἱ ἄρτοι

Ὅτε μέλλει ὁ Ἱερεὺς ποιῆσαι προηγιασμένην, ἐν τῇ προσκομιδῇ τοῦ Σαββάτου ἢ τῆς Κυριακῆς ποιεῖ ὡς συνήθως. Καὶ μετὰ τὸ περικόψαι τὸν πρῶτον ἄρτον καὶ θῦσαι καὶ κεντῆσαι, περικόπτει καὶ τοὺς ἑτέρους ἄρτους, τόσους, ὅσας Λειτουργίας ἤθελε ποιήσει ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος, λέγων εἰς ἕνα ἕκαστον·

«Εἰς ἀνάμνησιν» καὶ «Ὡς πρόβατον» καὶ τὸ «Θύεται» καὶ τὸ «Εἷς τῶν στρατιωτῶν». Τούτους τίθησιν ἐν τῷ ἄνω μέρει τοῦ δισκαρίου· καὶ εἶτα χέει ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ οἶνον καὶ ὕδωρ λέγων τὰ συνήθη· καὶ συγκαλύπτει αὐτὰ μετὰ τῶν ἱερῶν καλυμμάτων καὶ θυμιᾷ λέγων τὴν εὐχὴν τῆς προθέσεως· καὶ οὕτως ἄρχεται τῆς θείας Λειτουργίας ἐκπληρῶν αὐτὴν ὡς ἔθος.

Πῶς καθαγιάζονται καὶ ὑψοῦνται

Ὅτε δὲ μέλλει σφραγίσαι τοὺς ἄρτους, κατὰ τὸν καθαγιασμόν, λέγει· «Ποίησον τὸν μὲν ἄρτον τοῦτον» ἑνικῶς, ὡς εἷς ἐστιν ὁ Χριστὸς καὶ οὐχ ὥς τινες λέγουσι «τοὺς ἄρτους τούτους».

Καὶ ὅτε μέλλει ὑψῶσαι, ὑψοῖ ὅλους ὁμοῦ καὶ μελίζει τὸν προσκομιζόμενον πρῶτον ἄρτον καὶ τίθησι τὴν μερίδα ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ καὶ ἐγχέει καὶ τὸ ζέον ὡς ἔθος.

Πῶς τίθενται ἐν τῷ ἀρτοφορίῳ

Εἶτα, λαβὼν τὴν ἁγίαν λαβίδα μετὰ τῆς δεξιᾶς χειρός, βάφει αὐτὴν ἐν τῷ ἁγίῳ αἵματι, τῇ δὲ ἀριστερᾷ χειρὶ λαμβάνει ἕκαστον ἄρτον, καὶ εἰσφέρει τὴν ἁγίαν λαβίδα, μετὰ τοῦ ἁγίου αἵματος βεβαμμένην, καὶ ἐγγίζει αὐτὴν ἐν τῷ ἁγίῳ ἄρτῳ σταυροειδῶς ἐν τῷ μέρει, ἐν ᾧ ἐχαράχθη ὁ σταυρὸς ὑπὸ τὴν ψιχίαν· καὶ ἀποτίθησι τοῦτον ὕπτιον ἐν τῷ ἀρτοφορίῳ.

Ἔπειτα κοινωνεῖ ὁ Ἱερεὺς καὶ μεταδίδοται ὡς συνήθως καὶ ἐκπληροῖ τὴν θείαν μυσταγωγίαν κατὰ τὸ διετεταγμένον.

Ἰστέον δὲ ὅτι ὀφείλει ὁ Ἱερεὺς προσφέρειν τέλειον τὸν ἄρτον καὶ λειτουργεῖν μεθ᾿ ὁλοκλήρου τοῦ ἀμνοῦ καὶ μὴ μετὰ τμήματος μόνον, ἵνα κατὰ τὸ ἔθος μελισθῇ καὶ κλασθεὶς μεταδοθῇ.

Η ΘΕΙΑ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΤΩΝ

ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΩΝ

Τοῦ καιροῦ τῆς ἱερουργίας ἐπιστάντος, μετὰ τὴν ἐν τῇ ἐνάρξει τῆς Θ΄ Ὥρας ὑπὸ τοῦ Ἱερέως ἐκφώνησιν Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία, ἑνωθεὶς ὁ Διάκονος τῷ Ἱερεῖ ἀπέρχονται καὶ ποιοῦσι μετάνοιαν τῷ Προεστῶτι καί, ἐλθόντες εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ποιοῦσι προσκυνήματα τρία λέγοντες·

Δι᾽ εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς.

Καί, ἀσπασάμενοι τὰς ἁγίας εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Θεοτόκου καὶ λαβόντες συγχώρησιν παρὰ τοῦ λαοῦ, εἰσέρχονται ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ προσκυνοῦντες τρὶς ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης μηδὲν λέγοντες.

Εἶτα λαβὼν ὁ Ἱερεὺς τὴν ἱερατικὴν αὐτοῦ στολὴν ἐνδύεται ταύτην μηδὲν λέγων ἢ μόνον τὸ Δι᾽ εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν... Ἀμήν. Τὰ δὲ διακονικὰ ἄμφια σφραγίζει ἁπλῶς διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς ὁ Ἱερεὺς ὡσαύτως μηδὲν λέγων.

Καὶ μετὰ τὸ ἐνδυθῆναι, σταθέντες ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης ποιοῦσι μετανοίας τρεῖς, λέγοντες· Ὁ Θεός, ἱλάσθητί μοι... Καὶ ἀσπασάμενος ὁ Ἱερεὺς τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ σφραγίσας ἁπλῶς τὴν τοῦ Διακόνου κεφαλήν, τοῦ καιροῦ δὲ ἐπιστάντος, ποιεῖ τὴν μικρὰν ἀπόλυσιν τῆς Θ΄ Ὥρας. Εἶτα ἐκφωνεῖ

ὁ Διάκονος· *Εὐλόγησον, δέσποτα.*

Ὁ δὲ Ἱερεὺς ποιῶν μετὰ τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου τύπον σταυροῦ ἐκφωνεῖ·

Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ὁ προοιμιακὸς παρὰ τοῦ Προεστῶτος ἢ τοῦ ἀναγνώστου· ὁ δὲ Ἱερεὺς ἱστάμενος ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης, **μὴ ὄντος Διακόνου,*** ἀναγινώσκει τὰς τέσσαρας πρώτας εὐχὰς τοῦ λυχνικοῦ ἄνευ τῶν ἐκφωνήσεων αὐτῶν. Περατωθέντος τοῦ προοιμιακοῦ λέγει

ὁ Διάκονος·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἑνώσεως τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος), τοῦ τιμίου πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

* (Σημ. Ἐπιμελητοῦ: ἐὰν συλλειτουργῇ Διάκονος, αἱ εὐχαὶ δὲν ἀναγινώσκονται κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ προοιμιακοῦ, ἀλλὰ καθ' ὃν χρόνον ὁ Διάκονος λέγει τὰ εἰρηνικὰ καὶ τὰς τρεῖς μικρὰς συναπτάς, ὡς ὁρίζεται κατωτέρω).

Ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ θεοφυλάκτων βασιλέων ἡμῶν, παντὸς τοῦ παλατίου καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ συμπολεμῆσαι καὶ ὑποτάξαι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ Πατρὸς ἡμῶν (δεῖνος) ἱερομονάχου καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἁγίας Μονῆς (ἢ τῆς πόλεως) ταύτης, πάσης μονῆς, πόλεως, χώρας καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρ-

θένου Μαρίας μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ δὲ Ἱερεύς, τοῦ Διακόνου λέγοντος τὰ εἰρηνικά, κλινόμενος ἐπεύχεται τὴν

α΄ εὐχὴν τοῦ λυχνικοῦ·

Κύριε, οἰκτίρμον καὶ ἐλεῆμον, μακρόθυμε καὶ πολυέλεε, ἐνώτισαι τὴν προσευχὴν ἡμῶν καὶ πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεως ἡμῶν· ποίησον μεθ᾽ ἡμῶν σημεῖον εἰς ἀγαθόν· ὁδήγησον ἡμᾶς ἐν τῇ ὁδῷ σου, τοῦ πορεύεσθαι ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· εὔφρανον τὰς καρδίας ἡμῶν εἰς τὸ φοβεῖσθαι τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον· διότι μέγας εἶ σὺ καὶ ποιῶν θαυμάσια· σὺ εἶ Θεὸς μόνος καὶ οὐκ ἔστιν ὅμοιός σοι ἐν θεοῖς, Κύριε, δυνατὸς ἐν ἐλέει καὶ ἀγαθὸς ἐν ἰσχύϊ, εἰς τὸ βοηθεῖν καὶ παρακαλεῖν καὶ σῴζειν πάντας τοὺς ἐλπίζοντας εἰς τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον.

Ἐκφώνησις·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ στιχολογεῖται τὰ πρὸς Κύριον, ἤτοι τὸ ΙΗ΄ Κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου εἰς τρεῖς στάσεις. Τούτου ἀναγινωσκομένου ὁ Ἱερεύς, ἀσκεπὴς ὤν, κλεισθέντος τοῦ καταπετάσματος τῆς ὡ-

ραίας πύλης, ἀπέρχεται ἐν τῇ προθέσει καί, νιψάμενος τὰς χεῖρας, λαμβάνει τὸ δισκάριον, τὸν ἀστερίσκον καὶ τὸ κάλυμμα καὶ φέρει ταῦτα ἐν τῇ ἁγίᾳ Τραπέζῃ. Εἶτα τίθησι τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τῆς ἁγίας Τραπέζης, ἐκτυλίσσει τὸ ἀντιμήνσιον καὶ θέτει ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ τὸ δισκάριον, ἐξάγει ἐκ τοῦ ἀρτοφορίου διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ ἕνα τῶν προηγιασμένων ἄρτων καὶ τίθησιν αὐτὸν ἐν τῷ ἁγίῳ δίσκῳ μετὰ πάσης προσοχῆς καὶ εὐλαβείας, ἐπιθέτει τὸν ἀστερίσκον, καλύπτει τοῦτον διὰ τοῦ καλύμματος οὐδὲν λέγων, εἰ μὴ μόνον τὸ Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν καὶ λαβὼν τὸ θυμιατήριον θυμιᾷ τρὶς καὶ ποιεῖ τρεῖς μεγάλας μετανοίας. Μετὰ ταῦτα ἐπαίρει τὰ ἅγια καί, διελθὼν κύκλῳ τῆς ἁγίας Τραπέζης, ἀπέρχεται ἐν τῇ προθέσει, τοῦ Διακόνου προπορευομένου μετὰ λαμπάδος καὶ θυμιῶντος, καὶ ἀποθέτει ταῦτα ἐκεῖσε. Εἶτα ποιεῖ ἕνωσιν ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ βάλλων ὁμοῦ νᾶμα καὶ ὕδωρ καὶ περικαλύπτει τοῦτο διὰ τοῦ καλύμματος καὶ ἀμφότερα διὰ τοῦ ἀέρος μηδέν τι λέγων τῶν συνήθων ἐν τῇ προθέσει, οὔτε εὐχὴν προθέσεως, ἀλλ' ἢ μόνον τὸ Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν, Κύριε..., προηγιασμένη γάρ ἐστι καὶ τετελειωμένη αὕτη ἡ θυσία. Καὶ θυμιάσας καὶ αὖθις τρὶς τὰ ἅγια ἀπέρχεται καὶ θυμιᾷ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν καὶ ὅλον τὸ ἱερατεῖον. Εἶτα ἀναδιπλοῖ τὸ ἀντιμήνσιον καὶ θέτει ἐπ' αὐτῷ τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον.

Μετὰ τὸ τελευταῖον Καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων τῆς α΄ στάσεως τοῦ Ψαλτηρίου ποιεῖ μικρὰν συναπτὴν λέγων

ὁ Διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς κλινόμενος ἐπεύχεται τὴν β΄ εὐχὴν τοῦ λυχνικοῦ·

Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς ἡμᾶς, μηδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσῃς ἡμᾶς, ἀλλὰ ποίησον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπιείκειάν σου, ἰατρὲ καὶ θεραπευτὰ τῶν ψυχῶν ἡμῶν· ὁδήγησον ἡμᾶς ἐπὶ λιμένα θελήματός σου· φώτισον τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν καρδιῶν ἡμῶν εἰς ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας· καὶ δώρησαι ἡμῖν τὸ λοιπὸν τῆς παρούσης ἡμέρας εἰρηνικὸν καὶ ἀναμάρτητον καὶ πάντα τὸν χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν· πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων.

Ἐκφώνησις·

Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἐν τῇ β΄ στάσει καὶ αὖθις τὴν μικρὰν συναπτὴν

ὁ Διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον...

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου...

Ὁ δὲ Ἱερεὺς κλινόμενος ἐπεύχεται τὴν γ´ εὐχὴν τοῦ λυχνικοῦ·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, μνήσθητι ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ἀχρείων δούλων σου, ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαι ἡμᾶς τὸ ἅγιον ὄνομά σου, καὶ μὴ καταισχύνῃς ἡμᾶς ἀπὸ τῆς προσδοκίας τοῦ ἐλέους σου, ἀλλὰ χάρισαι ἡμῖν, Κύριε, πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα· καὶ ἀξίωσον ἡμᾶς ἀγαπᾶν καὶ φοβεῖσθαί σε ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ ποιεῖν ἐν πᾶσι τὸ θέλημά σου.

Ἐκφώνησις·

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἐν τῇ γ´ στάσει λέγει καὶ αὖθις
ὁ Διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς κλινόμενος ἐπεύχεται τὴν
δ΄ εὐχὴν τοῦ λυχνικοῦ·

Ὁ τοῖς ἀσιγήτοις ὕμνοις καὶ ἀπαύστοις δοξολογίαις ὑπὸ τῶν ἁγίων δυνάμεων ἀνυμνούμενος, πλήρωσον τὸ στόμα ἡμῶν τῆς αἰνέσεώς σου, τοῦ δοῦναι μεγαλωσύνην τῷ ὀνόματί σου τῷ ἁγίῳ· καὶ δὸς ἡμῖν μερίδα καὶ κλῆρον μετὰ πάντων τῶν φοβουμένων σε ἐν ἀληθείᾳ καὶ φυλασσόντων τὰς ἐντολάς σου· πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου.

Ἐκφώνησις·

Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, Θεὸς τοῦ ἐλεεῖν καὶ σῴζειν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ὁ Ἱερεὺς εὐλογεῖ συνήθως τὸ θυμίαμα καὶ εἶτα, μὴ ὄντος Διακόνου, θυμιᾷ πρῶτον τὴν πρόθεσιν, ἔνθα ὁ ἅγιος ἄρτος· ἔπειτα τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, ὅλον τὸ ἱερατεῖον καὶ ἅπαντα τὸν ναὸν καὶ οὕτως ἐπιστρέφει.

Εἰς δὲ τὸ Δόξα, καὶ νῦν ἐξέρχονται ὅ τε Ἱερεὺς καὶ ὁ Διάκονος ποιοῦντες τὴν εἴσοδον, ὡς συνήθως, μετὰ θυμιατοῦ

ἄνευ Εὐαγγελίου. Ὅταν δὲ μέλλῃ εἰπεῖν Εὐαγγέλιον, τότε εἰσοδεύει μετ' αὐτοῦ. Σταθέντες δὲ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ λέγει ὁ Διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς κλίνας τὴν κεφαλὴν λέγει ἠρέμα τὴν εὐχὴν τῆς εἰσόδου·

Ἑσπέρας καὶ πρωῒ καὶ μεσημβρίας αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν, εὐχαριστοῦμεν καὶ δεόμεθά σου, Δέσποτα τῶν ἁπάντων, φιλάνθρωπε Κύριε. Κατεύθυνον τὴν προσευχὴν ἡμῶν ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου καὶ μὴ ἐκκλίνῃς τὰς καρδίας ἡμῶν εἰς λόγους ἢ εἰς λογισμοὺς πονηρίας, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν θηρευόντων τὰς ψυχὰς ἡμῶν· ὅτι πρὸς σέ, Κύριε, Κύριε, οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν καὶ ἐπὶ σοὶ ἠλπίσαμεν· μὴ καταισχύνῃς ἡμᾶς, ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· *Εὐλόγησον, δέσποτα, τὴν ἁγίαν εἴσοδον.*

Ὁ Ἱερεὺς εὐλογῶν κατὰ ἀνατολὰς λέγει·

Εὐλογημένη ἡ εἴσοδος τῶν ἁγίων σου, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος· Ἀμήν.

Καὶ θυμιάσας κατὰ τὴν συνήθη τάξιν ὡς καὶ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ ἐκφωνεῖ ὁ Διάκονος·

Σοφία· ὀρθοί.

Μετὰ δὲ τὸ Φῶς ἱλαρὸν ἐκφωνεῖ ὁ Διάκονος·

Ἑσπέρας.

Ὁ ἀναγνώστης ἀπαγγέλλει τὸ προκείμενον καὶ τὸν στίχον αὐτοῦ.

Ὁ Διάκονος· Σοφία.

Ὁ ἀναγνώστης τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ ἀναγνώσματος τῆς Γενέσεως ἢ τῆς Ἐξόδου.

Ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν.

Πληρωθέντος τοῦ πρώτου ἀναγνώσματος καὶ τοῦ ἀναγνώστου εἰπόντος τὸ Κέλευσον ὁ Ἱερεύς, ἀνιστάμενος καὶ κρατῶν τὴν λαμπάδα μετὰ τοῦ θυμιατηρίου ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ χειρί, ἵσταται ἐνώπιον τῆς ἁγίας Τραπέζης καὶ φωτίζων σταυροειδῶς, ἤτοι ποιῶν δι' αὐτῶν τύπον σταυροῦ, λέγει·

Σοφία· ὀρθοί.

Εἶτα στραφεὶς σφραγίζει σταυροειδῶς τὸν λαὸν λέγων·

Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι.

Ὁ ἀναγνώστης τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ δευτέρου ἀναγνώσματος ἐκ τῶν Παροιμιῶν ἢ τοῦ Ἰώβ.

Ὁ Διάκονος· Σοφία· πρόσχωμεν.

Καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν λέγει ὁ Ἱερεύς·

Εἰρήνη σοι.

Καὶ εὐθὺς ὁ Ἱερεὺς θυμιῶν τὴν ἁγίαν Τράπεζαν κατάρχεται ψάλλων τό·

Κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου· ἔπαρσις τῶν χειρῶν μου θυσία ἑσπερινή.

Εἶτα, τῶν χορῶν ἐπαναλαμβανόντων τὸ αὐτὸ τετράκις ἐναλλάξ, ὁ Ἱερεὺς θυμιᾷ ἑκάστην πλευρὰν τῆς ἁγίας Τραπέζης ἐκφωνῶν τοὺς στίχους, οὓς ἐν ταῖς μοναῖς λέγει ὁ ἀναγνώστης·

α΄. Κύριε, ἐκέκραξα πρὸς σέ, εἰσάκουσόν μου...
β΄. Θοῦ, Κύριε φυλακὴν τῷ στόματί μου...
γ΄. Μὴ ἐκκλίνῃς τὴν καρδίαν μου...
Δόξα, καὶ νῦν...

Καὶ ἐλθὼν καὶ αὖθις ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέζης ἐπαναλαμβάνει ὁ Ἱερεὺς τὸ Κατευθυνθήτω ἄχρι τοῦ ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου· καὶ ἐξελθὼν ἐκ τῆς ὡραίας πύλης θυμιᾷ τὰς εἰκόνας καὶ τὸν λαὸν ὡς ἔθος, τοῦ χοροῦ ἀποπληροῦντος τοῦτο.

Εἰ δὲ τύχοι μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου ἀναγινώσκεται ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς ἢ μόνον Εὐαγγέλιον (Μ. Ἑβδομὰς) κατὰ τὴν ἑξῆς τάξιν·

Μετὰ τὸ τελευταῖον Κατευθυνθήτω, ὁ Διάκονος ἤ, μὴ ὄντος αὐτοῦ, ὁ Ἱερεὺς βλέπων πρὸς τὸν λαόν, εἰπόντος τοῦ ἀναγνώστου τὸ Προκείμενον τοῦ Ἀποστόλου, λέγει·

Πρόσχωμεν.

Ὁ ἀναγνώστης ἐκφωνεῖ τὸν στίχον τοῦ προκειμένου.

Ὁ Διάκονος· Σοφία.

Ὁ ἀναγνώστης τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ ἀναγνώσματος.

Ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν.

Καί, τοῦ Ἀποστόλου πληρωθέντος, λέγει ὁ Ἱερεὺς εὐλογῶν τὸν ἀναγνώστην·

Εἰρήνη σοι.

Εἶτα ψαλλομένου τοῦ μικροῦ ἀλληλουαρίου ἢ καὶ πρὸ τούτου, λεγομένου ἔτι τοῦ Ἀποστόλου, πρόσεισι τῷ Ἱερεῖ ὁ Διάκονος λέγων· Εὐλόγησον, δέσποτα, τὸ θυμίαμα. Καὶ ὁ Ἱερεὺς εὐλογεῖ ὡς συνήθως διὰ τοῦ Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν..., καὶ ὁ Διάκονος θυμιᾷ κατὰ τὴν τάξιν. Ὁ δὲ Ἱερεὺς εὔχεται τὴν

εὐχὴν τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἔλλαμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, φιλάνθρωπε Δέσποτα, τὸ τῆς σῆς θεογνωσίας ἀκήρατον φῶς καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν διάνοιξον ὀφθαλμοὺς εἰς τὴν τῶν εὐαγγελικῶν σου κηρυγμάτων κατανόησιν. Ἔνθες ἡμῖν καὶ τὸν τῶν μακαρίων σου ἐντολῶν φόβον, ἵνα τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας καταπατήσαντες, πνευματικὴν πολιτείαν μετέλθωμεν, πάντα τὰ πρὸς εὐαρέστησιν τὴν σήν, καὶ φρονοῦντες, καὶ πράττοντες. Σὺ γὰρ εἶ ὁ φωτισμὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, Χριστὲ ὁ Θεός, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα ὑποκλίνας τὴν κεφαλὴν τῷ Ἱερεῖ λέγει ὁ Διάκονος·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸν εὐαγγελιστὴν τοῦ ἁγίου ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ (δεῖνος).

Ὁ Ἱερεὺς σφραγίζων αὐτὸν λέγει·

Ὁ Θεός, διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ (δεῖνος), δῴη σοι ῥῆμα τῷ εὐαγγελιζομένῳ δυνάμει πολλῇ, εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ἀγαπητοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, Κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Καὶ ἐπιδίδωσι τῷ Διακόνῳ τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, λέγοντος τὸ Ἀμὴν καὶ ἀσπαζομένου τὴν χεῖρα αὐτοῦ.

Ὁ δὲ Ἱερεύς, ἱστάμενος ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης καὶ πρὸς τὸν λαὸν βλέπων ἐκφωνεῖ·

Σοφία· ὀρθοὶ ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου.

Καὶ εὐλογῶν τὸν λαὸν λέγει·

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος·

Ἐκ τοῦ κατὰ (δεῖνα) ἁγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα.

Ὁ Ἱερεύς·

Πρόσχωμεν.

Μὴ ὄντος Διακόνου τὸ Εὐαγγέλιον ἀναγινώσκει ὁ Ἱερεὺς ἱστάμενος ἐπὶ τῆς ὡραίας πύλης.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Εὐαγγελίου ὁ Ἱερεὺς εὐλογῶν τὸν Διάκονον λέγει·

Εἰρήνη σοι.

Ὁ χορός· Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι.

Δεχόμενος δὲ τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον ἀσπάζεται αὐτὸ καί, χαράξας μετ᾽ αὐτοῦ τύπον σταυροῦ πρὸς τὸν λαόν, ἐπιτίθησιν αὐτὸ ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης.

Εἶτα λέγει ὁ Διάκονος τὴν μεγάλην ἐκτενῆ·

Εἴπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ἡμῶν εἴπωμεν.

Κύριε παντοκράτορ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος).

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Πατρὸς ἡμῶν (δεῖνος) ἱερομονάχου καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων καὶ μοναχῶν καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν τῶν κατοικούντων καὶ παρεπιδημούντων ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, τῶν ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων, συνδρομητῶν καὶ ἀφιερωτῶν τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας ταύτης.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων καὶ ἀοιδίμων κτιτόρων τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν προαναπαυσαμένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐνθάδε εὐσεβῶς κειμένων καὶ ἁπανταχοῦ, ὀρθοδόξων.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν τῷ ἁγίῳ καὶ πανσέπτῳ ναῷ τούτῳ, κοπιώντων, ψαλλόντων καὶ ὑπὲρ τοῦ περιεστῶτος λαοῦ, τοῦ ἀπεκδεχομένου τὸ παρὰ σοῦ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος.

Ἔτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν ἐν ταῖς διακονίαις ὄντων καὶ πάντων τῶν διακονούντων καὶ διακονησάντων ἐν τῇ ἁγίᾳ Μονῇ ταύτῃ.

Τούτων δὲ λεγομένων λέγει ὁ Ἱερεὺς τὴν εὐχὴν τῆς ἐκτενοῦς ἱκεσίας·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὴν ἐκτενῆ ταύτην ἱκεσίαν πρόσδεξαι παρὰ τῶν σῶν δούλων καὶ ἐλέησον ἡμᾶς κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου· καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου κατάπεμψον ἐφ᾽ ἡμᾶς καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου, τὸν ἀπεκδεχόμενον τὸ παρὰ σοῦ πλούσιον ἔλεος.

Ἐκφώνησις·

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος τὰ κατηχούμενα·

Εὔξασθε, οἱ κατηχούμενοι, τῷ Κυρίῳ.

Οἱ πιστοί, ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων δεηθῶμεν.

Ἵνα ὁ Κύριος αὐτοὺς ἐλεήσῃ.

Κατηχήσῃ αὐτοὺς τὸν λόγον τῆς ἀληθείας.

Ἀποκαλύψῃ αὐτοῖς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς δικαιοσύνης.

Ἑνώσῃ αὐτοὺς τῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ.

Σῶσον, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ καὶ διαφύλαξον αὐτούς, ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι.

Οἱ κατηχούμενοι, τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνατε.

Τούτων λεγομένων ὁ Ἱερεύς, λαβὼν τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ ποιήσας μετ᾿ αὐτοῦ τύπον σταυροῦ ἐπὶ τοῦ ἀντιμηνσίου, τίθησι τοῦτο ἐν τῷ ἄνω μέρει τῆς ἁγίας Τραπέζης καὶ λέγει τὴν

εὐχὴν ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων·

Ὁ Θεός, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κτίστης καὶ δημιουργὸς τῶν ἁπάντων, ὁ πάντας θέλων σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν, ἐπίβλεψον ἐπὶ τοὺς δούλους σου τοὺς κατηχουμένους καὶ λύτρωσαι αὐτοὺς τῆς παλαιᾶς πλάνης καὶ τῆς μεθοδείας τοῦ ἀντικειμένου· καὶ προσκάλεσαι αὐτοὺς εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, φωτίζων αὐτῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα καὶ συγκαταριθμῶν αὐτοὺς τῇ λογικῇ σου ποίμνῃ, ἐφ' ἣν τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον ἐπικέκληται.

Ἐκφώνησις·

Ἵνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσι τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ἐξαπλοῖ ὁ Ἱερεὺς τὸ εἰλητόν.

Ὁ Διάκονος·

Ὅσοι κατηχούμενοι, προέλθετε· οἱ κατηχούμενοι, προέλθετε.

Ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς μεσονηστίμου παρεμβάλλει τὰ διπλοκατηχούμενα λέγων οὕτως

ὁ Διάκονος·

Ὅσοι πρὸς τὸ φώτισμα, προσέλθετε·

Εὔξασθε, οἱ πρὸς τὸ φώτισμα, τῷ Κυρίῳ.

Οἱ πιστοὶ ὑπὲρ τῶν πρὸς τὸ ἅγιον φώτισμα εὐτρεπιζομένων ἀδελφῶν καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν στηρίξῃ αὐτοὺς καὶ ἐνδυναμώσῃ.

Φωτίσῃ αὐτοὺς φωτισμῷ γνώσεως καὶ εὐσεβείας.

Καταξιώσῃ αὐτοὺς ἐν καιρῷ εὐθέτῳ τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας, τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας.

Ἀναγεννήσῃ αὐτοὺς δι᾿ ὕδατος καὶ Πνεύματος.

Χαρίσηται αὐτοῖς τὴν τελειότητα τῆς πίστεως.

Συγκαταριθμήσῃ αὐτοὺς τῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐκλεκτῇ ποίμνῃ.

Σῶσον, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ καὶ διαφύλαξον αὐτούς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Οἱ πρὸς τὸ φώτισμα, τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνατε.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς κλινόμενος εὔχεται τὴν εὐχὴν ὑπὲρ τῶν πρὸς τὸ ἅγιον φώτισμα εὐτρεπιζομένων·

Ἐπίφανον, Δέσποτα, τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τοὺς πρὸς τὸ ἅγιον φώτισμα εὐτρεπιζομένους καὶ ἐπιποθοῦντας τὸν τῆς ἁμαρτίας μολυσμὸν ἀποτινάξασθαι· καταύγασον αὐτῶν τὴν διάνοιαν· βεβαίωσον αὐτοὺς ἐν τῇ πίστει· στήριξον ἐν ἐλπίδι· τελείωσον ἐν ἀγάπῃ· μέλη τίμια τοῦ Χριστοῦ σου ἀνάδειξον, τοῦ δόντος ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἐκφώνησις·

Ὅτι σὺ εἶ ὁ φωτισμὸς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος·

Ὅσοι πρὸς τὸ φώτισμα, προέλθετε· οἱ πρὸς τὸ φώτισμα προέλθετε.

Ὅσοι κατηχούμενοι, προέλθετε· μή τις τῶν κατηχουμένων.

Ὅσοι πιστοί, ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Σοφία.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς λέγει τὴν μετὰ τὸ ἁπλωθῆναι τὸ εἰλητὸν α´ εὐχὴν τῶν πιστῶν·

Ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ αἰνετός, ὁ τῷ ζωοποιῷ τοῦ Χριστοῦ σου θανάτῳ εἰς ἀφθαρσίαν ἡμᾶς ἐκ φθορᾶς μεταστήσας, σὺ πάσας ἡμῶν τὰς αἰσθήσεις τῆς ἐμπαθοῦς νεκρώσεως ἐλευθέρωσον, ἀγαθὸν ταύταις ἡγεμόνα τὸν ἔνδοθεν λογισμὸν ἐπιστήσας. Καὶ ὀφθαλμὸς μὲν ἀπέστω παντὸς πονηροῦ βλέμματος, ἀκοὴ δὲ λόγοις ἀργοῖς ἀνεπίβατος, ἡ δὲ γλῶσσα καθαρευέτω ῥημάτων ἀπρεπῶν. Ἅγνισον ἡμῶν τὰ χείλη τὰ αἰνοῦντά σε, Κύριε· τὰς χεῖρας ἡμῶν ποίησον τῶν μὲν φαύλων ἀπέχεσθαι πράξεων, ἐνεργεῖν δὲ μόνα τὰ σοὶ εὐάρεστα, πάντα ἡμῶν τὰ μέλη καὶ τὴν διάνοιαν τῇ σῇ κατασφαλιζόμενος χάριτι.

Ἐκφώνησις·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Σοφία.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς λέγει τὴν
β΄ εὐχὴν τῶν πιστῶν·

Δέσποτα ἅγιε, ὑπεράγαθε, δυσωποῦμέν σε τὸν ἐν ἐλέει πλούσιον, ἵλεων γενέσθαι ἡμῖν τοῖς ἁμαρτωλοῖς καὶ ἀξίους ἡμᾶς ποιῆσαι τῆς ὑποδοχῆς τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν, τοῦ βασιλέως τῆς δόξης. Ἰδοὺ γὰρ τὸ ἄχραντον αὐτοῦ σῶμα καὶ τὸ ζωοποιὸν αἷμα, κατὰ τὴν παροῦσαν ὥραν εἰσπορευόμενα, τῇ μυστικῇ ταύτῃ προτίθεσθαι μέλλει τραπέζῃ, ὑπὸ πλήθους στρατιᾶς οὐρανίου ἀοράτως δορυφορούμενα· ὧν τὴν μετάληψιν ἀκατάκριτον ἡμῖν δώρησαι, ἵνα, δι' αὐτῶν τὸ τῆς διανοίας ὄμμα καταυγαζόμενοι, υἱοὶ φωτὸς καὶ ἡμέρας γενώμεθα.

Ἐκφώνησις·

Κατὰ τὴν δωρεὰν τοῦ Χριστοῦ σου, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ χορὸς ψάλλει τὸ Νῦν αἱ Δυνάμεις. Εὐχὴ χερουβικοῦ οὐ λέγεται. Καὶ λέγει χύμα·

Ὁ Ἱερεύς· Νῦν αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν* σὺν ἡμῖν ἀοράτως λατρεύουσιν.* Ἰδοὺ γὰρ εἰσπορεύεται* ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης.

Ὁ Διάκονος· Ἰδοὺ θυσία μυστικὴ* τετελειωμένη δορυφορεῖται.* Πίστει καὶ πόθῳ προσέλθωμεν,* ἵνα μέτοχοι ζωῆς αἰωνίου γενώμεθα. * Ἀλληλούϊα.

Εἶτα ὁ Ἱερεύς, (ἢ ὁ Διάκονος κατὰ τὴν παλαιοτέραν τάξιν), λέγων καθ' ἑαυτὸν τὸν Ν΄ ψαλμὸν Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, θυμιᾷ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, τὴν πρόθεσιν καὶ ὅλον τὸ ἱερατεῖον, τὰς εἰκόνας καὶ τὸν λαὸν ὡς πάντοτε, τοῦ Διακόνου ἱσταμένου κατέναντι αὐτοῦ ὡς συνήθως. Καί, προσκυνήσας ὁ Ἱερεὺς μετὰ τοῦ Διακόνου καὶ συγχώρησιν λαβόντες παρὰ τοῦ λαοῦ, ἀπέρχονται ἐν τῇ προθέσει, ἣν καὶ θυμιᾷ ὁ Ἱερεύς· ποιοῦσι δὲ καὶ μετανοίας τρεῖς, καθ' ἑαυτοὺς λέγοντες· Ὁ Θεός, ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ ἐλέησόν με.

Καὶ λαβὼν ὁ Ἱερεὺς τὸν ἀέρα ἐπιτίθησι τοῖς ἑαυτοῦ ὤμοις· εἶτα λαβὼν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν ἅγιον δίσκον καὶ τὸ ἅγιον ποτήριον ποιεῖ τὴν μεγάλην εἴσοδον μηδὲν λέγων, εἰ μὴ τὸ Δι' εὐχῶν..., τοῦ Διακόνου προηγουμένου μετὰ λαμπάδος καὶ θυμιῶντος τὰ ἅγια. Καὶ φθάσαντες ἐν τῷ Βήματι ἐναποτίθησιν ὁ Ἱερεὺς ταῦτα ἐν τῇ ἁγίᾳ Τραπέζῃ κατὰ τὴν τάξιν, αἴρει τὰ καλύμματα ἐκ τῶν ἁγίων, σκεπάζει μόνον διὰ τοῦ ἀέρος ταῦτα, μηδὲν λέγων, θυμιᾷ τρὶς καὶ ποιεῖ μετὰ τοῦ Διακόνου τρεῖς μεγάλας μετανοίας· εὐθὺς δὲ λέγει

ὁ Διάκονος·

Πληρώσωμεν τὴν ἑσπερινὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Ὑπὲρ τῶν προτεθέντων καὶ προαγιασθέντων τιμίων δώρων τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς ἡμῶν, ὁ προσδεξάμενος αὐτὰ εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον καὶ νοερὸν αὐτοῦ θυσιαστήριον, εἰς ὀσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς, ἀντικαταπέμψῃ ἡμῖν τὴν θείαν χάριν καὶ τὴν δωρεὰν τοῦ ἁγίου Πνεύματος δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τὴν ἑσπέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικὰ καὶ καλὴν ἀπολογίαν τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ αἰτησώμεθα.

Τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως καὶ τὴν κοινωνίαν τοῦ ἁγίου Πνεύματος αἰτησάμενοι, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς κλινόμενος εὔχεται τὴν εὐχὴν μετὰ τὸ ἀποτεθῆναι τὰ ἅγια ἐν τῇ ἁγίᾳ Τραπέζῃ·

Ὁ τῶν ἀρρήτων καὶ ἀθεάτων μυστηρίων Θεός, παρ᾽ ᾧ οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως οἱ ἀπόκρυφοι· ὁ τὴν διακονίαν τῆς λειτουργίας ταύτης ἀποκαλύψας ἡμῖν καὶ θέμενος ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλούς, διὰ τὴν πολλήν σου φιλανθρωπίαν, εἰς τὸ προσφέρειν σοι δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων· αὐτός, ἀόρατε βασιλεῦ, ὁ ποιῶν μεγάλα καὶ ἀνεξιχνίαστα, ἔνδοξά τε καὶ ἐξαίσια, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός, ἔπιδε ἐφ᾽ ἡμᾶς τοὺς ἀναξίους δούλους σου, τοὺς τῷ ἁγίῳ σου τούτῳ θυσιαστηρίῳ, ὡς τῷ χερουβικῷ σου παρισταμένους θρόνῳ, ἐφ᾽ ᾧ ὁ μονογενής σου Υἱὸς καὶ Θεὸς ἡμῶν διὰ τῶν προκειμένων φρικτῶν ἐπαναπαύεται μυστηρίων· καὶ πάσης ἡμᾶς καὶ τὸν πιστόν σου λαὸν ἐλευθερώσας ἀκαθαρσίας, ἁγίασον πάντων ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα

ἁγιασμῷ ἀναφαιρέτῳ, ἵνα, ἐν καθαρῷ συνειδότι, ἀνεπαισχύντῳ προσώπῳ, πεφωτισμένῃ καρδίᾳ, τῶν θείων τούτων μεταλαμβάνοντες ἁγιασμάτων καὶ ὑπ᾽ αὐτῶν ζωοποιούμενοι, ἑνωθῶμεν αὐτῷ τῷ Χριστῷ σου, τῷ ἀληθινῷ Θεῷ ἡμῶν, τῷ εἰπόντι· Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει κἀγὼ ἐν αὐτῷ· ὅπως, ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν καὶ ἐμπεριπατοῦντος τοῦ Λόγου σου, Κύριε, γενώμεθα ναὸς τοῦ παναγίου καὶ προσκυνητοῦ σου Πνεύματος, λελυτρωμένοι πάσης διαβολικῆς μεθοδείας, ἐν πράξει ἢ λόγῳ ἢ κατὰ διάνοιαν ἐνεργουμένης· καὶ τύχωμεν τῶν ἐπηγγελμένων ἡμῖν ἀγαθῶν, σὺν πᾶσι τοῖς ἁγίοις σου, τοῖς ἀπ᾽ αἰῶνος σοι εὐαρεστήσασιν.

Ἐκφώνησις·

Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς, Δέσποτα, μετὰ παρρησίας, ἀκατακρίτως τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαι σὲ τὸν ἐπουράνιον Θεὸν Πατέρα καὶ λέγειν·

Ὁ λαός· Πάτερ ἡμῶν...

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Ἱερεύς, εὐλογῶν τὸν λαόν, λέγει·

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος·

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Ἱερεὺς κλινόμενος ἐπεύχεται τὴν εὐχὴν τῆς κεφαλοκλισίας·

Ὁ Θεός, ὁ μόνος ἀγαθὸς καὶ εὔσπλαγχνος, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν, ἔπιδε εὐσπλάγχνῳ ὄμματι ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου καὶ φύλαξον αὐτὸν καὶ ἀξίωσον πάντας ἡμᾶς ἀκατακρίτως μετασχεῖν τῶν ζωοποιῶν σου τούτων μυστηρίων· σοὶ γὰρ τὰς ἑαυτῶν ὑπεκλίναμεν κεφαλάς, ἀπεκδεχόμενοι τὸ παρὰ σοῦ πλούσιον ἔλεος.

Ἐκφώνως·

Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Ἱερεὺς ἐπεύχεται·

Πρόσχες, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας σου καὶ ἐλθὲ εἰς τὸ ἁγιάσαι ἡμᾶς, ὁ ἄνω τῷ Πατρὶ συγκαθήμενος καὶ ὧδε ἡμῖν ἀοράτως συνών· καὶ καταξίωσον τῇ κραταιᾷ σου χειρὶ μεταδοῦναι ἡμῖν τοῦ ἀχράντου σώματός σου καὶ τοῦ τιμίου αἵματος καὶ δι᾽ ἡμῶν παντὶ τῷ λαῷ.

Ὁ Ἱερεὺς προσκυνεῖ τρὶς λέγων τὸ Ὁ Θεός, ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ... καὶ εἶτα ἐκφωνεῖ ὁ Διάκονος·

Πρόσχωμεν.

Ὁ δὲ Ἱερεύς, ἐπικεκαλυμμένων ὄντων τῶν θείων δώρων, βαλὼν τὴν χεῖρα ἅπτεται τοῦ ζωοποιοῦ ἄρτου, οὐχ ὑψῶν αὐτὸν ἀρτίως, ἐπεὶ προηγιασμένος ἐστίν, καὶ ἐκφωνεῖ·

Τὰ προηγιασμένα ἅγια τοῖς ἁγίοις.

Ὁ Ἱερεὺς αἴρει τὸν ἀέρα καὶ τὸν ἀστερίσκον.

Ὁ χορός· Εἷς ἅγιος, εἷς Κύριος... καὶ εἶτα κοινωνικόν.

Ὁ Διάκονος· *Μέλισον, δέσποτα, τὸν ἅγιον ἄρτον.*

Ὁ δὲ Ἱερεὺς μελίζει αὐτὸν εἰς τέσσαρας μερίδας λέγων·

Μελίζεται καὶ διαμερίζεται ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ μελιζόμενος καὶ μὴ διαιρούμενος, ὁ πάντοτε ἐσθιόμενος καὶ μηδέποτε δαπανώμενος, ἀλλὰ τοὺς μετέχοντας ἁγιάζων.

Καὶ τίθησιν αὐτὰς ἐν τῷ ἁγίῳ δίσκῳ σταυροειδῶς οὕτως·

ΙΣ

ΝΙ ΚΑ

ΧΡ

Ὁ Διάκονος· *Πλήρωσον, δέσποτα, τὸ ἅγιον ποτήριον.*

Ὁ δὲ Ἱερεύς, λαβὼν τὴν ἄνω κειμένην μερίδα τοῦ ἀμνοῦ (ΙΣ), ποιεῖ σταυρὸν μετ' αὐτῆς ἐπάνω τοῦ ἁγίου ποτηρίου καί, ἐμβάλλων ταύτην ἐν αὐτῷ, λέγει·

Πλήρωμα Πνεύματος ἁγίου.

Ὁ Διάκονος· *Ἀμήν.*

Καὶ λαβὼν τὸ ζέον λέγει πρὸς τὸν Ἱερέα ὁ Διάκονος·

Εὐλόγησον, δέσποτα, τὸ ζέον.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς εὐλογῶν λέγει·

Εὐλογημένη ἡ ζέσις τῶν ἁγίων σου, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ δὲ Διάκονος, κρατῶν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ προσεκτικῶς τὸ ἅγιον ποτήριον, ἐγχέει τοῦ ζέοντος τὸ ἀρκοῦν σταυροειδῶς, λέγων·

Ζέσις Πνεύματος ἁγίου· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεύς, κλίνας τὴν κεφαλήν, προσεύχεται μυστικῶς μετὰ δέους καὶ εὐλαβείας· καὶ προσερχόμενος λέγει·

Ἰδοὺ προσέρχομαι Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν.

Ποιήσας πρῶτον μετάνοιαν καὶ εἶτα σχῆμα πρὸς τὸν Διάκονον καὶ συγχώρησιν αἰτήσας, λαμβάνει τὴν κάτω κειμένην μερίδα τοῦ ἁγίου ἄρτου (ΧΣ) καί, διελὼν αὐτὴν εἰς δύο μέρη, κρατεῖ ἐντὸς τῆς παλάμης τῆς δεξιᾶς χειρὸς τὸ ἓν μέρος λέγων·

Μεταδίδοταί μοι (δεῖνι) τῷ ἀναξίῳ πρεσβυτέρῳ τὸ τίμιον καὶ πανάγιον σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσίν μου ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Καὶ οὕτω μεταλαμβάνει τῆς ἐν χερσὶ μερίδος μετὰ πάσης ἀσφαλείας· καὶ ἀποσπογγίσας τὴν δεξιὰν παλάμην διὰ τῆς μούσης ἐπὶ τοῦ δισκαρίου λέγει ἡσύχως·

Ἱεροδιάκονε, πρόσελθε.

Ὁ Διάκονος· *Ἰδοὺ προσέρχομαι. Μετάδος μοι, δέσποτα.*

Καί, προσελθόντος τοῦ Διακόνου ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, μεταδίδει αὐτῷ ἐν τῇ παλάμῃ τὸ ἕτερον μέρος τῆς μερίδος τοῦ ἁγίου ἄρτου λέγων·

Μεταδίδοταί σοι (δεῖνι) τῷ εὐλαβεστάτῳ διακόνῳ τὸ τίμιον καὶ πανάγιον σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσίν σου ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Εἶτα, λαβὼν ὁ Ἱερεὺς διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς τὸ ἄκρον τοῦ ἁγίου μανδηλίου, θέτει τοῦτο κάτωθεν τῶν χειλέων αὐτοῦ καὶ διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς κρατεῖ τὸ ἅγιον ποτήριον λέγων·

Ἔτι μεταδίδοταί μοι (δεῖνι) τῷ ἀναξίῳ πρεσβυτέρῳ τὸ τίμιον καὶ πανάγιον καὶ ζωηρὸν αἷμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσίν μου ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Καὶ μεταλαμβάνει τρὶς ἐξ αὐτοῦ, ἀποσπογγίζων διὰ τοῦ ἐν χερσὶ καλύμματος τά τε ἴδια χείλη καὶ τὸ ἅγιον ποτήριον, ὅπερ καὶ ἀσπάζεται λέγων·

Τοῦτο ἥψατο τῶν χειλέων μου καὶ ἀφελεῖ τὰς ἀνομίας μου καὶ τὰς ἁμαρτίας μου περικαθαριεῖ.

Εἶτα προσκαλεῖ τὸν Διάκονον λέγων·

Ἱεροδιάκονε, ἔτι πρόσελθε.

Ὁ Διάκονος· *Ἰδοὺ προσέρχομαι. Μετάδος μοι, δέσποτα.*

Καὶ ὁ Ἱερεύς, τοῦ Διακόνου προσελθόντος ἐξ ἀριστερῶν αὐτοῦ, μεταδίδει αὐτῷ τρίτον ἐκ τοῦ ἁγίου ποτηρίου· οὗτος δέ, κρατῶν τὸν αὐχένα τούτου διὰ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ χειρός, τοῦ Διακόνου μόνου ὠθοῦντος τρὶς τὴν βάσιν τοῦ ἁγίου ποτηρίου, λέγει·

Ἔτι μεταδίδοταί σοι (δεῖνι) τῷ εὐλαβεστάτῳ διακόνῳ τὸ τίμιον καὶ πανάγιον καὶ ζωηρὸν αἷμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσίν σου ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Μεταλαβόντος δὲ τοῦ Διακόνου λέγει ὁ Ἱερεύς·

Τοῦτο ἥψατο τῶν χειλέων σου καὶ ἀφελεῖ τὰς ἀνομίας σου καὶ τὰς ἁμαρτίας σου περικαθαριεῖ.

Εἶτα, τοῦ Ἱερέως διαμελίσαντος τὰς μερίδας τοῦ ἀμνοῦ, λαβὼν ὁ Διάκονος εἰς χεῖρας τόν τε ἅγιον δίσκον καὶ τὴν μοῦσαν εἰσκομίζει τὸ ἅγιον σῶμα ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ μετὰ προσοχῆς καὶ εὐλαβείας. Καὶ οὕτω σκεπάζει τὸ ἅγιον ποτήριον τῷ καλύμματι, ἐπὶ δὲ τοῦ ἁγίου δίσκου τίθησι τὸν ἀστέρα καὶ τὰ καλύμματα. Εἶτα ἀνοίγουσι τὴν θύραν τοῦ ἁγίου βήματος.

Ὁ δὲ Ἱερεύς, τὴν ἁγίαν λαβίδα τῷ ἁγίῳ ἐμβαλὼν ποτηρίῳ, ἐπαίρει καὶ δίδει τοῦτο τῷ Διακόνῳ, ὅστις καὶ δείκνυσιν αὐτὸ τῷ λαῷ λέγων·

Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε.

Ὁ χορός· Ἀμήν. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος...

Καὶ εἰ μέν εἰσι πιστοὶ μεταλαβεῖν βουλόμενοι, αἴρει ἀπὸ τῶν τοῦ Διακόνου χειρῶν ὁ Ἱερεὺς τὸ ἅγιον ποτήριον καὶ μεταδίδωσιν αὐτοῖς λέγων τῷ ὀνόματι ἑνὶ ἑκάστῳ·

Σῶμα καὶ αἷμα Χριστοῦ.

Μετὰ δὲ τὸν τελευταίως μεταλαβόντα ἐπιλέγει καὶ τό·

Εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Καὶ μετὰ τὴν τῶν πιστῶν θείαν κοινωνίαν ὁ Ἱερεὺς εὐλογεῖ τὸν λαὸν ἐπιλέγων ἐκφώνως·

Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου.

Ὁ χορός· Εὐλογήσω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ...

Εἶτα εἰσελθόντες, ὁ μὲν Ἱερεὺς ἀποτίθησι τὸ ἅγιον ποτήριον ἐν τῇ ἁγίᾳ Τραπέζῃ καὶ εὐθέως λαμβάνει τὸν θυμιατόν, ὁ δὲ Διάκονος λέγει·

Ὕψωσον, δέσποτα.

Ὁ Ἱερεὺς θυμιᾷ τρὶς ἐπάνω τῶν ἁγίων δώρων λέγων ἠρέμα ἅπαξ·

Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανούς, ὁ Θεός, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου.

Εἶτα τὸν μὲν θυμιατὸν ἐπιδίδωσι τῇ δεξιᾷ τοῦ Διακόνου, ἐπιτίθησι δὲ καὶ τὸν ἅγιον δίσκον μετὰ τῶν καλυμμάτων καὶ τοῦ ἀστερίσκου τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ· μὴ ὄντος Διακόνου λαμβάνει τοῦτον καὶ τὸ ἅγιον ποτήριον ἐν ταῖς ἰδίαις χερσὶν ὁ Ἱερεὺς καὶ λέγει ἡσύχως πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Καὶ ἐκφώνως πρὸς τὸν λαὸν στρεφόμενος·

Πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν...

Καὶ ἀποτίθησι τὰ ἅγια ἐν τῇ ἁγίᾳ προθέσει ψαλλομένου τοῦ Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν. Εἶτα λέγει

ὁ Διάκονος·

Ὀρθοί· μεταλαβόντες τῶν θείων, ἁγίων, ἀχράντων, ἀθανάτων, ἐπουρανίων καὶ ζωοποιῶν, φρικτῶν τοῦ Χριστοῦ μυστηρίων, ἀξίως εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τὴν ἑσπέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον αἰτησάμενοι, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς διπλώσας τὸ εἱλητὸν ἐπεύχεται τὴν εὐχὴν μετὰ τὴν μετάληψιν·

Εὐχαριστοῦμέν σοι, τῷ σωτῆρι τῶν ὅλων Θεῷ, ἐπὶ πᾶσιν οἷς παρέσχου ἡμῖν ἀγαθοῖς καὶ ἐπὶ τῇ μεταλήψει τοῦ ἁγίου σώματος καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου. Καὶ δεόμεθά σου, Δέσποτα φιλάνθρωπε· φύλαξον ἡμᾶς ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν πτερύγων σου καὶ δὸς ἡμῖν μέχρι τῆς ἐσχάτης ἡμῶν ἀναπνοῆς ἐπαξίως μετέχειν τῶν ἁγιασμάτων σου, εἰς φωτισμὸν ψυχῆς καὶ σώματος, εἰς βασιλείας οὐρανῶν κληρονομίαν.

Ἐκφώνησις·

Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ταύτης τῆς ἐκφωνήσεως λεγομένης, λαμβάνει ὁ Ἱερεὺς συγχρόνως τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, ποιεῖ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ ἐπὶ τοῦ ἀντιμηνσίου καὶ ἀσπασάμενος ἐπιτίθησιν αὐτὸ ἐπ' αὐτοῦ. Στραφεὶς δὲ πρὸς τὸν λαὸν ἐκφωνεῖ·

Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν.

Ὁ χορός· Ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Ὁ Διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καί, ἐξελθὼν τοῦ Βήματος ἐκ τῶν ἁγίων θυρῶν, ὁ Ἱερεὺς ἀναγινώσκει, ἔμπροσθεν τῆς τοῦ Χριστοῦ εἰκόνος, μεγαλοφώνως τὴν

ὀπισθάμβωνον εὐχήν·

Δέσποτα Παντοκράτορ, ὁ πᾶσαν τὴν κτίσιν ἐν σοφίᾳ δημιουργήσας, ὁ διὰ τὴν ἄφατόν σου πρόνοιαν καὶ πολλὴν ἀγαθότητα ἀγαγὼν ἡμᾶς εἰς τὰς πανσέπτους ἡμέρας ταύτας, πρὸς καθαρισμὸν ψυχῶν καὶ σωμάτων, πρὸς ἐγκράτειαν παθῶν, πρὸς ἐλπίδα ἀναστάσεως· ὁ διὰ τεσσαράκοντα ἡ-

μερῶν πλάκας χειρίσας, τὰ θεοχάρακτα γράμματα, τῷ θεράποντί σου Μωσεῖ, παράσχου καὶ ἡμῖν, ἀγαθέ, τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἀγωνίσασθαι, τὸν δρόμον τῆς νηστείας ἐκτελέσαι, τὴν πίστιν ἀδιαίρετον τηρῆσαι, τὰς κεφαλὰς τῶν ἀοράτων δρακόντων συνθλάσαι, νικητάς τε τῆς ἁμαρτίας ἀναφανῆναι καὶ ἀκατακρίτως φθάσαι προσκυνῆσαι καὶ τὴν ἁγίαν ἀνάστασιν.

Ὅτι ηὐλόγηται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Ἀμήν. Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου...

Εἶτα, εἰσελθὼν διὰ τῆς ὡραίας πύλης, ἀπέρχεται ἐν τῇ ἁγίᾳ προθέσει καὶ εὔχεται τὴν

εὐχὴν ἐν τῷ συστεῖλαι τὰ ἅγια·

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἀγαγὼν ἡμᾶς εἰς τὰς πανσέπτους ἡμέρας ταύτας καὶ κοινωνοὺς ἡμᾶς ποιήσας τῶν φρικτῶν σου μυστηρίων, σύναψον τῇ λογικῇ σου ποίμνῃ καὶ κληρονόμους ἀνάδειξον τῆς βασιλείας σου, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς ἐπὶ τῆς ὡραίας πύλης ἱστάμενος εὐλογεῖ τὸν λαὸν λέγων·

Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος ἔλθοι ἐφ' ὑμᾶς, τῇ αὐτοῦ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεύς·

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ὁ χορός· Δόξα, καὶ νῦν, Κύριε ἐλέησον (γ΄), Πάτερ ἅγιε, εὐλόγησον.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς ἐλθὼν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ ποιεῖ τὴν μεγάλην ἀπόλυσιν·

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός· δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ· προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων δυνάμεων Ἀσωμάτων· ἱκεσίαις τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων μαρτύρων· τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμῶν· τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης· τοῦ ἁγίου (τῆς ἡμέρας), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεήσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Εἶτα ὁ Ἱερεύς, εὐλογῶν τὸν λαόν, λέγει·

Ἡ ἁγία Τριὰς διαφυλάξοι πάντας ὑμᾶς.

Καὶ διανέμει ὁ Ἱερεὺς τὸ ἀντίδωρον, λεγομένων ὑπὸ τοῦ ἀναγνώστου τῶν ψαλμῶν Εὐλογήσω τὸν Κύριον, καὶ Ὑψώσω σε, ὁ Θεός μου, λέγων ἑνὶ ἑκάστῳ·

Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος ἔλθοι ἐφ' ὑμᾶς.

Περατώσας τὴν διανομὴν τοῦ ἀντιδώρου ἐπιλέγει·

Τῇ αὐτοῦ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Πληρωθέντος δὲ τοῦ ψαλμοῦ, στραφεὶς πρὸς ἀνατολάς, λέγει·

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς.

Καὶ εἰσελθὼν διὰ τῆς βορείου πύλης ἐν τῷ ἁγίῳ βήματι, εἰ οὐκ ἔστι Διάκονος, ἀπέρχεται ἐν τῇ ἁγίᾳ προθέσει καὶ συστέλλει τὰ ἅγια μετὰ φόβου καὶ πάσης ἀσφαλείας καὶ ἀπονίπτεται τὰς χεῖρας. Καὶ οὕτως ἀπεκδύεται τὴν ἱερατικὴν στολὴν αὐτοῦ καὶ προσκυνήσας ἀπέρχεται εὐχαριστῶν τῷ Θεῷ.

ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ
ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων ἑσπέρας
καὶ μέχρι τοῦ Ἀποδείπνου τῆς Μ. Τετάρτης·

Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἑκούσιον πάθος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν...

Τῇ Μ. Πέμπτῃ·
(Ὄρθρος - Θ. Λειτουργία Μ. Βασιλείου
Ἑσπερινὸς Μ. Παρασκευῆς καὶ Ἀπόδειπνον)

Ὁ δι' ὑπερβάλλουσαν ἀγαθότητα ὁδὸν ἀρίστην τὴν ταπείνωσιν ὑποδείξας, ἐν τῷ νίψαι τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ μέχρι σταυροῦ καὶ ταφῆς συγκαταβὰς ἡμῖν...

Εἰς τὴν ἀπόλυσιν τῶν ἁγίων Παθῶν·
(Ὄρθρος καὶ Ὧραι τῆς Μ. Παρασκευῆς)

Ὁ ἐμπτυσμοὺς καὶ μάστιγας καὶ κολαφισμοὺς καὶ σταυρὸν καὶ θάνατον ὑπομείνας διὰ τὴν τοῦ κόσμου σωτηρίαν...

Τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ Παρασκευῇ - Μεγάλῳ Σαββάτῳ·
(Ἑσπερινὸς Ἀποκαθηλώσεως, Ἀπόδειπνον Μ. Παρασκευῆς,
Ὄρθρος καὶ Ὧραι Μ. Σαββάτου)

Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν τὰ φρικτὰ πάθη καὶ τὸν ζωοποιὸν σταυρὸν καὶ τὴν ἑκούσιον ταφὴν σαρκὶ καταδεξάμενος...

Ε Ξ Ο Δ Ι Α Σ Τ Ι Κ Ο Ν

Ψαλλομένου Τρισαγίου ἐπὶ τῷ κοιμηθέντι ἢ ἐπὶ κολλύβων, ὁ Ἱερεύς, βαλὼν ἐπιτραχήλιον καὶ ἐπὶ τὸν θυμιατὸν θυμίαμα, ἐκφωνεῖ τὸ Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν... Καὶ ἄρχονται οἱ συμπαρόντες τὸ Τρισάγιον, Παναγία Τριάς, Πάτερ ἡμῶν, ἐν ᾧ ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος, εἰ πάρεστι, θυμιᾷ καὶ εἶτα λέγει τὸ Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία. Μεθ' ὃ ψάλλονται τὰ τροπάρια ταῦτα.

Ἦχος δ´

Μετὰ πνευμάτων δικαίων τετελειωμένων,* τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου | τῆς δούλης σου,* Σῶτερ, ἀνάπαυσον,* φυλάττων αὐτὴν εἰς τὴν μακαρίαν ζωήν,* τὴν παρὰ σοί, φιλάνθρωπε.

Εἰς τὴν κατάπαυσίν σου, Κύριε,* ὅπου πάντες οἱ ἅγιοί σου ἀναπαύονται,* ἀνάπαυσον καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου | τῆς δούλης σου,* ὅτι μόνος ὑπάρχεις ἀθάνατος.

Δόξα.

Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν* ὁ καταβὰς εἰς Ἅδην,* καὶ τὰς ὀδύνας λύσας* τῶν πεπεδημένων·* αὐτὸς* καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου | τῆς δούλης σου,* Σῶτερ, ἀνάπαυσον.

Καὶ νῦν.

Ἡ μόνη ἁγνὴ* καὶ ἄχραντος Παρθένος,* ἡ Θεὸν ἀσπόρως κυήσασα,* πρέσβευε ὑπὲρ τοῦ ἐλεηθῆναι* καὶ συγχωρηθῆναι τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου | τῆς δούλης σου.

Ὁ Διάκονος, ἤ, μὴ ὄντος, ὁ Ἱερεύς, κρατῶν τὸ θυμιατήριον καὶ θυμιῶν μεθ' ἑκάστην αἴτησιν, τοῦ χοροῦ ψάλλοντος τὸ Κύριε, ἐλέησον (γ´), λέγει·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ κεκοιμημένου δούλου | τῆς κεκοιμημένης δούλης τοῦ Θεοῦ (δεῖνος) καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτῷ | αὐτῇ πᾶν πλημμέλημα ἑκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον.

Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς τάξῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ | αὐτῆς ἔνθα οἱ δίκαιοι ἀναπαύονται.

Τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ, τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν καὶ ἄφεσιν τῶν ἑαυτοῦ | ἑαυτῆς ἁμαρτιῶν παρὰ Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν αἰτησώμεθα.

Ὁ χορός· Παράσχου, Κύριε.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς τὴν εὐχήν·

Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός, ὁ τὸν θάνατον καταπατήσας, τὸν δὲ διάβολον καταργήσας καὶ ζωὴν τῷ κόσμῳ σου δωρησάμενος· αὐτός, Κύριε, ἀνάπαυσον τὴν ψυχὴν τοῦ κεκοιμημένου δούλου | τῆς κεκοιμημένης δούλης σου (δεῖνος) ἐν τόπῳ φωτεινῷ, ἐν τόπῳ χλοερῷ, ἐν τόπῳ ἀναψύξεως, ἔνθα ἀπέδρα ὀδύνη, λύπη καὶ στεναγμός. Πᾶν ἁμάρτημα τὸ παρ᾽ αὐτοῦ | παρ᾽ αὐτῆς πραχθὲν ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ διανοίᾳ, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεός, συγχώρησον· ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος, ὃς ζήσεται καὶ οὐχ ἁμαρτήσει· σὺ γὰρ μόνος ἐκτὸς ἁμαρτίας ὑπάρχεις· ἡ δικαιοσύνη σου δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ὁ λόγος σου ἀλήθεια.

Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις τοῦ κεκοιμημένου δούλου | τῆς κεκοιμημένης δούλης σου (δεῖνος), Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Δόξα σοι, Χριστὲ ὁ Θεός, ἡ ἐλπὶς ἡμῶν δόξα σοι.

Εἶτα τὸ Δόξα, καὶ νῦν κ.τ.λ. καὶ ποιεῖ ἀπόλυσιν οὕτω·

Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων τὴν ἐξουσίαν ἔχων ὡς ἀθάνατος βασιλεὺς καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων, τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων προπατόρων Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου τετραημέρου φίλου τοῦ Χριστοῦ Λαζάρου, καὶ πάντων τῶν ἁγίων· τὴν ψυχὴν τοῦ ἐξ ἡμῶν μεταστάντος δούλου | τῆς ἐξ ἡμῶν μεταστάσης δούλης αὐτοῦ ἐν σκηναῖς δικαίων τάξαι, ἐν κόλποις Ἀβραὰμ ἀναπαῦσαι καὶ μετὰ ἁγίων καὶ δικαίων συναριθμῆσαι, ἡμᾶς δὲ ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Αἰωνία σου ἡ μνήμη, ἀξιομακάριστε καὶ ἀείμνηστε ἀδελφὲ | ἀξιομακάριστος καὶ ἀείμνηστος ἀδελφὴ ἡμῶν (γ΄).

Δι᾽ εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν...

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΥΧΑΙ
ΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ

Ἐπὶ μετανοούντων

Κύριε, Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ποιμὴν καὶ ἀμνέ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου· ὁ τὸ δάνειον χαρισάμενος τοῖς δυσὶ χρεωφειλέταις καὶ τῇ ἁμαρτωλῷ δοὺς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν αὐτός, Δέσποτα, ἄνες, ἄφες, συγχώρησον τὰς ἁμαρτίας, τὰς ἀνομίας, τὰ πλημμελήματα, τὰ ἑκούσια καὶ τὰ ἀκούσια, τὰ ἐν γνώσει, τὰ ἐν ἀγνοίᾳ, τὰ ἐν παραβάσει καὶ παρακοῇ γενόμενα παρὰ τῶν δούλων σου τούτων. Καὶ εἴ τι, ὡς ἄνθρωποι σάρκα φοροῦντες καὶ τὸν κόσμον οἰκοῦντες, ἐκ τοῦ διαβόλου ἐπλανήθησαν, εἴτε ἐν λόγῳ, εἴτε ἐν ἔργῳ, εἴτε ἐν γνώσει, εἴτε ἐν ἀγνοίᾳ, εἴτε λόγον ἱερέως κατεπάτησαν, ἢ ὑπὸ κατάραν ἱερέως ἐγένοντο, εἴτε τῷ ἰδίῳ ἀναθέματι ὑπέπεσον, ἢ ὅρκῳ ὑπήχθησαν, αὐτός, ὡς ἀγαθὸς καὶ ἀμνησίκακος Δεσπότης, τούτους τοὺς δούλους σου λόγῳ λυθῆναι εὐδόκησον, συγχωρῶν αὐτοῖς καὶ τὸ ἴδιον ἀνάθεμα καὶ τὸν ὅρκον, κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος. Ναί, Δέσποτα φιλάνθρωπε Κύριε, ἐπάκουσον ἡμῶν δεομένων τῆς σῆς ἀγαθότητος ὑπὲρ τῶν δούλων σου τούτων, καὶ πάριδε ὡς πολυέλεος τὰ πταίσματα αὐτῶν

ἅπαντα· ἀπάλλαξον αὐτοὺς τῆς αἰωνίου κολάσεως· σὺ γὰρ εἶπας, Δέσποτα, «ὅσα ἂν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ὅσα ἂν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ».

Ὅτι σὺ εἶ μόνος ἀναμάρτητος καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Τῶν κολλύβων
εἰς μνήμην ἁγίου

Ὁ πάντα τελεσφορήσας τῷ λόγῳ σου, Κύριε, καὶ κελεύσας τῇ γῇ παντοδαποὺς ἐκφύειν καρποὺς εἰς ἀπόλαυσιν καὶ τροφὴν ἡμετέραν· ὁ τοῖς σπέρμασι τοὺς τρεῖς Παῖδας καὶ Δανιήλ, τῶν ἐν Βαβυλῶνι ἁβροδιαίτων λαμπροτέρους ἀναδείξας· αὐτός, πανάγαθε βασιλεῦ, καὶ τὰ σπέρματα ταῦτα σὺν τοῖς διαφόροις καρποῖς εὐλόγησον, καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνοντας ἁγίασον· ὅτι εἰς δόξαν σὴν καὶ εἰς τιμὴν τοῦ ἁγίου (δεῖνος) ταῦτα προετέθησαν παρὰ τῶν σῶν δούλων καὶ εἰς μνημόσυνον τῶν ἐν εὐσεβεῖ τῇ πίστει τελειωθέντων. Παράσχου δέ, ἀγαθέ, τοῖς τε εὐτρεπίσασι ταῦτα καὶ τοῖς τὴν μνήμην ἐπιτελοῦσι πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτή-

ματα καὶ τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν τὴν ἀπόλαυσιν· πρεσβείαις τῆς παναχράντου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ ἁγίου (δεῖνος), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων.

Ὅτι σὺ εἶ ὁ εὐλογῶν καὶ ἁγιάζων τὰ σύμπαντα, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἡ ΜΕΤΑΔΟΣΙΣ
Ἡ ΜΕΤΑΛΗΨΙΣ

ΕΥΧΑΙ
ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΜΕΤΑΛΗΨΕΩΣ

Πρὸ αὐτῆς

Πιστεύω, Κύριε, καὶ ὁμολογῶ, ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὁ ἐλθὼν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι, ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ. Ἔτι πιστεύω, ὅτι τοῦτο αὐτό ἐστι τὸ ἄχραντον σῶμά σου καὶ τοῦτο αὐτό ἐστι τὸ τίμιον αἷμά σου. Δέομαι οὖν σου, ἐλέησόν με καὶ συγχώρησόν μοι τὰ παραπτώματά μου, τὰ ἑκούσια καὶ τὰ ἀκούσια, τὰ ἐν λόγῳ, τὰ ἐν ἔργῳ, τὰ ἐν γνώσει καὶ ἀγνοίᾳ· καὶ ἀξίωσόν με ἀκατακρίτως μετασχεῖν τῶν ἀχράντων σου μυστηρίων, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον. Ἀμήν.

Ἰδοὺ βαδίζω πρὸς θείαν κοινωνίαν·
πλαστουργέ, μὴ φλέξῃς με τῇ μετουσίᾳ·
πῦρ γὰρ ὑπάρχεις τοὺς ἀναξίους φλέγον·
ἀλλ᾽ οὖν κάθαρον ἐκ πάσης με κηλῖδος.

Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ* σήμερον, Υἱὲ Θεοῦ,* κοινωνόν με παράλαβε·* οὐ μὴ γὰρ τοῖς ἐχθροῖς σου* τὸ μυστήριον εἴπω,* οὐ φίλημά σοι δώσω,* καθάπερ ὁ Ἰούδας·* ἀλλ᾽ ὡς ὁ λῃστὴς ὁμολογῶ σοι·* Μνήσθητί μου, Κύριε,* ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

Θεουργὸν αἷμα φρῖξον, ἄνθρωπε, βλέπων·
ἄνθραξ γάρ ἐστι τοὺς ἀναξίους φλέγων.
Θεοῦ τὸ σῶμα καὶ θεοῖ με καὶ τρέφει·
θεοῖ τὸ πνεῦμα, τὸν δὲ νοῦν τρέφει ξένως.

Ἔθελξας* πόθῳ με, Χριστέ,* καὶ ἠλλοίωσας τῷ θείῳ σου ἔρωτι·* ἀλλὰ κατάφλεξον* πυρὶ ἀΰλῳ τὰς ἁμαρτίας μου,* καὶ ἐμπλησθῆναι τῆς ἐν σοὶ* τρυφῆς καταξίωσον,* ἵνα τὰς δύο σκιρτῶν* μεγαλύνω, ἀγαθέ, παρουσίας σου.

Ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν ἁγίων σου* πῶς εἰσελεύσομαι ὁ ἀνάξιος;* ἐὰν γὰρ τολμήσω* συνεισελθεῖν εἰς τὸν νυμφῶνα,* ὁ χιτών με ἐλέγχει,* ὅτι οὐκ ἔστι τοῦ γάμου* καὶ δέσμιος ἐκβαλοῦμαι ὑπὸ τῶν ἀγγέλων·* καθάρισον, Κύριε,* τὸν ῥύπον τῆς ψυχῆς μου* καὶ σῶσόν με ὡς φιλάνθρωπος.

Δέσποτα φιλάνθρωπε, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεός μου, μὴ εἰς κρῖμά μοι γένοιτο τὰ ἅγια ταῦτα, διὰ τὸ ἀνάξιον εἶναί με, ἀλλ᾽ εἰς κάθαρσιν καὶ ἁγιασμὸν ψυχῆς τε καὶ σώματος καὶ εἰς ἀρραβῶνα τῆς μελλούσης ζωῆς καὶ βασιλείας. Ἐμοὶ δὲ τῷ προσκολλᾶσθαι τῷ Θεῷ ἀγαθόν ἐστι, τίθεσθαι ἐν τῷ Κυρίῳ τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μου.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

Μετὰ τὴν θείαν μετάληψιν

Ἐπὰν δὲ τύχῃς τῆς καλῆς μετουσίας
τῶν ζωοποιῶν μυστικῶν δωρημάτων,
ὕμνησον εὐθύς, εὐχαρίστησον μέγα,
καὶ τάδε θερμῶς ἐκ ψυχῆς Θεῷ λέγε·
Δόξα σοι, ὁ Θεός. Δόξα σοι, ὁ Θεός.
Δόξα σοι, ὁ Θεός.

Ἀνωνύμου

Εὐχαριστῶ σοι, Κύριε, ὁ Θεός μου, ὅτι οὐκ ἀπώσω με τὸν ἁμαρτωλόν, ἀλλὰ κοινωνόν με γενέσθαι τῶν ἁγιασμάτων σου κατηξίωσας. Εὐχαριστῶ σοι, ὅτι με τὸν ἀνάξιον μεταλαβεῖν τῶν ἀχράντων σου καὶ ἐπουρανίων δωρεῶν κατηξίωσας. Ἀλλά, Δέσποτα φιλάνθρωπε, ὁ ὑπὲρ ἡμῶν ἀποθανών τε καὶ ἀναστὰς καὶ χαρισάμενος ἡμῖν τὰ φρικτὰ ταῦτα καὶ ζωοποιά σου μυστήρια, ἐπ' εὐεργεσίᾳ καὶ ἁγιασμῷ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, δὸς γενέσθαι ταῦτα κἀμοὶ εἰς ἴασιν ψυχῆς τε καὶ σώματος, εἰς ἀποτροπὴν παντὸς ἐναντίου, εἰς φωτισμὸν τῶν ὀφθαλμῶν τῆς καρδίας μου, εἰς εἰρήνην τῶν ψυχικῶν μου δυνάμεων, εἰς πίστιν ἀκαταίσχυντον, εἰς ἀγάπην ἀνυπόκριτον, εἰς πλησμονὴν σοφίας, εἰς περιποίησιν τῶν ἐντολῶν σου, εἰς προσθήκην τῆς θείας σου χάριτος καὶ τῆς σῆς βασιλείας οἰκείωσιν· ἵνα ἐν τῷ ἁγιασμῷ σου δι' αὐτῶν φυλαττόμενος, τῆς σῆς χάριτος μνημονεύω διὰ παντὸς καὶ μηκέτι ἐμαυτῷ ζῶ, ἀλλὰ σοὶ τῷ ἡμετέρῳ Δεσπότῃ καὶ εὐεργέτῃ. Καὶ οὕτω, τοῦ τῇδε βίου ἀπάρας ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, εἰς τὴν ἀΐδιον καταντήσω ἀνάπαυσιν, ἔνθα ὁ τῶν ἑορταζόντων ἦχος ὁ ἀκατάπαυστος καὶ ἡ ἀπέραντος ἡδονὴ τῶν καθορώντων τοῦ σοῦ προσώπου τὸ

κάλλος τὸ ἄρρητον. Σὺ γὰρ εἶ τὸ ὄντως ἐφετὸν καὶ ἡ ἀνέκφραστος εὐφροσύνη τῶν ἀγαπώντων σε, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σὲ ὑμνεῖ πᾶσα ἡ κτίσις εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Μεγάλου Βασιλείου

Δέσποτα Χριστὲ ὁ Θεός, βασιλεῦ τῶν αἰώνων καὶ δημιουργὲ τῶν ἁπάντων, εὐχαριστῶ σοι ἐπὶ πᾶσιν οἷς παρέσχου μοι ἀγαθοῖς καὶ ἐπὶ τῇ μεταλήψει τῶν ἀχράντων καὶ ζωοποιῶν σου μυστηρίων. Δέομαι οὖν σου, ἀγαθὲ καὶ φιλάνθρωπε, φύλαξόν με ὑπὸ τὴν σκέπην σου καὶ ἐν τῇ τῶν πτερύγων σου σκιᾷ· καὶ δώρησαί μοι, ἐν καθαρῷ συνειδότι μέχρις ἐσχάτης μου ἀναπνοῆς, ἐπαξίως μετέχειν τῶν ἁγιασμάτων σου, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον. Σὺ γὰρ εἶ ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς, ἡ πηγὴ τοῦ ἁγιασμοῦ, ὁ δοτὴρ τῶν ἀγαθῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Συμεὼν τοῦ Μεταφραστοῦ

Ὁ δοὺς τροφήν μοι σάρκα σὴν ἑκουσίως,
ὁ πῦρ ὑπάρχων καὶ φλέγων ἀναξίους,
μὴ δὴ καταφλέξῃς με, μή, πλαστουργέ μου·
μᾶλλον δίελθε πρὸς μελῶν μου συνθέσεις,
εἰς πάντας ἁρμούς, εἰς νεφρούς, εἰς καρδίαν.

Φλέξον δ' ἀκάνθας τῶν ὅλων μου πταισμάτων·
ψυχὴν κάθαρον, ἁγίασον τὰς φρένας,
τὰς ἰγνύας στήριξον ὀστέοις ἅμα·
αἰσθήσεων φώτισον ἁπλῆν πεντάδα,
ὅλον με τῷ σῷ συγκαθήλωσον φόβῳ.

Ἀεὶ σκέπε, φρούρει τε καὶ φύλαττέ με
ἐκ παντὸς ἔργου καὶ λόγου ψυχοφθόρου.

Ἅγνιζε καὶ κάθαρε καὶ ρύθμιζέ με·
κάλλυνε, συνέτιζε καὶ φώτιζέ με·
δεῖξόν με σὸν σκήνωμα, πνεύματος μόνου
καὶ μηκέτι σκήνωμα τῆς ἁμαρτίας·
ἵν᾽ ὡς σὸν οἶκον, εἰσόδῳ κοινωνίας,
ὡς πῦρ με φεύγῃ πᾶς κακοῦργος, πᾶν πάθος.
Πρέσβεις φέρω σοι πάντας ἡγιασμένους,
τὰς ταξιαρχίας τε τῶν Ἀσωμάτων,
τὸν Πρόδρομόν σου, τοὺς σοφοὺς Ἀποστόλους,
πρὸς τοῖσδε σὴν ἄχραντον, ἁγνὴν Μητέρα·
ὧν τὰς λιτάς, εὔσπλαγχνε, δέξαι, Χριστέ μου,
καὶ φωτὸς παῖδα τὸν σὸν ἔργασαι λάτριν.
Σὺ γὰρ ὑπάρχεις ἁγιασμὸς καὶ μόνος
ἡμῶν, ἀγαθέ, τῶν ψυχῶν καὶ λαμπρότης,
καὶ σοὶ πρεπόντως ὡς Θεῷ καὶ Δεσπότῃ,
δόξαν ἅπαντες πέμπομεν καθ᾽ ἡμέραν.

Ἀνωνύμου

Τὸ σῶμά σου τὸ ἅγιον, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, γένοιτό μοι εἰς ζωὴν αἰώνιον καὶ τὸ αἷμά σου τὸ τίμιον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Γένοιτο δέ μοι ἡ εὐχαριστία αὕτη εἰς χαράν, ὑγείαν καὶ εὐφροσύνην· καὶ ἐν τῇ φοβερᾷ καὶ δευτέρᾳ ἐλεύσει σου ἀξίωσόν με τὸν ἁμαρτωλὸν στῆναι ἐκ δεξιῶν τῆς σῆς δόξης· πρεσβείαις τῆς παναχράντου σου Μητρὸς καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων. Ἀμήν.

Ἀνωνύμου
εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον

Παναγία Δέσποινα Θεοτόκε, τὸ φῶς τῆς ἐσκοτισμένης μου ψυχῆς, ἡ ἐλπίς, ἡ σκέπη, ἡ καταφυγή, ἡ παραμυθία, τὸ ἀγαλλίαμά μου, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι ἠξίωσάς με τὸν

ἀνάξιον κοινωνὸν γενέσθαι τοῦ ἀχράντου σώματος καὶ τοῦ τιμίου αἵματος τοῦ Υἱοῦ σου. Ἀλλ' ἡ τεκοῦσα τὸ ἀληθινὸν φῶς, φώτισόν μου τοὺς νοητοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας· ἡ τὴν πηγὴν τῆς ἀθανασίας κυήσασα, ζωοποίησόν με τὸν τεθανατωμένον τῇ ἁμαρτίᾳ· ἡ τοῦ ἐλεήμονος Θεοῦ φιλεύσπλαγχνος Μήτηρ, ἐλέησόν με καὶ δὸς κατάνυξιν καὶ συντριβὴν ἐν τῇ καρδίᾳ μου καὶ ταπείνωσιν ἐν τοῖς διανοήμασί μου καὶ ἀνάκλησιν ἐν ταῖς αἰχμαλωσίαις τῶν λογισμῶν μου. Καὶ ἀξίωσόν με μέχρι τελευταίας μου ἀναπνοῆς ἀκατακρίτως ὑποδέχεσθαι τῶν ἀχράντων μυστηρίων τὸν ἁγιασμόν, εἰς ἴασιν ψυχῆς τε καὶ σώματος· καὶ παράσχου μοι δάκρυα μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως, εἰς τὸ ὑμνεῖν καὶ δοξάζειν σε πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου.

Ὅτι εὐλογημένη καὶ δεδοξασμένη ὑπάρχεις εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν (τρίς).

Ὁ Ἱερεὺς λέγει τό·

Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμα σου ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν· φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ.

Εἶτα τὸ Τρισάγιον, Παναγία Τριάς, Πάτερ ἡμῶν· καὶ ὁ Ἱερεύς· Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία.

Δόξα Πατρί. Καὶ νῦν.

Τῇ πρεσβείᾳ, Κύριε, * πάντων τῶν ἁγίων * καὶ τῆς Θεοτόκου, * τὴν σὴν εἰρήνην δὸς ἡμῖν * καὶ ἐλέησον ἡμᾶς, * ὡς μόνος οἰκτίρμων.

Εἶτα τὸ Κύριε, ἐλέησον (ιβ΄). Δόξα, καὶ νῦν. Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ... Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ.

Ὁ Ἱερεύς· Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς...

Εἶτα τὸ Δόξα, καὶ νῦν. Κύριε, ἐλέησον (γ΄), Πάτερ ἅγιε, εὐλόγησον.

Ὁ Ἱερεὺς ποιεῖ μικρὰν ἀπόλυσιν οὕτω:

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων, τοῦ ἁγίου (τοῦ ναοῦ), καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεήσαι καὶ σώσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Καὶ τέλος τὸ Δι' εὐχῶν...

ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΕΠΙΤΟΜΟΝ

Ἐπεξηγήσεις σημείων

* Ἑορτὴ ἔχουσα μεγάλην δοξολογίαν εἰς τὸν Ὄρθρον.

† Ἑορτὴ ἔχουσα τὸ Μακάριος ἀνήρ, ἀναγνώσματα καὶ εἴσοδον εἰς τὸν Ἑσπερινόν, εἰς δὲ τὸν Ὄρθρον πολυέλεον, εὐαγγέλιον καὶ μεγάλην δοξολογίαν.

[†] Μεγάλη Δεσποτικο-θεομητορικὴ ἑορτὴ ἐν ᾗ, εἰ τύχοι ἐν Κυριακῇ, ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία συμψάλλεται τῇ τῆς ἑορτῆς.

(†) Μεγάλη Δεσποτικὴ ἑορτὴ ἐν ᾗ, εἰ τύχοι ἐν Κυριακῇ, καταλιμπάνεται παντελῶς ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία.

Οἱ δι᾽ ὀρθίων στοιχείων σημειούμενοι ἅγιοι ἔχουσιν ἀκολουθίαν ἐν τοῖς Μηναίοις, οἱ δὲ διὰ πλαγίων οὐκ ἔχουσιν.

- Δι᾽ ἐρυθροῦ χρώματος σημειοῦνται αἱ Δεσποτικαὶ ἢ Θεομητορικαὶ ἑορταί, ἀναμνήσεις θαυμάτων, ἀνακομιδαί, εὑρέσεις ἢ μεταθέσεις λειψάνων, ἐγκαίνια ναῶν, συνάξεις καὶ συλλήψεις ἁγίων.
- Διὰ πλαγίων στοιχείων σημειοῦνται οἱ ἐσχάτως ἀνακηρυχθέντες ἅγιοι, ἑορταζόμενοι κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὁρισθεῖσαν ἡμερομηνίαν.

Πῶς μνημονεύονται εἰς τὰς ἀπολύσεις οἱ:

Προφῆται: Τοῦ ἁγίου ἐνδόξου προφήτου (δεῖνος).

Ἀπόστολοι: Τοῦ ἁγίου ἐνδόξου καὶ πανευφήμου Ἀποστόλου (δεῖνος).

Εὐαγγελισταί: Τοῦ ἁγίου ἐνδόξου καὶ πανευφήμου Ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ (δεῖνος).

Ἱεράρχαι: Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν (δεῖνος) ἐπισκόπου (ἢ ἀρχιεπισκόπου ἢ πατριάρχου) (δεῖνος πόλεως).

Ἱεράρχαι ὁμολογηταί: Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν (δεῖνος) ἐπισκόπου (ἢ ἀρχιεπισκόπου ἢ πατριάρχου) (δεῖνος πόλεως) τοῦ ὁμολογητοῦ.

Μάρτυρες, μεγαλομάρτυρες, ἱερομάρτυρες, ὁσιομάρτυρες ἄνδρες: Τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μάρτυρος (ἢ μεγαλομάρτυρος ἢ ἱερομάρτυρος ἢ ὁσιομάρτυρος) (δεῖνος).

Μάρτυρες, μεγαλομάρτυρες, ὁσιομάρτυρες, παρθενομάρτυρες, ὁσιοπαρθενομάρτυρες γυναῖκες: Τῆς ἁγίας ἐνδόξου μάρτυρος (ἢ μεγαλομάρτυρος ἢ ὁσιομάρτυρος ἢ παρθενομάρτυρος ἢ ὁσιοπαρθενομάρτυρος) (δεῖνος).

Ὅσιοι: Τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν (δεῖνος).

Ὅσιοι ὁμολογηταί: Τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν (δεῖνος) τοῦ ὁμολογητοῦ.

Ὅσιαι: Τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν (δεῖνος).

Ἀνάργυροι: Τῶν ἁγίων καὶ θαυματουργῶν ἀναργύρων (δείνων).

Θεοπάτορες: Τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων (δείνων).

Φεβρουάριος

1. Τρύφωνος μάρτυρος.
2. † Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Χριστοῦ.
3. Τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου Συμεὼν τοῦ Θεοδόχου καὶ Ἄννης τῆς προφήτιδος.
4. Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου, ὁσίου.
5. Ἀγάθης μάρτυρος.
6. Βουκόλου ἐπισκόπου Σμύρνης, ὁσίου· *Φωτίου πατριάρχου Κπόλεως τοῦ Μεγάλου.*
7. Παρθενίου ἐπισκόπου Λαμψάκου, ὁσίου· Λουκᾶ τοῦ ἐν τῷ Στειρίῳ, ὁσίου.
8. Θεοδώρου τοῦ στρατηλάτου, μεγαλομάρτυρος· Ζαχαρίου τοῦ προφήτου.
9. Νικηφόρου μάρτυρος.
10. † Χαραλάμπους τοῦ θαυματουργοῦ, ἱερομάρτυρος.
11. Βλασίου ἀρχ/που Σεβαστείας, ἱερομάρτυρος· *Θεοδώρας τῆς Αὐγούστης, ἁγίας.*
12. Μελετίου ἀρχ/που Ἀντιοχείας.
13. Μαρτινιανοῦ τοῦ ὁσίου.
14. Αὐξεντίου τοῦ ἐν τῷ Βουνῷ, ὁσίου.
15. Ὀνησίμου τοῦ ἀποστόλου.
16. Παμφίλου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ· *Φλαβιανοῦ πατριάρχου Κπόλεως.*
17. Θεοδώρου τοῦ τήρωνος, μεγαλομάρτυρος· *Μαρκιανοῦ καὶ Πουλχερίας τῶν βασιλέων.*
18. Λέοντος πάπα Ρώμης.
19. Ἀρχίππου τοῦ ἀποστόλου· *Φιλοθέης τῆς Ἀθηναίας, ὁσιομάρτυρος.*
20. Λέοντος ἐπισκόπου Κατάνης.
21. Τιμοθέου τοῦ ἐν Συμβόλοις, ὁσίου· *Εὐσταθίου ἐπισκόπου Ἀντιοχείας.*
22. Ἡ εὕρεσις τῶν λειψάνων, τῶν ἐν τοῖς Εὐγενίου μαρτύρων.
23. Πολυκάρπου ἐπισκόπου Σμύρνης, ἱερομάρτυρος· *Γοργονίας τῆς ἁγίας, ἀδελφῆς Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.*

24. † Ἡ α΄ καὶ β΄ εὕρεσις τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου.
25. Ταρασίου ἀρχ/που Κπόλεως· *Ρηγίνου ἐπισκόπου Σκοπέλου, ἱερομάρτυρος.*
26. Πορφυρίου ἐπισκόπου Γάζης· *Φωτεινῆς τῆς Σαμαρείτιδος, μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῇ.*
27. Προκοπίου τοῦ Δεκαπολίτου, ὁμολογητοῦ καὶ ὁσίου, *Ἐφραὶμ τοῦ Κατουνακιώτου, ὁσίου (ν. ἡμ.).*
28. Βασιλείου τοῦ ὁμολογητοῦ, ὁσίου.
29. Κασσιανοῦ τοῦ Ῥωμαίου, ὁμολογητοῦ καὶ ὁσίου.

Μάρτιος

1. Εὐδοκίας τῆς ἀπὸ Σαμαρειτῶν, ὁσιομάρτυρος.
2. Ἡσυχίου τοῦ Συγκλητικοῦ, μάρτυρος.
3. Εὐτροπίου, Κλεονίκου καὶ Βασιλίσκου τῶν μαρτύρων.
4. Γερασίμου τοῦ Ἰορδανίτου, ὁσίου.
5. Κόνωνος τοῦ ἐν Ἰσαυρίᾳ, ὁσιομάρτυρος.
6. Τῶν ἐν Ἀμορίῳ, τεσσαράκοντα δύο μαρτύρων.
7. Βασιλέως, Ἐφραίμ, Εὐγενίου, Ἀγαθοδώρου, Ἐλπιδίου, Καπίτωνος καὶ Αἰθερίου τῶν ἐν Χερσῶνι ἐπισκοπησάντων, ἱερομαρτύρων· *Παύλου τοῦ Ἁπλοῦ, ὁσίου.*
8. Θεοφυλάκτου ἐπισκόπου Νικομηδείας τοῦ ὁμολογητοῦ, ὁσ.
9. † Τῶν τεσσαράκοντα μεγάλων μαρτύρων τῶν ἐν τῇ λίμνῃ Σεβαστείας μαρτυρησάντων.
10. Κοδράτου τοῦ ἐν Κορίνθῳ, μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
11. Σωφρονίου πατριάρχου Ἱεροσολύμων.
12. Θεοφάνους τῆς Σιγριανῆς τοῦ ὁμολογητοῦ, ὁσίου· *Γρηγορίου πάπα Ρώμης τοῦ Διαλόγου.*
13. Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου Νικηφόρου πατριάρχου Κπόλεως.
14. Βενεδίκτου τοῦ ἐκ Νουρσίας, ὁσίου.
15. Ἀγαπίου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
16. Σαβίνου τοῦ Αἰγυπτίου, μάρτυρος· *Χριστοδούλου τοῦ ἐν Πάτμῳ, ὁσίου.*
17. Ἀλεξίου τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, ὁσίου.

18. Κυρίλλου ἀρχ/που Ἱεροσολύμων.
19. Χρυσάνθου καὶ Δαρείας τῶν μαρτύρων.
20. Τῶν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Σάββα ἀναιρεθέντων ὁσίων Πατέρων.
21. Ἰακώβου ἐπισκόπου, ὁμολογητοῦ καὶ ὁσίου.
22. Βασιλείου πρεσβυτέρου τῆς Ἀγκυρανῶν Ἐκκλησίας, ἱερομάρτυρος.
23. Νίκωνος ἱερομάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 199 μαθητῶν.
24. Ἀρτέμονος ἐπισκόπου Σελευκείας, ὁσίου.
25. [†] Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.
26. * Ἡ Σύναξις τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριήλ.
27. Ματρώνης τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ, μάρτυρος.
28. Ἱλαρίωνος τοῦ νέου, ἡγουμένου μονῆς τῆς Πελεκητῆς, ὁσ.
29. Μάρκου ἐπισκόπου Ἀρεθουσίων, Κυρίλλου διακόνου· Ἰωνᾶ καὶ Βαραχησίου καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς, μαρτύρων.
30. Ἰωάννου τοῦ Σιναΐτου, συγγραφέως τῆς Κλίμακος, ὁσίου.
31. Ὑπατίου ἐπισκόπου Γαγγρῶν, ἱερομάρτυρος.

Ἀπρίλιος

1. Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας, ὁσίας.
2. Τίτου τοῦ θαυματουργοῦ, ὁσίου.
3. Νικήτα ἡγουμένου τῆς μονῆς τοῦ Μηδικίου τοῦ ὁμολογητοῦ, ὁσίου· Ἰωσὴφ τοῦ ὑμνογράφου, ὁσίου.
4. Γεωργίου τοῦ ἐν τῷ Μαλαιῷ, ὁσίου· *Θεωνᾶ ἐπισκόπου Θεσσαλονίκης, ὁσίου.*
5. Κλαυδιανοῦ, Διοδώρου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ πέντε μαρτύρων· *Θεοδώρας τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ, ὁσίας.*
6. Εὐτυχίου πατριάρχου Κπόλεως·*Γρηγορίου τοῦ Σιναΐτου, ὁσ.*
7. Καλλιοπίου μάρτυρος· Γεωργίου ἐπισκόπου Μυτιλήνης, τοῦ σημειοφόρου, ὁσίου.
8. Ἀγάβου, Ῥούφου, Ἀσυγκρίτου, Φλέγοντος καὶ Ἑρμοῦ ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα ἀποστόλων.

9. Εὐψυχίου τοῦ ἐν Καισαρείᾳ, μάρτυρος· *Ραφαήλ, Νικολάου καὶ Εἰρήνης τῶν ἐν Λέσβῳ νεοφανῶν νεομαρτύρων.*
10. Τερεντίου, Πομπηΐου, Μαξίμου, Ἀφρικανοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς, μαρτύρων· *Γρηγορίου τοῦ Ε´ Πατριάρχου Κπόλεως, ἱερομάρτυρος.*
11. Ἀντίπα ἐπισκόπου Περγάμου, ἱερομάρτυρος.
12. Βασιλείου ἐπισκόπου Παρίου τοῦ ὁμολογητοῦ, ὁσίου.
13. Μαρτίνου πάπα Ρώμης.
14. Ἀριστάρχου, Πούδη καὶ Τροφίμου ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα ἀποστόλων.
15. Κρήσκεντος μάρτυρος.
16. Ἀγάπης, Εἰρήνης καὶ Χιονίας τῶν παρθένων καὶ αὐταδέλφων, μαρτύρων, *Ἀμφιλοχίου τοῦ ἐν Πάτμῳ, ὁσίου (ν. ἡμ.).*
17. Συμεὼν ἐπισκόπου Περσίδος, ἱερομάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ· *Μακαρίου ἀρχ/που Κορίνθου τοῦ Νοταρᾶ.*
18. Ἰωάννου τοῦ ὁσίου, μαθητοῦ Γρηγορίου τοῦ Δεκαπολίτου.
19. Παφνουτίου τοῦ Ἱεροσολυμίτου, ἱερομάρτυρος· *Θεοδώρου τοῦ ἐν Πέργῃ, μάρτυρος· Συμεὼν τοῦ μονοχίτωνος καὶ ἀνυποδήτου, ὁσίου.*
20. Θεοδώρου τοῦ Τριχινᾶ, ὁσίου· *Ἀθανασίου καὶ Ἰωάσαφ κτιτόρων τῆς μονῆς τοῦ Μετεώρου, ὁσίων.*
21. Ἰανουαρίου ἐπισκόπου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, ἱερομαρτύρων· *Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου, ὁσίου.*
22. Θεοδώρου τοῦ Συκεώτου, ἐπισκόπου Ἀναστασιουπόλεως, ὁσ.
23. † Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, μεγαλομάρτυρος.
24. Ἐλισάβετ τῆς θαυματουργοῦ, ὁσίας.
25. * Μάρκου τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ.
26. Βασιλέως ἐπισκόπου Ἀμασείας, ἱερομάρτυρος.
27. Συμεὼν ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων, ἱερομάρτυρος.
28. Τῶν ἐν Κυζίκῳ ἐννέα μαρτύρων· Μέμνονος τοῦ θαυματουργοῦ, ὁσίου.
29. Ἰάσωνος καὶ Σωσιπάτρου τῶν ἀποστόλων.
30 * Ἰακώβου τοῦ ἀποστόλου, ἀδελφοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

Μάϊος

1. Ἱερεμίου τοῦ προφήτου.
2. * Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου Ἀθανασίου τοῦ Μεγάλου, πατριάρχου Ἀλεξανδρείας.
3. Τιμοθέου καὶ Μαύρας τῶν μαρτύρων.
4. Πελαγίας τῆς ἀπὸ Ταρσοῦ, μάρτυρος.

Περιεχόμενα

Παράρτημα

Στίχοι ἱκετικοί·

Ἱκετεύω σε Χριστέ μου, δέξαι μου τὸν πόνον τοῦτον,
ὥσπερ λογικὴν θυσίαν ἣν προσάγω σοι ἐκ πόθου·
πάντας δὲ τοὺς θύοντάς σε πλῆσον Πνεύματος Ἁγίου.

Ὁ ἐπιμελητὴς τοῦ παρόντος

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΣΙΜΩΝΟΣ ΠΕΤΡΑΣ

1. **ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΙΚΟΝ**, περιέχον ἅπασαν τὴν διάταξιν τῆς ἱεροδιακονίας εἰς τὸν ἑσπερινόν, τὸν ὄρθρον καὶ εἰς τὰς τρεῖς θείας Λειτουργίας, ὡς καὶ εἰς ἑτέρας ἱερὰς ἀκολουθίας καὶ τελετάς.

2. **ΙΕΡΑΤΙΚΟΝ Α΄**, Ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

3. **ΙΕΡΑΤΙΚΟΝ Β΄**, Ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

4. **ΙΕΡΑΤΙΚΟΝ Γ΄**, Ἡ Θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων.

5. **ΣΥΛΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΝ**, ἤτοι ἡ τάξις Ἀναγνώστου καὶ Ψάλτου.

6. **ΠΡΟΕΣΤΩΤΙΚΟΝ**, περιέχον ἅπαντα τὰ ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀκολουθίαις τῷ προεστῶτι ἀνήκοντα.

7. **ΕΥΧΟΛΟΓΙΟΝ Α΄**, **Ἁγιασματάριον**, περιέχον τὰς ἀκολουθίας τοῦ Μικροῦ Ἁγιασμοῦ, τοῦ Εὐχελαίου, ὡς καὶ διαφόρους περιστατικὰς εὐχάς.

8. **ΕΥΧΟΛΟΓΙΟΝ Β΄**, **Σχηματολόγιον**, περιέχον τὰς ἀκολουθίας τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος, τῆς Μοναχικῆς Κουρᾶς, ὡς καὶ τὰς εὐχὰς τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς.

9. **ΕΥΧΟΛΟΓΙΟΝ Γ΄**, **Ἐξοδιαστικόν**, περιέχον ἁπάσας τὰς νεκρωσίμους ἀκολουθίας καὶ τὰ μνημόσυνα, ὡς καὶ διαφόρους συγχωρητικὰς εὐχάς.

10. **ΕΥΧΟΛΟΓΙΟΝ Δ΄**, **Ἐγκαινιαστικόν**, περιέχον τὴν τάξιν τῶν Ἐγκαινίων τοῦ ναοῦ, ὡς καὶ τὰς συναφεῖς τάξεις καὶ ἀκολουθίας.

11. ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΑΓΙΑΣΜΟΥ, καὶ ἕτεραι συναφεῖς περιστατικαὶ εὐχαί. (Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ Εὐχολογίου Α΄, ἤτοι Ἁγιασματαρίου).

12. ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΥΧΕΛΑΙΟΥ, καὶ ἕτεραι συναφεῖς περιστατικαὶ εὐχαί. (Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ Εὐχολογίου Α΄, ἤτοι Ἁγιασματαρίου).

13. ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΥ, καὶ ἕτεραι συναφεῖς περιστατικαὶ εὐχαί. (Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ Εὐχολογίου Γ΄, ἤτοι Ἐξοδιαστικοῦ).

14. ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΞΟΔΙΑΣΤΙΚΟΥ ΤΩΝ ΜΟΝΑΧΩΝ, καὶ ἕτεραι συναφεῖς περιστατικαὶ εὐχαί. (Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ Εὐχολογίου Γ΄, ἤτοι Ἐξοδιαστικοῦ).

Σελιδοποίησις: Ἱερὰ Μονὴ Σίμωνος Πέτρας.
Στοιχειοθεσία - Ἐκτύπωσις - βιβλιοδεσία: Γραφικαὶ τέχναι «ΜΕΛΙΣΣΑ»,
Ἀσπροβάλτα Θεσσαλονίκης.

Σχέδια καὶ ἐπίτιτλα ἐκ τοῦ ἀρχείου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

Α΄ Ἔκδοσις: Φεβρουάριος 1992, Β΄ Ἔκδοσις: Σεπτέμβριος 1992
Γ΄ Ἔκδοσις: Δεκέμβριος 1997, Δ΄ Ἔκδοσις: Μάϊος 2001
Ε΄ Ἔκδοσις: Δεκέμβριος 2001, ΣΤ΄ Ἔκδοσις: Ἰούνιος 2004
Ζ΄ Ἔκδοσις: Σεπτέμβριος 2008, Η΄ Ἔκδοσις: Μάϊος 2020

SET 978-960-8474-40-6
ISBN 978-960-8474-51-2

Κεντρικὴ διάθεσις:
Ἱερὸν Κοινόβιον Εὐαγγελισμοῦ
630 71 ΟΡΜΥΛΙΑ